แผนการตรวจราชการแบบบูรณาการ
ของผู้ตรวจราชการ
ประจำปีงบประมาณ พ.ศ. ๒๕๖๗

โดย สำนักตรวจราชการ
สำนักงานปลัดสำนักนายกรัฐมนตรี

คำนำ

ระเบียบสำนักนายกรัฐมนตรี ว่าด้วยการตรวจราชการ พ.ศ. ๒๕๔๘ กำหนดให้ “การตรวจราชการ” เป็นมาตรการสำคัญประการหนึ่งในการบริหารราชการแผ่นดิน ที่จะทำให้การปฏิบัติราชการหรือการจัดทำภารกิจของหน่วยงานของรัฐเป็นไปตามเป้าหมาย อีกทั้งเป็นกลไกสำคัญที่สามารถแก้ไขปัญหาและอุปสรรคต่าง ๆ อันเกิดจากการปฏิบัติราชการหรือจัดทำภารกิจต่าง ๆ ของภาครัฐ

สำนักงานปลัดสำนักนายกรัฐมนตรีได้ดำเนินการตามระเบียบสำนักนายกรัฐมนตรีดังกล่าว ในข้อ ๘ วรรคสี่ ซึ่งกำหนดไว้ว่า “ให้สำนักงานปลัดสำนักนายกรัฐมนตรีเชิญหัวหน้าหน่วยงานที่มีแผนการตรวจราชการประจำปี หรือผู้ตรวจราชการที่หัวหน้าหน่วยงานที่มอบหมาย มาร่วมประชุมปรึกษาหารือเพื่อจัดทำแผนการตรวจราชการประจำปีให้สอดคล้อง โดยไม่ซ้ำซ้อนกันและเกิดการบูรณาการ รวมทั้งการกำหนดมาตรฐานและเครื่องมือในการตรวจติดตามของผู้ตรวจราชการให้เป็นแนวทางเดียวกัน สามารถแลกเปลี่ยนข้อมูลกันได้” โดยเริ่มต้นจากการคัดเลือกกรอบประเด็นนโยบายสำคัญของรัฐบาลสำหรับการตรวจราชการแบบบูรณาการฯ พิจารณาความสอดคล้องกับยุทธศาสตร์ชาติ ๒๐ ปี (พ.ศ. ๒๕๖๑ – ๒๕๘๐) แผนแม่บทภายใต้ยุทธศาสตร์ชาติฯ แผนพัฒนาเศรษฐกิจและสังคมแห่งชาติ ฉบับที่ ๑๓ (พ.ศ. ๒๕๖๖ – ๒๕๗๐) เป้าหมายและแนวทางการพัฒนาภาค พ.ศ. ๒๕๖๖ - ๒๕๗๐ นโยบายของรัฐบาล ข้อสั่งการของนายกรัฐมนตรีและมติคณะรัฐมนตรี มาใช้เป็นกรอบในการจัดทำแผนการตรวจราชการแบบบูรณาการ ประจำปีงบประมาณ พ.ศ. ๒๕๖๗ อย่างเป็นระบบ จึงได้ข้อสรุปประเด็นการตรวจราชการ แบบบูรณาการของผู้ตรวจราชการ ประจำปีงบประมาณ พ.ศ. ๒๕๖๗ ประกอบด้วย

๑. การตรวจติดตามนโยบายเร่งด่วนของรัฐบาล

๑.๑ มาตรการพักชำระหนี้ให้กับลูกหนี้รายย่อยตามนโยบายรัฐบาล

๑.๒ มาตรการตามแนวทางการแก้ไขปัญหาหนี้ทั้งระบบ

๒. การตรวจติดตามนโยบายสำคัญของรัฐบาล เพื่อเสริมสร้างขีดความสามารถให้กับประชาชน ใน ๓ ด้าน ดังนี้

๒.๑ ด้านการสร้างรายได้ เรื่อง การส่งเสริมและพัฒนาด้านการท่องเที่ยว

๒.๒ ด้านการขยายโอกาส เรื่อง การขับเคลื่อนนโยบาย Soft Power

๒.๓ ด้านการสร้างคุณภาพชีวิต เรื่อง การแก้ไขปัญหาการเปลี่ยนแปลงสภาพภูมิอากาศเพื่อมุ่งสู่สังคมคาร์บอนต่ำ

๓. การแก้ไขปัญหาความเดือดร้อนหรือข้อร้องเรียนของประชาชน หรือการผลักดันการดำเนินโครงการ/มาตรการสำคัญในเชิงพื้นที่ของส่วนราชการ หรือกรณีอื่น ๆ ตามที่ได้รับมอบหมาย

สำนักงานปลัดสำนักนายกรัฐมนตรี ได้จัดทำแผนการตรวจราชการแบบบูรณาการของผู้ตรวจราชการประจำปีงบประมาณ พ.ศ. ๒๕๖๗ ขึ้น เพื่อเป็นแนวทางในการวางแผนและกำหนดทิศทางการตรวจราชการแบบบูรณาการของผู้ตรวจราชการดังกล่าว ซึ่งจะเป็นส่วนสำคัญให้การตรวจราชการของผู้ตรวจราชการสำนักนายกรัฐมนตรี และผู้ตรวจราชการกระทรวงทุกกระทรวง ในฐานะผู้สอดส่องดูแลแทนคณะรัฐมนตรี นายกรัฐมนตรี รองนายกรัฐมนตรี และรัฐมนตรีประจำสำนักนายกรัฐมนตรี มีการดำเนินงานร่วมกันอย่างมีเอกภาพและประสิทธิภาพ ที่จะทำให้การปฏิบัติราชการหรือการจัดทำภารกิจของหน่วยงานของรัฐและเจ้าหน้าที่ของรัฐบรรลุเป้าหมายได้ผลสมประโยชน์ต่อทางราชการ รวมทั้งสามารถแก้ไขปัญหาอุปสรรคเร่งด่วนของประเทศ ปัญหาความเดือดร้อนของประชาชน และก่อให้เกิดประโยชน์สุขกับประชาชนด้วยความโปร่งใส เป็นธรรม ประหยัด และมีประสิทธิภาพ ตามหลักเกณฑ์การบริหารกิจการบ้านเมืองที่ดีต่อไป

กุมภาพันธ์ ๒๕๖๗

สารบัญ

		หน้า
บทที่ ๑	กรอบแนวคิดการจัดทำแผนการตรวจราชการแบบบูรณาการของผู้ตรวจราชการ ประจำปีงบประมาณ พ.ศ. ๒๕๖๗	๑
	๑.๑ หลักการและเหตุผล	๑
	๑.๒ กฎหมาย ระเบียบ มติคณะรัฐมนตรี ที่เกี่ยวข้องกับการตรวจราชการ	๑
บทที่ ๒	กรอบแนวทางการตรวจราชการแบบบูรณาการฯ	๗
	๒.๑ การตรวจติดตามนโยบายเร่งด่วนของรัฐบาล	๘
	๒.๑.๑ มาตรการพักชำระหนี้ให้กับลูกหนี้รายย่อยตามนโยบายรัฐบาล	๘
	๒.๑.๒ มาตรการตามแนวทางการแก้ไขปัญหาหนี้ทั้งระบบ	๑๑
	๒.๒ การตรวจติดตามนโยบายสำคัญของรัฐบาล เพื่อเสริมสร้างขีดความสามารถให้กับประชาชน ใน ๓ ด้าน	๑๓
	๒.๒.๑ ด้านการสร้างรายได้ : การส่งเสริมและพัฒนาด้านการท่องเที่ยว	๑๓
	๒.๒.๒ ด้านการขยายโอกาส : การขับเคลื่อนนโยบาย Soft Power	๒๐
	๒.๒.๓ ด้านการสร้างคุณภาพชีวิต : การแก้ไขปัญหาการเปลี่ยนแปลงสภาพภูมิอากาศเพื่อมุ่งสู่สังคมคาร์บอนต่ำ	๒๒
	๒.๓ การแก้ไขปัญหาความเดือดร้อนหรือข้อร้องเรียนของประชาชน หรือการผลักดันการดำเนินโครงการ/มาตรการสำคัญในเชิงพื้นที่ของส่วนราชการ หรือกรณีอื่น ๆ ตามที่ได้รับมอบหมาย	๒๗
บทที่ ๓	กรอบแนวทางปฏิบัติและกรอบระยะเวลาในการตรวจราชการแบบบูรณาการฯ	
	๓.๑ การตรวจราชการแบบบูรณาการในพื้นที่	๒๙
	๓.๒ วิธีการตรวจราชการ	๒๙
	๓.๓ ระยะเวลาในการตรวจราชการ	๓๐
	๓.๔ การรายงานผลการตรวจราชการแบบบูรณาการของผู้ตรวจราชการสำนักนายกรัฐมนตรี	๓๐
	๓.๕ การรายงานผลการตรวจราชการแบบบูรณาการของผู้ตรวจราชการกระทรวง	๓๐
	๓.๖ การรายงานผลการตรวจราชการในลักษณะภาพรวมทั้งประเทศ	๓๐
	๓.๗ ปฏิทินการตรวจราชการแบบบูรณาการ ประจำปีงบประมาณ พ.ศ. ๒๕๖๗	๓๒
	ภาคผนวก	i

สารบัญตาราง

หน้า

- ตารางที่ ๑ แสดงความเชื่อมโยงของหน่วยงานที่เกี่ยวข้องกับมาตรการพักชำระหนี้ฯ ๑๑
- ตารางที่ ๒ แสดงความเชื่อมโยงของหน่วยงานที่เกี่ยวข้องกับการส่งเสริมและพัฒนาด้านการท่องเที่ยว ๑๙
- ตารางที่ ๓ แสดงข้อเสนอโครงการพัฒนาอุตสาหกรรมซอฟต์พาวเวอร์ ๒๒
- ตารางที่ ๔ แสดงความเชื่อมโยงหน่วยดำเนินงานที่เกี่ยวข้องกับการแก้ไขปัญหาการเปลี่ยนแปลงสภาพภูมิอากาศเพื่อมุ่งสู่สังคมคาร์บอนต่ำ ๒๗

สารบัญภาคผนวก

- มติคณะรัฐมนตรี เมื่อวันที่ ๙ พฤศจิกายน ๒๕๖๔ เรื่อง การติดตาม ตรวจสอบ และประเมินผลเพื่อขับเคลื่อนยุทธศาสตร์ชาติไปสู่การปฏิบัติ

๑ กรอบแนวคิดการจัดทำแผนการตรวจราชการแบบบูรณาการของผู้ตรวจราชการ ประจำปีงบประมาณ พ.ศ. ๒๕๖๗

๑.๑ หลักการและเหตุผล

ระเบียบสำนักนายกรัฐมนตรีว่าด้วยการตรวจราชการ พ.ศ. ๒๕๔๘ กำหนดให้ “การตรวจราชการ” เป็นมาตรการสำคัญประการหนึ่งในการบริหารราชการแผ่นดิน ที่จะทำให้การปฏิบัติราชการหรือการจัดทำภารกิจของหน่วยงานของรัฐเป็นไปตามเป้าหมาย อีกทั้งเป็นกลไกสำคัญที่สามารถแก้ไขปัญหาและอุปสรรคต่าง ๆ อันเกิดจากการปฏิบัติราชการหรือการจัดทำภารกิจต่าง ๆ ของภาครัฐ ซึ่งตามระเบียบดังกล่าวในข้อ ๘ วรรคสี่ กำหนดให้สำนักงานปลัดสำนักนายกรัฐมนตรีเชิญหัวหน้าหน่วยงานที่มีแผนการตรวจราชการประจำปี หรือผู้ตรวจราชการที่หัวหน้าหน่วยงานมอบหมาย มาร่วมประชุมปรึกษาหารือเพื่อจัดทำแผนการตรวจราชการประจำปีให้สอดคล้องโดยไม่ซ้ำซ้อนกันและเกิดการบูรณาการ รวมตลอดทั้งการกำหนดมาตรฐานและเครื่องมือในการตรวจติดตามของผู้ตรวจราชการให้เป็นแนวทางเดียวกัน สามารถแลกเปลี่ยนข้อมูลกันได้

การตรวจราชการเป็นกลไกสำคัญของการบริหารราชการแผ่นดินในการติดตาม กำกับ ดูแล และประเมินผล ตลอดจนกระตุ้นเร่งรัดให้การปฏิบัติงานของหน่วยงานของรัฐและเจ้าหน้าที่ของรัฐบรรลุเป้าหมายที่กำหนด สอดคล้องกับกรอบยุทธศาสตร์ชาติ ระยะ ๒๐ ปี (พ.ศ. ๒๕๖๑ – ๒๕๘๐) แผนแม่บทภายใต้ยุทธศาสตร์ชาติ แผนพัฒนาเศรษฐกิจและสังคมแห่งชาติ ฉบับที่ ๑๓ (พ.ศ. ๒๕๖๖ - ๒๕๗๐) นโยบายของรัฐบาล และมติคณะรัฐมนตรี ตลอดจนแก้ไขปัญหาความเดือดร้อนของประชาชนในพื้นที่ได้อย่างรวดเร็วและเกิดประโยชน์สูงสุดแก่ประชาชน ทั้งนี้ ได้มีการใช้กระบวนการ Government Innovation Lab ในการตรวจราชการเพื่อแก้ไขปัญหาที่สำคัญ/ปัญหาความเดือดร้อนของประชาชนในพื้นที่ โดยอาศัยความร่วมมือกับทุกภาคส่วน เพื่อร่วมกันคิดค้น และแสวงหาวิธีการในการแก้ปัญหาที่มีอยู่ ซึ่งนำไปสู่การแก้ไขปัญหาของประชาชนได้อย่างแท้จริง

๑.๒ กฎหมาย ระเบียบ มติคณะรัฐมนตรี ที่เกี่ยวข้องกับการตรวจราชการ

๑.๒.๑ พระราชบัญญัติระเบียบบริหารราชการแผ่นดิน พ.ศ. ๒๕๓๔ และที่แก้ไขเพิ่มเติม มาตรา ๓/๑ กำหนดให้ “การบริหารราชการ ต้องเป็นไปเพื่อประโยชน์สุขของประชาชน เกิดผลสัมฤทธิ์ต่อภารกิจของรัฐ ความมีประสิทธิภาพ ความคุ้มค่าในเชิงภารกิจแห่งรัฐ การลดขั้นตอนการปฏิบัติงาน การลดภารกิจและยุบเลิกหน่วยงานที่ไม่จำเป็น การกระจายภารกิจและทรัพยากรให้แก่ท้องถิ่น การกระจายอำนาจตัดสินใจ การอำนวยความสะดวกและการตอบสนองความต้องการของประชาชน ทั้งนี้ โดยมีผู้รับผิดชอบต่อผลของงาน”

๑.๒.๒ พระราชกฤษฎีกาว่าด้วยหลักเกณฑ์และวิธีการบริหารกิจการบ้านเมืองที่ดี พ.ศ. ๒๕๔๖ มาตรา ๑๐ วรรคแรก ได้กำหนดไว้ว่า “ในกรณีที่ภารกิจใดมีความเกี่ยวข้องกับหลายส่วนราชการ หรือเป็นภารกิจที่ใกล้เคียงหรือต่อเนื่องกัน ให้ส่วนราชการที่เกี่ยวข้องนั้นกำหนดแนวทางการปฏิบัติราชการเพื่อให้เกิดการบริหารราชการแบบบูรณาการร่วมกัน โดยมุ่งให้เกิดผลสัมฤทธิ์ต่อภารกิจของรัฐ”

๑.๒.๓ พระราชกฤษฎีกาว่าด้วยการบริหารงานเชิงพื้นที่แบบบูรณาการ พ.ศ. ๒๕๖๕ ในหลักการคือการปรับปรุงพระราชกฤษฎีกาว่าด้วยการบริหารงานจังหวัดและกลุ่มจังหวัดแบบบูรณาการ พ.ศ. ๒๕๕๑ และนำสาระสำคัญของระเบียบสำนักนายกรัฐมนตรี ว่าด้วยการบริหารงานเชิงพื้นที่แบบบูรณาการ พ.ศ. ๒๕๖๐ มารวมไว้ด้วยกัน โดยกำหนดให้มีคณะกรรมการนโยบายการบริหารงานเชิงพื้นที่แบบบูรณาการ

(ก.น.บ.) เพื่อเป็นกลไกหลักในการทำหน้าที่ขับเคลื่อนการบริหารงานเชิงพื้นที่แบบบูรณาการ โดยเป้าหมายสำคัญของพระราชกฤษฎีกาว่าด้วยการบริหารงานเชิงพื้นที่แบบบูรณาการ พ.ศ. ๒๕๖๕ เพื่อบูรณาการแผนของหน่วยงานของรัฐ แผนพัฒนาระดับพื้นที่ในจังหวัด กลุ่มจังหวัด และภาค และประสานเชื่อมโยงการทำงานระหว่างส่วนกลาง ส่วนภูมิภาค ส่วนท้องถิ่น ภาคีเครือข่าย ภาคเอกชนและประชาชนในพื้นที่ให้สอดคล้องเชื่อมโยงกันในทุกระดับ ทั้งนี้ ในการกำกับและติดตามตามมาตรา ๕๕ ได้กำหนดแนวทางโดยให้คณะกรรมการตรวจสอบและประเมินผลภาคราชการ ผู้ตรวจราชการสำนักนายกรัฐมนตรี และผู้ตรวจราชการกระทรวงมหาดไทย ร่วมกันเร่งรัด ติดตาม ตรวจสอบ และประเมินผลการดำเนินการตามแผนพัฒนาจังหวัด แผนพัฒนากลุ่มจังหวัด เป้าหมาย และแนวทางการพัฒนาภาค แผนปฏิบัติราชการประจำปีของจังหวัด และแผนปฏิบัติราชการประจำปีของกลุ่มจังหวัด รวมทั้งการบริหารงบประมาณจังหวัดและงบประมาณกลุ่มจังหวัด เพื่อรายงานผลการเร่งรัดติดตาม ตรวจสอบ และประเมินผล พร้อมทั้งข้อเสนอแนะต่อ ก.น.บ. อย่างน้อยปีละ ๑ ครั้ง เว้นแต่กรณีมีความจำเป็นเร่งด่วนอาจเสนอให้ ก.น.บ. พิจารณารายงานเรื่องใดเรื่องหนึ่งพร้อมข้อเสนอแนะก่อนการรายงานผลประจำปีก็ได้

๑.๒.๔ ระเบียบสำนักนายกรัฐมนตรี ว่าด้วยการตรวจราชการ พ.ศ. ๒๕๔๘ โดยที่การตรวจราชการเป็นมาตรการสำคัญประการหนึ่งในการบริหารราชการแผ่นดิน ที่จะทำให้การปฏิบัติราชการ หรือการจัดทำภารกิจของหน่วยงานของรัฐเป็นไปตามเป้าหมาย สามารถแก้ไขปัญหาและอุปสรรคต่าง ๆ อันเกิดจากการดำเนินการดังกล่าว เพื่อก่อให้เกิดประโยชน์สุขแก่ประชาชน สมควรที่จะได้มีการปรับปรุงการตรวจราชการให้มีประสิทธิภาพและเกิดความคุ้มค่าในการปฏิบัติราชการหรือการจัดทำภารกิจมากยิ่งขึ้น รวมทั้งเป็นไปตามหลักการบริหารราชการแบบบูรณาการและการบริหารกิจการบ้านเมืองที่ดี ซึ่งตามระเบียบดังกล่าวในข้อ ๘ วรรคสี่ ได้กำหนดให้สำนักงานปลัดสำนักนายกรัฐมนตรีเชิญหัวหน้าหน่วยงานที่มีแผนการตรวจราชการประจำปี หรือผู้ตรวจราชการที่หัวหน้าหน่วยงานมอบหมาย มาร่วมประชุมปรึกษาหารือเพื่อจัดทำแผนการตรวจราชการประจำปีให้สอดคล้องโดยไม่ซ้ำซ้อนกันและเกิดการบูรณาการ รวมตลอดทั้งการกำหนดมาตรฐานและเครื่องมือในการตรวจติดตามของผู้ตรวจราชการให้เป็นแนวเดียวกัน สามารถแลกเปลี่ยนข้อมูลกันได้

๑.๒.๕ ระเบียบสำนักนายกรัฐมนตรี ว่าด้วยคณะกรรมการธรรมาภิบาลจังหวัด พ.ศ. ๒๕๕๒ หมวด ๑ ว่าด้วยคณะกรรมการธรรมาภิบาลจังหวัด กำหนดให้ในจังหวัดหนึ่งนอกจากกรุงเทพมหานคร ให้มีคณะกรรมการธรรมาภิบาลจังหวัดคณะหนึ่ง (ก.ธ.จ.) ประกอบด้วย ผู้ตรวจราชการสำนักนายกรัฐมนตรีซึ่งมีเขตอำนาจในจังหวัดเป็นประธาน และผู้แทนภาคประชาสังคม ผู้แทนสมาชิกสภาท้องถิ่น และผู้แทนภาคธุรกิจเอกชนในจังหวัดนั้น เป็นกรรมการ มีอำนาจหน้าที่ในการสอดส่องการปฏิบัติภารกิจของหน่วยงานของรัฐและเจ้าหน้าที่ของรัฐในจังหวัดให้ใช้วิธีการบริหารกิจการบ้านเมืองที่ดี แจ้งให้ผู้ว่าราชการจังหวัด หัวหน้าส่วนราชการ รัฐวิสาหกิจ หรือหน่วยงานอื่นของรัฐที่เกี่ยวข้อง แล้วแต่กรณี ดำเนินการตามอำนาจหน้าที่ในกรณีที่พบว่ามีการละเลยไม่ปฏิบัติตามกฎหมาย ระเบียบ หรือข้อบังคับ หรือมีกรณีทุจริต ตลอดจนเสนอแนะแนวทางการปฏิบัติและการส่งเสริมตามหลักคุณธรรม จริยธรรม และธรรมาภิบาลเพื่อการบริหารกิจการบ้านเมืองที่ดีของหน่วยงานของรัฐและเจ้าหน้าที่ของรัฐ แก่ผู้ว่าราชการจังหวัดและหน่วยงานของรัฐในจังหวัด

๑.๒.๖ ยุทธศาสตร์ชาติ ๒๐ ปี เป็นเป้าหมายที่รัฐ เอกชน และประชาชน ร่วมกันกำหนดขึ้นเป็นแนวทางในการพัฒนาประเทศ เพื่อให้การพัฒนาประเทศเป็นไปอย่างต่อเนื่องและเชื่อมโยงให้บรรลุวิสัยทัศน์ “ประเทศไทยมีความมั่นคง มั่งคั่ง ยั่งยืน เป็นประเทศพัฒนาแล้ว ด้วยการพัฒนาตามหลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียง” มีกรอบระยะเวลา ๒๐ ปี ตั้งแต่ปี ๒๕๖๑-๒๕๘๐ โดยสามารถทบทวน ปรับปรุง ให้เหมาะสมกับยุคสมัยได้ ประกอบด้วย ๖ ยุทธศาสตร์ ได้แก่ ๑) ความมั่นคง ๒) การสร้างความสามารถในการแข่งขัน

๓) การพัฒนาและเสริมสร้างศักยภาพทรัพยากรมนุษย์ ๔) การสร้างโอกาสความเสมอภาคและเท่าเทียมกันทางสังคม ๕) การสร้างการเติบโตบนคุณภาพชีวิตที่เป็นมิตรกับสิ่งแวดล้อม และ ๖) การปรับสมดุลและพัฒนาระบบการบริหารจัดการภาครัฐ

๑.๒.๗ แผนแม่บทภายใต้ยุทธศาสตร์ชาติ เป็นส่วนสำคัญในการถ่ายทอดเป้าหมายและประเด็นยุทธศาสตร์ของยุทธศาสตร์ชาติลงสู่แผนระดับต่าง ๆ โดยแผนแม่บทภายใต้ยุทธศาสตร์ชาติจะประกอบด้วยสถานการณ์และแนวโน้มที่เกี่ยวข้อง เป้าหมายและตัวชี้วัดในการดำเนินการซึ่งแบ่งช่วงเวลาออกเป็น ๔ ช่วง ช่วงละ ๕ ปี รวมทั้งกำหนดแนวทางการพัฒนา และแผนงาน/โครงการที่สำคัญของแผนแม่บทภายใต้ยุทธศาสตร์ชาติ เพื่อเป็นกรอบในการดำเนินการของหน่วยงานที่เกี่ยวข้องให้บรรลุเป้าหมายการพัฒนาประเทศที่กำหนดไว้ในยุทธศาสตร์ชาติ มีจำนวนทั้งสิ้น ๒๓ ฉบับ ประกอบด้วย ๑) ความมั่นคง ๒) การต่างประเทศ ๓) การเกษตร ๔) อุตสาหกรรมและบริการแห่งอนาคต ๕) การท่องเที่ยว ๖) พื้นที่และเมืองน่าอยู่อัจฉริยะ ๗) โครงสร้างพื้นฐาน ระบบโลจิสติกส์ และดิจิทัล ๘) ผู้ประกอบการและวิสาหกิจขนาดกลาง และขนาดย่อมยุคใหม่ ๙) เขตเศรษฐกิจพิเศษ ๑๐) การปรับเปลี่ยนค่านิยมและวัฒนธรรม ๑๑) ศักยภาพคนตลอดช่วงชีวิต ๑๒) การพัฒนาการเรียนรู้๑๓) การเสริมสร้างให้คนไทยมีสุขภาวะที่ดี ๑๔) ศักยภาพการกีฬา ๑๕) พลังทางสังคม ๑๖) เศรษฐกิจฐานราก ๑๗) ความเสมอภาคและหลักประกันทางสังคม ๑๘) การเติบโตอย่างยั่งยืน ๑๙) การบริหารจัดการน้ำทั้งระบบ ๒๐) การบริการประชาชนและประสิทธิภาพภาครัฐ ๒๑) การต่อต้านการทุจริตและประพฤติมิชอบ ๒๒) กฎหมายและกระบวนการยุติธรรม และ ๒๓) การวิจัย และพัฒนานวัตกรรม

๑.๒.๘ แผนพัฒนาเศรษฐกิจและสังคมแห่งชาติ ฉบับที่ ๑๓ (พ.ศ. ๒๕๖๖ – ๒๕๗๐) ให้ความสำคัญกับการเสริมสร้างความเข้มแข็งจากภายในให้สามารถเติบโตไปได้อย่างมั่นคง ท่ามกลางความผันแปรที่เกิดขึ้นรอบด้าน เพื่อให้ “ประเทศไทยมีความมั่นคง มั่งคั่ง ยั่งยืน เป็นประเทศพัฒนาแล้ว ด้วยการพัฒนาตามหลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียง” ตามเจตนารมณ์ของยุทธศาสตร์ชาติ โดยกำหนดทิศทางการพัฒนาบนพื้นฐานของหลักการและแนวคิด ๔ ประการ ได้แก่

(๑) หลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียง
(๒) การสร้างความสามารถในการ “ล้มแล้ว ลุกไว”
(๓) เป้าหมายการพัฒนาอย่างยั่งยืนของสหประชาชาติ
(๔) การพัฒนาเศรษฐกิจชีวภาพ เศรษฐกิจหมุนเวียน เศรษฐกิจสีเขียว

เพื่อมุ่งสู่การพลิกโฉมประเทศไทยสู่ “สังคมก้าวหน้า เศรษฐกิจสร้างมูลค่าอย่างยั่งยืน” โดยมีเป้าหมายหลักของการพัฒนา ๕ ประการ ประกอบด้วย

(๑) การปรับโครงสร้างภาคการผลิตและบริการสู่เศรษฐกิจฐานนวัตกรรม
(๒) การพัฒนาคนสำหรับโลกยุคใหม่
(๓) การมุ่งสู่สังคมแห่งโอกาสและความเป็นธรรม
(๔) การเปลี่ยนผ่านการผลิตและบริโภคไปสู่ความยั่งยืน
(๕) การเสริมสร้างความสามารถของประเทศไทยในการรับมือกับการเปลี่ยนแปลงและความเสี่ยงภายใต้บริบทโลกใหม่

และเพื่อถ่ายทอดเป้าหมายหลักไปสู่การขับเคลื่อนที่ชัดเจน จึงได้กำหนดหมุดหมายการพัฒนา จำนวน ๑๓ หมุดหมาย ใน ๔ มิติ ดังนี้

(๑) มิติภาคการผลิตและบริการเป้าหมาย
หมุดหมายที่ ๑ ไทยเป็นประเทศชั้นนำด้านสินค้าเกษตรและเกษตรแปรรูปมูลค่าสูง
หมุดหมายที่ ๒ ไทยเป็นจุดหมายของการท่องเที่ยวที่เน้นคุณภาพและความยั่งยืน

หมุดหมายที่ ๓ ไทยเป็นฐานการผลิตยานยนต์ไฟฟ้าที่สำคัญของโลก

หมุดหมายที่ ๔ ไทยเป็นศูนย์กลางทางการแพทย์และสุขภาพมูลค่าสูง

หมุดหมายที่ ๕ ไทยเป็นประตูการค้าการลงทุนและยุทธศาสตร์ทางโลจิสติกส์ที่สำคัญของภูมิภาค

หมุดหมายที่ ๖ ไทยเป็นศูนย์กลางอุตสาหกรรมอิเล็กทรอนิกส์อัจฉริยะและอุตสาหกรรมดิจิทัลของอาเซียน

(๒) มิติโอกาสและความเสมอภาคทางเศรษฐกิจและสังคม

หมุดหมายที่ ๗ ไทยมีวิสาหกิจขนาดกลางและขนาดย่อมที่เข้มแข็ง มีศักยภาพสูงและสามารถแข่งขันได้

หมุดหมายที่ ๘ ไทยมีพื้นที่และเมืองอัจฉริยะที่น่าอยู่ ปลอดภัย เติบโตได้อย่างยั่งยืน

หมุดหมายที่ ๙ ไทยมีความยากจนข้ามรุ่นลดลง และมีความคุ้มครองทางสังคมที่เพียงพอเหมาะสม

(๓) มิติความยั่งยืนของทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อม

หมุดหมายที่ ๑๐ ไทยมีเศรษฐกิจหมุนเวียนและสังคมคาร์บอนต่ำ

หมุดหมายที่ ๑๑ ไทยสามารถลดความเสี่ยงและผลกระทบจากภัยธรรมชาติและการเปลี่ยนแปลงสภาพภูมิอากาศ

(๔) มิติปัจจัยผลักดันการพลิกโฉมประเทศ

หมุดหมายที่ ๑๒ ไทยมีกำลังคนสมรรถนะสูง มุ่งเรียนรู้อย่างต่อเนื่อง ตอบโจทย์การพัฒนาแห่งอนาคต

หมุดหมายที่ ๑๓ ไทยมีภาครัฐที่ทันสมัย มีประสิทธิภาพ และตอบโจทย์ประชาชน

๑.๒.๙ คำแถลงนโยบายของคณะรัฐมนตรี นายเศรษฐา ทวีสิน นายกรัฐมนตรี แถลงต่อรัฐสภา เมื่อวันที่ ๑๑ กันยายน ๒๕๖๖ มีกรอบนโยบายในการบริหารและพัฒนาประเทศตามกรอบความเร่งด่วน ได้แก่

กรอบระยะสั้น มุ่งเน้นกระตุ้นการใช้จ่าย จุดประกายให้เครื่องยนต์ทางเศรษฐกิจกลับมาเติบโตอีกครั้ง ประกอบกับเร่งแก้ไขปัญหาเฉพาะหน้าของประชาชนอย่างเร่งด่วนและรวดเร็วผ่านนโยบายดังต่อไปนี้

<u>นโยบายเร่งด่วน ๕ ด้าน</u>

(๑) การเติมเงิน ๑๐,๐๐๐ บาท ผ่าน Digital Wallet

(๒) การแก้ปัญหาหนี้สินทั้งในภาคเกษตร ภาคธุรกิจ และภาคประชาชน

(๓) การลดภาระค่าใช้จ่ายด้านพลังงานให้แก่ประชาชน รวมถึงการปรับเปลี่ยนโครงสร้างการใช้พลังงานของประเทศ

(๔) การสร้างรายได้จากการท่องเที่ยว

(๕) การแก้ปัญหาความเห็นที่แตกต่างในเรื่องรัฐธรรมนูญแห่งราชอาณาจักรไทย พ.ศ. ๒๕๖๐ โดยยึดรูปแบบการปกครองระบอบประชาธิปไตยอันมีพระมหากษัตริย์ทรงเป็นประมุข และไม่แก้ไขในหมวดพระมหากษัตริย์

กรอบระยะกลางและระยะยาว เสริมขีดความสามารถให้กับประชาชนผ่านการสร้างรายได้ ลดรายจ่าย สร้างโอกาส ลดความเหลื่อมล้ำ และสร้างคุณภาพชีวิตที่ดีขึ้นให้กับประชาชนทุกคน โดยการดำเนินนโยบายดังต่อไปนี้

(๑) **การสร้างรายได้** โดยการใช้การทูตเศรษฐกิจเชิงรุกเพื่อเปิดประตูการค้าสู่ตลาดใหม่ๆ อาทิ

- การพัฒนาเศรษฐกิจใหม่
- การพัฒนาเศรษฐกิจการค้าที่ถูกกฎหมายตามแนวชายแดน
- การลงทุนในโครงสร้างพื้นฐานด้านการขนส่ง
- การสร้างรายได้ในภาคการเกษตร โดยใช้หลักการ **ตลาดนำ นวัตกรรมเสริม เพิ่มรายได้** การฟื้นชีวิตอุตสาหกรรมประมง

(๒) **การขยายโอกาส**

- การใช้ประโยชน์จากสินทรัพย์เพื่อสร้างโอกาสในการมีอาชีพ ให้ประชาชนมีสิทธิในที่ดิน สร้างรายได้จากผืนดินและส่งเสริมสิ่งแวดล้อม
- สร้างโอกาสในการสร้างรายได้และเจริญเติบโต อาทิ การยกเลิกและปรับปรุงกฎหมายที่ไม่จำเป็น
- การบริหารในรูปแบบการกระจายอำนาจ (ผู้ว่า CEO) เพื่อสร้างประสิทธิภาพในการบริหารงานในแต่ละจังหวัดและองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น
- การเปิดรับแรงงานต่างด้าวและกลุ่มผู้เชี่ยวชาญต่างประเทศ
- สนับสนุนการสร้างพลังสร้างสรรค์ หรือ Soft Power ของประเทศ ผ่านการส่งเสริม ๑ ครอบครัว ๑ ทักษะ Soft Power
- ปฏิรูปการศึกษาและสร้างสังคมแห่งการเรียนรู้ตลอดชีวิต

(๓) **การสร้างคุณภาพชีวิต** นำความปลอดภัย สร้างศักดิ์ศรี และนำความภาคภูมิใจมาสู่ประชาชนไทยทุกคน

- การมีความมั่นคงทั้งภายในและภายนอกที่สอดคล้องกับสภาวะของโลก สามารถตอบสนองต่อการคุกคามและภัยความมั่นคงรูปแบบใหม่ในศตวรรษที่ ๒๑ การพัฒนากองทัพให้เป็นกำลังสำคัญในการพัฒนาศักยภาพของประเทศพร้อมกับประชาชน และการสร้างความปลอดภัย โดยดำเนินการปราบปรามผู้มีอิทธิพลและยาเสพติดให้หมดไปจากสังคมไทย
- การมีสิ่งแวดล้อมที่สะอาดสำหรับทุกคน ส่งเสริมและเร่งฟื้นฟูความสมบูรณ์ของดินและน้ำ แก้ปัญหาด้านสิ่งแวดล้อมที่เป็นวาระแห่งชาติโดยเฉพาะเรื่องฝุ่นควัน $PM_{2.5}$
- การสร้างและพัฒนาระบบสาธารณสุข ยกระดับ “**นโยบาย ๓๐ บาทรักษาทุกโรค**”
- การให้ความสำคัญกับความเท่าเทียมของคนทุกกลุ่ม ให้มีคุณภาพชีวิตที่ดีกว่าเดิมด้วย “**สวัสดิการโดยรัฐ**”

๑.๒.๑๐ คณะรัฐมนตรี ในคราวประชุมเมื่อวันที่ ๙ พฤศจิกายน ๒๕๖๔ ได้มีมติเห็นชอบตามที่สำนักงานสภาพัฒนาการเศรษฐกิจและสังคมแห่งชาติ (สศช.) ในฐานะฝ่ายเลขานุการของคณะกรรมการยุทธศาสตร์ชาติเสนอ เรื่อง การติดตาม ตรวจสอบ และประเมินผล เพื่อขับเคลื่อนยุทธศาสตร์ชาติไปสู่การปฏิบัติ โดยมีแนวทางการดำเนินการในส่วนที่เกี่ยวข้องกับผู้ตรวจราชการ ดังนี้

(๑) ผู้ตรวจราชการสำนักนายกรัฐมนตรี ในฐานะหน่วยตรวจราชการในภาพรวม จะต้องดำเนินการ ดังนี้

(๑.๑) จัดทำแผนการตรวจราชการ โดยใช้ข้อมูลสถานการณ์การบรรลุเป้าหมายของแผนแม่บทย่อยภายใต้ยุทธศาสตร์ชาติ (Y๑) จากระบบ eMENSCR และรายงานสรุปผลการดำเนินงานตามยุทธศาสตร์ชาติ (รายงานประจำปี) เป็นข้อมูลประกอบการกำหนดประเด็นการตรวจราชการประจำปีในภาพรวมให้เป็นไปอย่างบูรณาการ โดยขอให้พิจารณาให้ความสำคัญในระดับสูงกับเป้าหมายที่มีสถานการณ์อยู่ในระดับวิกฤต (สีแดง) / ระดับเสี่ยง (สีส้ม) หรือเป้าหมายที่มีสถานการณ์คงที่ในการกำหนดประเด็นการตรวจราชการ

(๑.๒) รายงานผลสัมฤทธิ์ ผลการดำเนินงานของหน่วยงานของรัฐในภาพรวมต่อการบรรลุเป้าหมายตามแผนระดับต่าง ๆ ตามประเด็นการตรวจราชการที่กำหนดไว้ใน eMENSCR ตามรายการที่ สศช. กำหนด ภายในไตรมาสที่ ๑ ของปีงบประมาณถัดไป

(๒) ผู้ตรวจราชการกระทรวง ในฐานะผู้ตรวจราชการประจำกระทรวง จะต้องดำเนินการ ดังนี้

(๒.๑) การติดตาม ตรวจสอบ และประเมินผล

กรณีเป็นการตรวจราชการกระทรวงในฐานะหน่วยงานของรัฐ ติดตาม ตรวจสอบ และประเมินผลโครงการ/การดำเนินงานในขอบเขตของกระทรวงให้เป็นไปตามเป้าหมายของแผนปฏิบัติราชการกระทรวง และแผนการตรวจราชการกระทรวง

กรณีเป็นการตรวจราชการกระทรวงในฐานะหน่วยงานเจ้าภาพขับเคลื่อนแผนแม่บทภายใต้ยุทธศาสตร์ชาติตามมติคณะรัฐมนตรี (ครม.) เมื่อวันที่ ๓ ธันวาคม ๒๕๖๒ ติดตาม ตรวจสอบ และประเมินผลการดำเนินงานของกระทรวงให้สามารถบรรลุเป้าหมายแผนแม่บทย่อย (Y๑) ที่กระทรวงเป็นเจ้าภาพ ให้สอดคล้องกับห้วงเวลาของแผนแม่บทฯ ทั้งนี้ ผู้ตรวจราชการกระทรวงจะต้องประสานและบูรณาการกับผู้ตรวจราชการกระทรวงอื่น ๆ ที่เกี่ยวข้องในการขับเคลื่อนการบรรลุเป้าหมายด้วย

(๒.๒) รายงานผลสัมฤทธิ์ จัดทำและรายงานผลสัมฤทธิ์

การดำเนินงานของกระทรวงต่อเป้าหมายการพัฒนาระดับต่าง ๆ ที่เกี่ยวข้องในระบบ eMENSCR ตามรายการที่ สศช. กำหนด ภายในไตรมาสที่ ๑ ของปีงบประมาณถัดไป

(๓) ผู้ตรวจราชการกรม ติดตาม ตรวจสอบ และประเมินผลโครงการ/การดำเนินงานตามภารกิจหน้าที่ของกรมให้เป็นไปตามเป้าหมายของแผนปฏิบัติราชการกรม และรายงานผลสัมฤทธิ์การดำเนินงานในระบบ eMENSCR ภายในไตรมาสที่ ๑ ของปีงบประมาณถัดไป

(ภาคผนวก ๑)

๒ กรอบแนวทางการตรวจราชการแบบบูรณาการฯ

สำนักงานปลัดสำนักนายกรัฐมนตรีได้จัดให้มีการประชุมปรึกษาหารือเพื่อจัดทำแผนการตรวจราชการแบบบูรณาการของผู้ตรวจราชการ ประจำปีงบประมาณ พ.ศ. ๒๕๖๗ ตามระเบียบสำนักนายกรัฐมนตรีว่าด้วยการตรวจราชการ พ.ศ. ๒๕๔๘ ข้อ ๘ วรรคสี่ เมื่อวันที่ ๖ พฤศจิกายน ๒๕๖๖ โดยผู้เข้าร่วมประชุมประกอบด้วย ผู้ตรวจราชการสำนักนายกรัฐมนตรี ผู้ตรวจราชการกระทรวง ผู้ตรวจราชการกรุงเทพมหานคร จเรตำรวจ ผู้แทนสำนักงานสภาพัฒนาการเศรษฐกิจและสังคมแห่งชาติ ผู้แทนสำนักงานคณะกรรมการ-พัฒนาระบบราชการ ผู้แทนสำนักงบประมาณ ผู้ช่วยผู้ตรวจราชการสำนักนายกรัฐมนตรี/กระทรวง ซึ่งที่ประชุมมีมติเห็นชอบในหลักการกรอบแนวทางการตรวจราชการแบบบูรณาการของผู้ตรวจราชการ ประจำปีงบประมาณ พ.ศ. ๒๕๖๗ ซึ่งมีความสอดคล้องกับกรอบยุทธศาสตร์ชาติ ระยะ ๒๐ ปี (พ.ศ. ๒๕๖๑ – ๒๕๘๐) แผนแม่บทภายใต้ยุทธศาสตร์ชาติฯ แผนพัฒนาเศรษฐกิจและสังคมแห่งชาติ ฉบับที่ ๑๓ (พ.ศ. ๒๕๖๖ – ๒๕๗๐) นโยบายของรัฐบาล และมติคณะรัฐมนตรี

สำนักงานปลัดสำนักนายกรัฐมนตรี ได้ดำเนินการปรับปรุงกรอบแนวทางการตรวจราชการแบบบูรณาการของผู้ตรวจราชการ ประจำปีงบประมาณ พ.ศ. ๒๕๖๗ ให้มีความสอดคล้องและสามารถสนับสนุนนโยบายของรัฐบาลเพิ่มมากขึ้น โดยมีประเด็นการตรวจราชการ ดังนี้

๑. การตรวจราชการตามแผนการตรวจราชการแบบบูรณาการของผู้ตรวจราชการ ประจำปีงบประมาณ พ.ศ. ๒๕๖๗ ตามระเบียบสำนักนายกรัฐมนตรี ว่าด้วยการตรวจราชการ พ.ศ. ๒๕๔๘ ข้อ ๘ ดังนี้

๑.๑ การตรวจติดตามนโยบายเร่งด่วนของรัฐบาล ดังนี้

๑.๑.๑ มาตรการพักชำระหนี้ให้กับลูกหนี้รายย่อยตามนโยบายรัฐบาล

๑.๑.๒ มาตรการตามแนวทางการแก้ไขปัญหาหนี้ทั้งระบบ

๑.๒ การตรวจติดตามนโยบายสำคัญของรัฐบาล เพื่อเสริมสร้างขีดความสามารถให้กับประชาชนใน ๓ ด้าน ดังนี้

๑.๒.๑ ด้านการสร้างรายได้

- การส่งเสริมและพัฒนาด้านการท่องเที่ยว

๑.๒.๒ ด้านการขยายโอกาส

- การขับเคลื่อนนโยบาย Soft Power

๑.๒.๓ ด้านการสร้างคุณภาพชีวิต

- การแก้ไขปัญหาการเปลี่ยนแปลงสภาพภูมิอากาศเพื่อมุ่งสู่สังคมคาร์บอนต่ำ

๑.๓ การแก้ไขปัญหาความเดือดร้อนหรือข้อร้องเรียนของประชาชน หรือการผลักดันการดำเนินโครงการ/มาตรการสำคัญในเชิงพื้นที่ของส่วนราชการ หรือกรณีอื่น ๆ ตามที่ได้รับมอบหมาย

๒. การตรวจราชการตามมาตรา ๕๕ แห่งพระราชกฤษฎีกาว่าด้วยการบริหารงานเชิงพื้นที่แบบบูรณาการ พ.ศ. ๒๕๖๕ โดยผู้ตรวจราชการสำนักนายกรัฐมนตรี ร่วมกับคณะกรรมการตรวจสอบและประเมินผลภาคราชการ และผู้ตรวจราชการกระทรวงมหาดไทย ติดตาม ตรวจสอบ และประเมินผลการดำเนินการตามแผนพัฒนาจังหวัด แผนพัฒนากลุ่มจังหวัด เป้าหมาย และแนวทางการพัฒนาภาค แผนปฏิบัติราชการประจำปีของจังหวัด และแผนปฏิบัติราชการประจำปีของกลุ่มจังหวัด รวมทั้งการบริหาร

งบประมาณจังหวัดและงบประมาณกลุ่มจังหวัด ประจำปีงบประมาณ พ.ศ. ๒๕๖๗ เพื่อรายงานผลการเร่งรัดติดตาม ตรวจสอบ และประเมินผล พร้อมทั้งข้อเสนอแนะต่อคณะกรรมการนโยบายการบริหารงานเชิงพื้นที่แบบบูรณาการ (ก.น.บ.)

๓. การตรวจติดตามงานอื่น ๆ ตามที่คณะรัฐมนตรี นายกรัฐมนตรี รองนายกรัฐมนตรี รัฐมนตรีประจำสำนักนายกรัฐมนตรี หรือปลัดสำนักนายกรัฐมนตรีมอบหมาย ได้แก่

๓.๑ การตรวจติดตามโครงการสัตว์ปลอดโรค คนปลอดภัย จากโรคพิษสุนัขบ้า ตามพระปณิธานของศาสตราจารย์ ดร. สมเด็จเจ้าฟ้าฯ กรมพระศรีสวางควัฒน วรขัตติยราชนารี

๓.๒ การตรวจติดตามการควบคุมเครื่องดื่มแอลกอฮอล์ ปีงบประมาณ พ.ศ. ๒๕๖๗

๓.๓ การตรวจติดตามนโยบายเร่งด่วนหรือนโยบายสำคัญของรัฐบาลอื่น ๆ ตามที่ได้รับมอบหมาย

๔. การตรวจติดตามของผู้ตรวจราชการสำนักนายกรัฐมนตรีในการแก้ไขปัญหาความเดือดร้อนของประชาชนอันเนื่องมาจากการเกิดภัยพิบัติ ได้แก่

๔.๑ ปัญหาอุทกภัย และภัยแล้ง

๔.๒ ปัญหาหมอกควัน และฝุ่น $PM_{2.5}$

๔.๓ กรณีอื่น ๆ ตามที่ได้รับมอบหมาย

กรอบแนวทางการตรวจราชการแบบบูรณาการของผู้ตรวจราชการ ประจำปีงบประมาณ พ.ศ. ๒๕๖๗

สำหรับประเด็นการตรวจราชการแบบบูรณาการของผู้ตรวจราชการ ประจำปีงบประมาณ พ.ศ. ๒๕๖๗ ผู้ตรวจราชการสำนักนายกรัฐมนตรี และผู้ตรวจราชการกระทรวงหรือผู้ตรวจราชการกรมที่ได้รับมอบหมายดำเนินการตรวจราชการแบบบูรณาการร่วมกัน ใน ๓ เรื่องหลัก ประกอบด้วย

๒.๑ การตรวจติดตามนโยบายเร่งด่วนของรัฐบาล

๒.๑.๑ มาตรการพักชำระหนี้เกษตรกรให้กับลูกหนี้รายย่อยตามนโยบายรัฐบาล โดยมีรายละเอียดที่สำคัญ ดังนี้

(๑) <u>หลักการและเหตุผล</u>

(๑.๑) คำแถลงนโยบายของรัฐบาล นายเศรษฐา ทวีสิน แถลงต่อรัฐสภา เมื่อวันที่ ๑๑ กันยายน ๒๕๖๖ ได้กำหนดให้การแก้ปัญหาหนี้สินทั้งในภาคเกษตร ภาคธุรกิจ และภาคประชาชน เป็นนโยบายเร่งด่วนนโยบายแรก โดยรัฐบาลจะลดภาระพี่น้องเกษตรกรด้วยการพักหนี้เกษตรกรตามเงื่อนไขและคุณสมบัติที่เหมาะสม และมีนโยบายที่จะส่งผลกระทบระยะยาว สามารถสร้างชีวิตที่ดีกว่าให้กับประชาชนคนไทยในหลายมิติ ครอบคลุมตั้งแต่การสร้างรายได้ สร้างโอกาส และสร้างคุณภาพชีวิต โดยรัฐบาลจะใช้หลักการ “ตลาดนำ นวัตกรรมเสริม เพิ่มรายได้” โดยการสนับสนุนการเพิ่มประสิทธิภาพ และผลิตภาพของภาคการเกษตรควบคู่ไปด้วยกัน

(๑.๒) คณะรัฐมนตรี ในคราวประชุมเมื่อวันที่ ๑๓ กันยายน ๒๕๖๖ ได้มีมติมอบหมายให้รัฐมนตรีช่วยว่าการกระทรวงการคลัง (นายจุลพันธ์ อมรวิวัฒน์) แต่งตั้งคณะทำงานเพื่อกำหนดมาตรการในการพักหนี้เกษตรกรและผู้ประกอบการวิสาหกิจขนาดกลางและขนาดย่อม (SMEs) ที่ได้รับผลกระทบจากสถานการณ์การแพร่ระบาดของโรคติดเชื้อไวรัสโคโรนา 2019 (COVID - 19) เป็นระยะเวลา ๓ ปี และ ๑ ปี ตามลำดับ และให้เสนอมาตรการดังกล่าวต่อคณะรัฐมนตรีโดยด่วนภายใน ๒ สัปดาห์

(๑.๓) คณะรัฐมนตรีในคราวประชุมเมื่อวันที่ ๒๖ กันยายน ๒๕๖๖ ได้มีมติฯ ดังนี้

(๑.๓.๑) รับทราบการแต่งตั้งคณะทำงานเพื่อกำหนดมาตรการในการพักหนี้เกษตรกรและผู้ประกอบการวิสาหกิจขนาดกลางและขนาดย่อม (SMEs) ที่ได้รับผลกระทบจากสถานการณ์การแพร่ระบาดของโรคติดเชื้อไวรัสโคโรนา 2019 (COVID - 19)

(๑.๓.๒) เห็นชอบมาตรการพักชำระหนี้ให้กับลูกหนี้รายย่อย รวมถึงการพัฒนาศักยภาพเพื่อฟื้นฟูลูกหนี้ธนาคารเพื่อการเกษตรและสหกรณ์การเกษตร (ธ.ก.ส.) ผู้เข้าร่วมมาตรการพักชำระหนี้ดังกล่าว ภายใต้หลักการ “ตลาดนำ นวัตกรรมเสริม เพิ่มรายได้”

(๑.๓.๓) อนุมัติงบประมาณรายจ่ายประจำปีงบประมาณ พ.ศ. ๒๕๖๗ จำนวนทั้งสิ้น ๑๒,๐๙๖ ล้านบาท โดยมอบหมายให้ ธ.ก.ส. ทำความตกลงกับสำนักงบประมาณเพื่อขอรับการจัดสรรงบประมาณเป็นรายปีตามความเหมาะสม โดยคำนึงถึงสภาพคล่องของ ธ.ก.ส. ต่อไป

(๑.๔) มาตรการพักชำระหนี้ให้กับลูกหนี้รายย่อยดังกล่าว เป็นส่วนหนึ่งของมาตรการพักชำระหนี้เกษตรกรระยะเวลา ๓ ปี ตามที่รัฐบาลได้แถลงนโยบายต่อรัฐสภา โดยจะดำเนินการเป็น ๒ ส่วน ดังนี้

(๑.๔.๑) มาตรการพักชำระหนี้ให้กับลูกหนี้รายย่อย ธ.ก.ส. จำนวน ๒.๖๙๘ ล้านราย ที่มีหนี้เงินต้นคงเหลือทุกสัญญารวมกัน ณ วันที่ ๓๐ กันยายน ๒๕๖๖ ไม่เกิน ๓๐๐,๐๐๐ บาท และมีสถานะเป็นหนี้ปกติและ/หรือเป็นหนี้ค้างชำระ (หนี้ ๐ - ๓ เดือน และหนี้ที่ไม่ก่อให้เกิดรายได้ (Non - Performing Loans : NPLs)) ได้รับสิทธิ์ในการพักชำระหนี้ระยะแรก ๑ ปี ตั้งแต่วันที่ ๑ ตุลาคม ๒๕๖๖ ถึงวันที่ ๓๐ กันยายน ๒๕๖๗ โดยเกษตรกรที่ต้องการรับสิทธิ์สามารถแสดงความประสงค์เข้าร่วมมาตรการพักชำระหนี้ฯ ได้ตั้งแต่วันที่ ๑ ตุลาคม ๒๕๖๖ ถึงวันที่ ๓๑ มกราคม ๒๕๖๗ ทั้งนี้ ลูกหนี้ที่มีสถานะเป็น NPLs สามารถเข้าร่วมมาตรการได้ เมื่อได้มีการปรับปรุงโครงสร้างหนี้ตามหลักเกณฑ์ของ ธ.ก.ส. แล้ว

(๑.๔.๒) การพัฒนาศักยภาพเพื่อฟื้นฟูลูกหนี้ ธ.ก.ส. ผู้ที่เข้าร่วมมาตรการพักชำระหนี้ดังกล่าวภายใต้หลักการ “ตลาดนำ นวัตกรรมเสริม เพิ่มรายได้” เพื่อเป็นการบรรเทาภาระหนี้สิน โดย ธ.ก.ส. บูรณาการร่วมกับหน่วยงานที่เกี่ยวข้องดำเนินการอบรมเกษตรกรคู่ขนานไปกับการพักชำระหนี้ เป็นการเพิ่มโอกาสให้เกษตรกรนำเงินไปลงทุน ปรับเปลี่ยน หรือขยายการประกอบอาชีพ สำหรับการอบรมอาชีพ เริ่มตั้งแต่เดือนเมษายน ๒๕๖๗ เป็นต้นไป รวมทั้งช่วยฟื้นฟูเกษตรกรให้มีศักยภาพ และมีความสามารถในการแข่งขัน สร้างรายได้เพียงพอต่อการดำรงชีวิต เพิ่มความสามารถในการชำระหนี้ และส่งเสริมวินัยการเงิน ส่งผลให้เกษตรกรมีคุณภาพชีวิตที่ดีขึ้นในระยะยาว

(๑.๕) กระทรวงการคลังคาดว่า มาตรการพักชำระหนี้เกษตรกรดังกล่าวจะมีส่วนช่วยในการเพิ่มสภาพคล่องให้เกษตรกรรายย่อยให้สามารถมีรายได้เหลือเพียงพอต่อรายจ่ายที่จำเป็นในครัวเรือน รวมถึงมีโอกาสขยายการลงทุนในการประกอบอาชีพและเพิ่มประสิทธิภาพการผลิตให้ดียิ่งขึ้น ขณะเดียวกันการพัฒนาศักยภาพเพื่อฟื้นฟูลูกหนี้อันจะนำไปสู่การเพิ่มกำลังซื้อในระบบเศรษฐกิจฐานราก เพื่อสร้างความมั่นคงของเกษตรกรและเศรษฐกิจฐานรากอย่างยั่งยืนต่อไป

ในการนี้ สำนักงานปลัดสำนักนายกรัฐมนตรีพิจารณาแล้วเห็นว่า มาตรการพักชำระหนี้ให้กับลูกหนี้รายย่อยตามนโยบายรัฐบาล เป็นการดำเนินมาตรการตามนโยบายเร่งด่วนของรัฐบาล และเป็นมาตรการที่จะก่อให้เกิดประโยชน์ต่อเกษตรกร โดยมุ่งส่งเสริมให้เกษตรกรมีสภาพคล่องที่ดีขึ้น มีโอกาสในการพัฒนาทักษะอาชีพ และขยายโอกาสในการประกอบอาชีพ ซึ่งมุ่งหวังให้เกษตรกรที่เข้าร่วมโครงการมีรายได้เพิ่มมากขึ้น มีชีวิตความเป็นอยู่ที่ดีขึ้น มีความสุขในการดำรงชีวิตมากยิ่งขึ้น และเกิดประโยชน์อย่างยิ่งต่อสภาพสังคมและเศรษฐกิจของประเทศ จึงเห็นสมควรที่ผู้ตรวจราชการจะได้ร่วมตรวจราชการแบบบูรณาการเพื่อขับเคลื่อนให้มาตรการพักชำระหนี้ให้กับลูกหนี้รายย่อยตามนโยบายรัฐบาล ทั้งในส่วนของการเข้าร่วมมาตรการพักชำระหนี้

ของเกษตรกร และการพัฒนาศักยภาพเพื่อฟื้นฟูลูกหนี้ ธ.ก.ส. ผู้ที่เข้าร่วมมาตรการ ให้บรรลุผลสำเร็จตามเป้าหมายของมาตรการต่อไป

(๒) <u>ความเชื่อมโยงกับนโยบายและแผน</u>

(๒.๑) รัฐธรรมนูญแห่งราชอาณาจักรไทย

หมวด ๖ แนวนโยบายแห่งรัฐ

มาตรา ๗๓ กำหนดให้ รัฐพึงจัดให้มีมาตรการหรือกลไกที่ช่วยให้เกษตรกรประกอบอาชีพได้อย่างมีประสิทธิภาพ ผลผลิตมีปริมาณและคุณภาพสูง มีความปลอดภัย ใช้ต้นทุนต่ำ และสามารถแข่งขันในตลาดได้

(๒.๒) ยุทธศาสตร์ชาติ พ.ศ. ๒๕๖๑ – ๒๕๘๐ ด้านการสร้างโอกาสและความเสมอภาคทางสังคม (แผนระดับที่ ๑) มุ่งเน้นการเพิ่มขีดความสามารถของชุมชนในการพัฒนา การพึ่งพาตนเอง โดยใช้ข้อมูลความรู้ และการยกระดับการเรียนรู้ของครัวเรือน เพื่อปรับการคิดเชิงระบบ การวางแผนอนาคต การเพิ่มทักษะทางการเงิน ระบบการผลิตด้านอาชีพ และการเพิ่มความสามารถในการประกอบการธุรกิจ การบริหารจัดการอันเป็นการสร้างการเรียนรู้จากภายในเพื่อสร้างคนที่มีระบบคิดที่มีเหตุผลและพึ่งพาตนเองได้ ตามแนวทางหลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียง โดยมีเป้าหมายในการปรับพฤติกรรมระดับครัวเรือนให้มีขีดความสามารถในการจัดการวางแผนชีวิต สุขภาพ ครอบครัว การเงินและอาชีพ

(๒.๓) แผนแม่บทภายใต้ยุทธศาสตร์ชาติ

ประเด็นที่ ๑๖ เศรษฐกิจฐานราก

แผนแม่บทย่อย ๑๖๐๑๐๑ : การยกระดับศักยภาพการเป็นผู้ประกอบการธุรกิจ (แผนระดับที่ ๒) โดยการเพิ่มพูนองค์ความรู้และทักษะในการเป็นผู้ประกอบการธุรกิจของเกษตรกร แรงงานทั่วไปและกลุ่มประชากรที่มีรายได้น้อยให้เป็นผู้ประกอบการ ผ่านการสนับสนุนการช่วยเหลือทางวิชาการต่าง ๆ เพื่อยกระดับองค์ความรู้และทักษะที่จำเป็นในการสร้างมูลค่าเพิ่มให้กับสินค้า รวมถึงการพัฒนาสู่การเป็นวิสาหกิจรายย่อย เพื่อยกระดับและเพิ่มขีดความสามารถในการแข่งขันและก่อให้เกิดการสร้างรายได้ได้ด้วยตนเอง รวมถึงการบริหารจัดการหนี้สินอย่างยั่งยืน และการใช้ความรู้ เทคโนโลยีและนวัตกรรมมายกระดับห่วงโซ่อุปทานให้เป็นห่วงโซ่คุณค่าที่สามารถก่อให้เกิดการกระจายรายได้สู่ชุมชนได้อย่างเป็นธรรม

(๓) <u>วัตถุประสงค์ในการตรวจติดตาม</u>

(๓.๑) เพื่อเร่งรัด ติดตาม ความคืบหน้าในการดำเนินงานของหน่วยงานที่รับผิดชอบและที่เกี่ยวข้อง ตามมาตรการพักชำระหนี้ให้กับลูกหนี้รายย่อยตามนโยบายรัฐบาล และการพัฒนาศักยภาพเพื่อฟื้นฟูลูกหนี้ของ ธ.ก.ส.

(๓.๒) เพื่อทราบปัญหาอุปสรรค ข้อจำกัด และข้อคิดเห็นในการดำเนินการ พร้อมทั้งเสนอแนะแนวทางในการแก้ไขปัญหาดังกล่าว

(๓.๓) เพื่อเสนอแนะแนวทางในการแก้ไขในระดับนโยบายเสนอต่อนายกรัฐมนตรีเพื่อมอบหมายให้หน่วยงานที่รับผิดชอบและที่เกี่ยวข้องปรับปรุงการดำเนินงานตามมาตรการให้เป็นไปอย่างมีประสิทธิภาพและประสิทธิผล

(๔) <u>กรอบประเด็นการตรวจติดตาม</u>

(๔.๑) ผลการดำเนินงานของหน่วยงานตามมาตรการพักชำระหนี้ให้กับลูกหนี้รายย่อยตามนโยบายรัฐบาล ได้แก่

(๔.๑.๑) มาตรการพักชำระหนี้ให้กับลูกหนี้รายย่อยตามนโยบายรัฐบาล

(๔.๑.๒) โครงการฟื้นฟูพัฒนาศักยภาพลูกค้าพักชำระหนี้ฯ

(๔.๑.๓) โครงการสินเชื่อเพื่อฟื้นฟูการประกอบอาชีพภายใต้มาตรการพักชำระหนี้ฯ

(๔.๑.๔) มาตรการจูงใจให้ชำระหนี้

(๔.๒) การบูรณาการของหน่วยงานที่เกี่ยวข้องในการพัฒนาศักยภาพเพื่อฟื้นฟูลูกหนี้ตามมาตรการพักชำระหนี้ให้กับลูกหนี้รายย่อยตามนโยบายรัฐบาล

(๔.๓) ปัญหาอุปสรรคในการดำเนินงานตามมาตรการฯ

(๔.๔) ข้อเสนอแนะ/แนวทางการดำเนินงานเพื่อให้เกิดการพัฒนา/ปรับปรุงการปฏิบัติงานอันจะส่งผลให้สามารถแก้ไขปัญหาหนี้สินของเกษตรกร

ตารางที่ ๑ แสดงความเชื่อมโยงของหน่วยงานที่เกี่ยวข้องกับมาตรการพักชำระหนี้ฯ

หน่วยงานที่เกี่ยวข้องหลัก	หน่วยงานที่เกี่ยวข้องสนับสนุน
<u>กระทรวงการคลัง</u> - ธนาคารเพื่อการเกษตรและสหกรณ์การเกษตร - สำนักงานเศรษฐกิจการคลัง (ฝ่ายเลขานุการของคณะทำงานเพื่อกำหนดมาตรการในการพักหนี้เกษตรกรและผู้ประกอบการวิสาหกิจขนาดกลางและขนาดย่อม (SMEs) ที่ได้รับผลกระทบจากสถานการณ์การแพร่ระบาดของโรคติดเชื้อไวรัสโคโรนา 2019 (COVID - 19))	**การส่งเสริมและพัฒนาอาชีพให้แก่เกษตรกร** - กระทรวงเกษตรและสหกรณ์ - กระทรวงการพัฒนาสังคมและความมั่นคงของมนุษย์ - กระทรวงมหาดไทย - กระทรวงพาณิชย์ - กระทรวงศึกษาธิการ - กระทรวงการอุดมศึกษา วิทยาศาสตร์ วิจัยและนวัตกรรม - กระทรวงแรงงาน

(๕) <u>พื้นที่การตรวจติดตาม</u>

ตรวจติดตามทุกจังหวัดทั่วประเทศ

๒.๑.๒ มาตรการตามแนวทางการแก้ไขปัญหาหนี้ทั้งระบบ โดยมีรายละเอียดที่สำคัญ ดังนี้

(๑) <u>หลักการและเหตุผล</u>

ปัญหาหนี้สินของประชาชนเป็นปัจจัยที่ส่งผลกระทบต่อความมั่นคงและการเติบโตทางเศรษฐกิจของประเทศ โดยปัจจุบันลูกหนี้ทั้งในระบบและนอกระบบยังคงเผชิญปัญหาหนี้เรื้อรัง โดยเฉพาะลูกหนี้รายย่อยและลูกหนี้ผู้ประกอบการวิสาหกิจขนาดกลางและขนาดย่อม ซึ่งได้รับผลกระทบจากต้นทุนการประกอบอาชีพและการดำรงชีพที่ปรับตัวสูงอย่างต่อเนื่อง และผลกระทบจากไวรัสโคโรนา 2019 อันส่งผลให้ลูกหนี้ประสบปัญหาขาดสภาพคล่องทางการเงิน และมีรายได้ไม่เพียงพอที่จะชำระหนี้ได้ตามกำหนด ทำให้กลายเป็นหนี้เสียจนเป็นอุปสรรคทำให้ไม่สามารถเข้าถึงสินเชื่อในระบบได้ อีกทั้งลูกหนี้บางรายจำเป็นต้องพึ่งพาหนี้นอกระบบที่มีอัตราดอกเบี้ยสูง และมีการทวงถามหนี้ที่ไม่เป็นธรรม

(๒) <u>การดำเนินงาน</u>

(๒.๑) กระทรวงการคลังได้เสนอแนวทางการแก้ไขปัญหาหนี้ทั้งระบบต่อคณะรัฐมนตรีในคราวประชุมเมื่อวันที่ ๑๙ ธันวาคม ๒๕๖๖ โดยแนวทางดังกล่าวมีจุดมุ่งหมายเพื่อช่วยเหลือผ่อนปรนภาระหนี้ให้กับลูกหนี้ในระบบ และบรรเทาความเดือดร้อนจากปัญหาหนี้สินให้กับลูกหนี้นอกระบบ รวมทั้งผลักดันให้ลูกหนี้นอกระบบสามารถกลับเข้ามาในระบบได้ โดยกระทรวงการคลังได้เสนอให้คณะรัฐมนตรีรับทราบการดำเนินการตามแนวทางการแก้ไขปัญหาหนี้ทั้งระบบ ประกอบด้วย

(๒.๑.๑) **แนวทางการแก้ไขปัญหาหนี้ในระบบ**

๑) กลุ่มลูกหนี้ที่ได้รับผลกระทบจาก COVID-19

๑.๑) มาตรการช่วยเหลือลูกหนี้รายย่อยที่ได้รับผลกระทบจาก COVID-19 ตามโครงการสินเชื่อเพื่อเป็นค่าใช้จ่ายสำหรับผู้มีอาชีพอิสระที่ได้รับผลกระทบจาก COVID-19

๑.๒) มาตรการช่วยเหลือพักชำระหนี้ผู้ประกอบการวิสาหกิจขนาดกลางและขนาดย่อยที่ได้รับผลกระทบจาก COVID-19

๒) กลุ่มที่มีรายได้ประจำ แต่มีภาระหนี้จำนวนมากจนเกินศักยภาพในการชำระหนี้คืน

๒.๑) โครงการสินเชื่อสหกรณ์ออมทรัพย์เพื่อแก้ไขหนี้บุคลากรภาครัฐ

๒.๒) โครงการสินเชื่อสวัสดิการข้าราชการและบุคลากรภาครัฐอัตราดอกเบี้ยพิเศษ

๒.๓) การช่วยเหลือให้มีรายได้คงเหลือเพียงพอดำรงชีพ

๓) กลุ่มที่มีรายได้ไม่แน่นอนทำให้การชำระหนี้ไม่ต่อเนื่อง

๓.๑) มาตรการช่วยเหลือลูกหนี้เกษตรกร (มาตรการพักชำระหนี้ให้กับลูกหนี้รายย่อยตามนโยบายรัฐบาล ตามมติคณะรัฐมนตรี เมื่อวันที่ ๒๖ กันยายน ๒๕๖๖)

๓.๒) มาตรการช่วยเหลือลูกหนี้เช่าซื้อ และลูกหนี้เช่าแบบลีสซิ่งรถยนต์และรถจักรยานยนต์

๓.๓) มาตรการช่วยเหลือลูกหนี้กองทุนเงินให้กู้ยืมเพื่อการศึกษา (กยศ.)

๔) กลุ่มที่เป็นหนี้เสียคงค้างกับสถาบันการเงินมาเป็นระยะเวลานาน

- มาตรการช่วยเหลือลูกหนี้โดยบริษัทร่วมทุนระหว่างสถาบันการเงินเฉพาะกิจ (Specialized Financial Institutions: SFIs) และบริษัทบริหารสินทรัพย์ (บบส.)

(๒.๑.๒) **แนวทางการแก้ไขหนี้นอกระบบ**

๑) มาตรการสินเชื่อเพื่อช่วยเหลือและรองรับลูกหนี้นอกระบบ

๒) มาตรการช่วยเหลือลูกหนี้นอกระบบที่ดำเนินการโดยสถาบันการเงินเฉพาะกิจ

๒.๑) โครงการสินเชื่อธนาคารประชาชน โดยธนาคารออมสิน

๒.๒) สินเชื่อเพื่อชำระหนี้สินนอกระบบ โดย ธ.ก.ส.

๒.๓) สินเชื่อกองทุนหมุนเวียนเพื่อช่วยเหลือเกษตรกรและผู้ยากจน โดย ธ.ก.ส.

๒.๔) บริษัท มีที่ มีเงิน จำกัด

๓) มาตรการสนับสนุนให้เจ้าหนี้นอกระบบขอใบอนุญาตประกอบธุรกิจสินเชื่อรายย่อยระดับจังหวัดภายใต้การกำกับ (สินเชื่อพิโกไฟแนนซ์)

(๒.๑.๓) **การปรับโครงสร้างระบบการให้สินเชื่อและการค้ำประกันสินเชื่อควบคู่กับการแก้ไขหนี้** เพื่อเพิ่มโอกาสให้ประชาชนสามารถเข้าถึงสินเชื่อและได้รับความเป็นธรรมในการจัดการบริหารปัญหาหนี้สินของตนเองอย่างยั่งยืน

(๒.๒) คณะรัฐมนตรี ในคราวประชุมเมื่อวันที่ ๑๙ ธันวาคม ๒๕๖๖ ได้มีมติเห็นชอบและอนุมัติตามที่กระทรวงการคลังเสนอ ดังนี้

(๒.๒.๑) เห็นชอบ ๑) มาตรการช่วยเหลือลูกหนี้รายย่อยที่ได้รับผลกระทบจาก COVID-19 ตามโครงการสินเชื่อเพื่อเป็นค่าใช้จ่ายสำหรับผู้มีอาชีพอิสระที่ได้รับผลกระทบจาก COVID-19 ๒) มาตรการช่วยเหลือพักชำระหนี้ผู้ประกอบการวิสาหกิจขนาดกลางและขนาดย่อยที่ได้รับผลกระทบจาก COVID-19 และ ๓) มาตรการสินเชื่อเพื่อช่วยเหลือและรองรับลูกหนี้นอกระบบ และมอบหมายให้หน่วยงานที่เกี่ยวข้องพิจารณาดำเนินการในส่วนที่เกี่ยวข้องต่อไป

(๒.๒.๒) อนุมัติวงเงินงบประมาณตามมาตรการช่วยเหลือพักชำระหนี้ผู้ประกอบการวิสาหกิจขนาดกลางและขนาดย่อยที่ได้รับผลกระทบจาก COVID-19 จำนวน ๔๐๐ ล้านบาท และวงเงินงบประมาณตามมาตรการสินเชื่อเพื่อช่วยเหลือและรองรับลูกหนี้นอกระบบ จำนวน ๔,๕๐๐ ล้านบาท จากงบประมาณรายจ่ายประจำปี พร้อมทั้งมอบหมายหน่วยงานที่เกี่ยวข้องดำเนินการตามความเห็นของสำนักงบประมาณ และให้กระทรวงการคลังและหน่วยงานที่เกี่ยวข้องรับความเห็น ข้อสังเกต และข้อเสนอแนะของสำนักงานคณะกรรมการกฤษฎีกา สำนักงานสภาพัฒนาการเศรษฐกิจและสังคมแห่งชาติ และธนาคารแห่งประเทศไทยไปพิจารณาดำเนินการในส่วนที่เกี่ยวข้องต่อไป

ในการนี้ สำนักงานปลัดสำนักนายกรัฐมนตรีพิจารณาแล้วเห็นว่า นโยบายการแก้ไขปัญหาหนี้ทั้งระบบเป็นนโยบายเร่งด่วนและสำคัญของรัฐบาล ซึ่งจะก่อให้เกิดประโยชน์ต่อประชาชนจำนวนมาก และยังสามารถนำเม็ดเงินกลับคืนสู่ระบบเศรษฐกิจซึ่งจะเป็นแรงหนุนส่งให้ระบบเศรษฐกิจของประเทศเกิดการขยายตัว ฟื้นคืนศักยภาพการผลิตของภาคประชาชนกลับมาได้ โดยการแก้ไขปัญหาจำเป็นต้องมีการบูรณาการการทำงานจากทุกหน่วยงานที่เกี่ยวข้อง จึงเห็นควรที่จะใช้การตรวจราชการแบบบูรณาการของผู้ตรวจราชการในการตรวจติดตามเพื่อร่วมกันแก้ไขปัญหาหนี้ทั้งระบบอย่างบูรณาการ เพื่อให้ประชาชนได้รับความเป็นธรรมและสร้างความมั่นคงทางเศรษฐกิจอย่างยั่งยืนต่อไป

๒.๒ การตรวจติดตามนโยบายสำคัญของรัฐบาล เพื่อเสริมสร้างขีดความสามารถให้กับประชาชน ใน ๓ ด้าน ประกอบด้วย

๒.๒.๑ ด้านการสร้างรายได้ : การส่งเสริมและพัฒนาด้านการท่องเที่ยว

(๑) <u>หลักการและเหตุผล</u>

ภาคอุตสาหกรรมการท่องเที่ยวมีบทบาทสำคัญต่อเศรษฐกิจโดยรวมของประเทศในการสร้างรายได้ให้กับประเทศ และมีความสำคัญต่อดุลการค้าและบริการ เป็นการเพิ่มผลิตภัณฑ์มวลรวมภายในประเทศ (GDP) รวมทั้งมีบทบาทต่อสภาวะทางสังคม อาทิ การสร้างงาน สร้างอาชีพ เกิดการกระจายรายได้ และการเปลี่ยนแปลงทางวัฒนธรรมและสิ่งแวดล้อม ทั้งนี้ หากพิจารณาถึงผลกระทบที่เกิดขึ้นจากการท่องเที่ยวทั้งในด้านเศรษฐกิจและสังคม สามารถช่วยในการตัดสินใจเพื่อกำหนดแนวทางในการใช้ภาคอุตสาหกรรมการท่องเที่ยวเป็นเครื่องมือในการพัฒนาประเทศและการแก้ไขปัญหาเศรษฐกิจตกต่ำที่เกิดจากสถานการณ์ต่าง ๆ ได้อย่างดียิ่ง

ในปีงบประมาณ พ.ศ. ๒๕๖๖ ผู้ตรวจราชการสำนักนายกรัฐมนตรีร่วมกับผู้ตรวจราชการกระทรวง และผู้ตรวจราชการกรมที่เกี่ยวข้องตรวจราชการตามแผนการตรวจราชการแบบบูรณาการฯ เพื่อขับเคลื่อนประเด็นนโยบายสำคัญของรัฐบาล (Issue) การท่องเที่ยว โดยมีจุดเน้นในระดับแผนแม่บทย่อย (Y๑) ได้แก่ แผนแม่บทย่อย การท่องเที่ยวเชิงสร้างสรรค์และวัฒนธรรม มีเป้าหมาย รายได้จากการท่องเที่ยวเชิงสร้างสรรค์และวัฒนธรรมเพิ่มขึ้น และแผนแม่บทย่อยการพัฒนาระบบนิเวศท่องเที่ยว มีเป้าหมายนักท่องเที่ยวมีความปลอดภัยในชีวิตและทรัพย์สินมากขึ้น จากการตรวจราชการแบบบูรณาการ ในปีงบประมาณ พ.ศ. ๒๕๖๖ พบประเด็นสำคัญที่มีผลต่อการบรรลุเป้าหมายแผนแม่บทภายใต้ยุทธศาสตร์ชาติ ดังนี้

- การส่งเสริมการท่องเที่ยวเชิงสร้างสรรค์และวัฒนธรรม พบว่า รายได้จากการท่องเที่ยวในภาพรวมของปี พ.ศ. ๒๕๖๖ (ระหว่างวันที่ ๑ มกราคม - ๓๑ กรกฎาคม ๒๕๖๖) เปรียบเทียบกับรายได้จากการท่องเที่ยวในภาพรวมของปี พ.ศ. ๒๕๖๕ (ระหว่างวันที่ ๑ มกราคม - ๓๑ กรกฎาคม ๒๕๖๕) พบว่ามีอัตราการเพิ่มขึ้นโดยเฉลี่ย ร้อยละ ๑๒๑.๕๖ แต่เมื่อเปรียบเทียบกับรายได้จากการท่องเที่ยวในช่วงปี พ.ศ. ๒๕๖๒ ก่อนเกิดสถานการณ์การแพร่ระบาดของ COVID-19 เคยสร้างรายได้สูงถึง ๓ ล้านล้านบาท/ปี หรือประมาณร้อยละ ๑๘ ของ GDP แบ่งเป็นรายได้จากนักท่องเที่ยวต่างชาติประมาณ ๒ ใน ๓ ของนักท่องเที่ยวไทย สำหรับค่าใช้จ่ายเฉลี่ยต่อหัวยังคงต่ำกว่าก่อนการระบาดของ COVID-19 (ลดลงประมาณร้อยละ ๓๒) ส่วนกลุ่มจังหวัดเมืองรองในภาคเหนือ เช่น แพร่ ลำปาง และเชียงราย มีรายได้ไทยเที่ยวไทยฟื้นตัวเร็วจากกระแสท่องเที่ยวเมืองรอง ซึ่งตอบโจทย์การหลีกเลี่ยงความหนาแน่นของผู้คนในช่วงที่มีการระบาดของ COVID-19 นอกจากนี้ จังหวัดดังกล่าวยังคงเสน่ห์ของแหล่งท่องเที่ยวธรรมชาติไว้ได้อย่างดีอีกด้วย แต่ยังคงพบปัญหาสำคัญหลายประการ อาทิ ผลิตภัณฑ์ของชุมชนที่ผลิตและจำหน่ายบางชนิดยังไม่เชื่อมโยงกับอัตลักษณ์ในเรื่องของอารยธรรม ประวัติศาสตร์ วัฒนธรรม และประเพณีของพื้นที่ที่มีความหลากหลายทางวัฒนธรรม ซึ่งเป็นการดำเนินการในลักษณะลอกเลียนแบบกัน ไม่มีความเป็นเอกลักษณ์และอัตลักษณ์ จึงทำให้ไม่สามารถสร้างจุดขายให้กับสินค้า และยังไม่ให้ความสำคัญกับกลุ่มนักท่องเที่ยวกลุ่มมีกำลังซื้อสูง
- การพัฒนาระบบนิเวศการท่องเที่ยว พบว่า ผู้ประกอบการบางส่วนยังไม่ให้ความสำคัญกับการพัฒนาขีดสมรรถนะของแรงงานด้านการท่องเที่ยวเท่าที่ควร โดยเฉพาะแรงงานต่างด้าวที่มีข้อจำกัดในเรื่องของการใช้ภาษาไทยและมารยาทอันดีงามแบบไทย ซึ่งเป็นปัญหาต่อภาพลักษณ์ของประเทศไทยเป็นอย่างมาก ปัญหาสิ่งแวดล้อมที่เกิดจากกิจกรรมการท่องเที่ยว การจัดทำระบบอำนวยความสะดวกในด้านการท่องเที่ยวอย่างครบวงจร

คำแถลงนโยบายของคณะรัฐมนตรี นายเศรษฐา ทวีสิน แถลงต่อรัฐสภา เมื่อวันที่ ๑๑ กันยายน ๒๕๖๖ ได้กำหนดให้การสร้างรายได้จากการท่องเที่ยวเป็นนโยบายเร่งด่วนของรัฐบาล นโยบายที่สาม โดยรัฐบาลจะผลักดันการสร้างรายได้จากการท่องเที่ยว เพราะการท่องเที่ยวก่อให้เกิดการสร้างรายได้ที่สามารถกระตุ้นเศรษฐกิจได้ในระยะสั้นและสร้างงานให้กับประชาชนจำนวนมาก

ในการนี้ สำนักงานปลัดสำนักนายกรัฐมนตรีพิจารณาแล้วเห็นว่า การส่งเสริมและพัฒนาด้านการท่องเที่ยวยังคงเป็นประเด็นสำคัญที่ต้องมีการขับเคลื่อนอย่างต่อเนื่อง เพื่อให้การท่องเที่ยวสามารถกระตุ้นเศรษฐกิจของประเทศ โดยการสร้างรายได้ให้กับประเทศ และมีส่วนช่วยให้เกิดการจ้างงานและเป็นไปตามนโยบายของรัฐบาลในระยะเร่งด่วน จึงได้เสนอให้ประเด็นนโยบายสำคัญของรัฐบาล เรื่อง การส่งเสริมและพัฒนาด้านการท่องเที่ยว เป็นประเด็นในการตรวจราชการแบบบูรณาการของผู้ตรวจราชการ ประจำปีงบประมาณ พ.ศ. ๒๕๖๗ โดยมุ่งเน้นการตรวจติดตามเชิงนโยบายให้ครอบคลุมในทุกมิติ ซึ่งรายงานสรุปผลการดำเนินการตามยุทธศาสตร์ชาติ ประจำปี ๒๕๖๕ โดยสำนักงานสภาพัฒนาการเศรษฐกิจและสังคมแห่งชาติ (สศช.)

ได้รายงานถึงสถานการณ์การบรรลุเป้าหมายแผนแม่บทภายใต้ยุทธศาสตร์ชาติ ประเด็นการท่องเที่ยว ในปี พ.ศ. ๒๕๖๕ โดยมีเป้าหมายแผนแม่บท (Y๒) ๐๕๐๐๐๑ ผลิตภัณฑ์มวลรวมในประเทศด้านการท่องเที่ยวต่อผลิตภัณฑ์มวลรวมในประเทศเพิ่มขึ้น อยู่ในระดับต่ำกว่าค่าเป้าหมายขั้นวิกฤต (สีแดง) (ค่าเป้าหมายในปี พ.ศ. ๒๕๖๖ - ๒๕๗๐ คือ ผลิตภัณฑ์มวลรวมในประเทศด้านการท่องเที่ยวต่อผลิตภัณฑ์มวลรวมในประเทศเพิ่มขึ้น เฉลี่ยไม่น้อยกว่าร้อยละ ๒๕) โดยมีเป้าหมายในระดับแผนแม่บทย่อย (Y๑) ที่อยู่ในระดับต่ำกว่าค่าเป้าหมายขั้นวิกฤต (สีแดง) จำนวน ๔ เป้าหมาย ได้แก่

- รายได้จากการท่องเที่ยวเชิงสร้างสรรค์และวัฒนธรรมเพิ่มขึ้น โดยในปี พ.ศ. ๒๕๖๕ ได้มีการปรับตัวเพิ่มขึ้นของรายได้เป็น ๕๓๗,๕๗๐.๓๕ บาท หรือเพิ่มขึ้น ร้อยละ ๑๐.๕๒ เมื่อเปรียบเทียบกับ พ.ศ.๒๕๖๔ ดังนั้น เมื่อเปรียบเทียบสถานการณ์การบรรลุเป้าหมายในปี พ.ศ. ๒๕๗๐ อัตราขยายตัวของรายได้จากการท่องเที่ยวเชิงสร้างสรรค์และวัฒนธรรมเฉลี่ยร้อยละ ๑๒ ต่อปี ยังคงอยู่ในสถานการณ์การบรรลุเป้าหมายในระดับวิกฤต
- รายได้จากการท่องเที่ยวเชิงธุรกิจเพิ่มขึ้น โดยเมื่อเปรียบเทียบกับผลการดำเนินงานที่ผ่านมาในช่วง พ.ศ. ๒๕๖๑ – ๒๕๖๕ พบว่าหดตัวเฉลี่ยร้อยละ ๑๖.๘ ต่อปี เนื่องจากการแพร่ระบาดของ COVID - 19 ระหว่าง พ.ศ. ๒๕๖๒ – ๒๕๖๔ ส่งผลให้รายได้จากการท่องเที่ยวเชิงธุรกิจในช่วงดังกล่าวหดตัวอย่างต่อเนื่อง ถึงร้อยละ ๔.๒๘ ๖๘.๘ และ ๘๗.๗๘ ตามลำดับ แม้ว่าใน พ.ศ. ๒๕๖๕ สถานการณ์การท่องเที่ยว MICE จะปรับตัวดีขึ้นจาก พ.ศ. ๒๕๖๔ อย่างชัดเจน โดยมีรายได้เพิ่มขึ้นร้อยละ ๓๓๐.๓๒ เมื่อเปรียบเทียบสถานการณ์การบรรลุเป้าหมายในปี ๒๕๗๐ อัตราการขยายตัวของรายได้จากการท่องเที่ยวเชิงธุรกิจเฉลี่ยร้อยละ ๑๐ ต่อปี ยังคงอยู่ในสถานการณ์การบรรลุเป้าหมายในระดับวิกฤต
- รายได้จากการท่องเที่ยวเชิงสุขภาพ ความงาม และแพทย์แผนไทยเพิ่มขึ้น ผลการดำเนินงานที่ผ่านมาใน พ.ศ. ๒๕๖๔ และ พ.ศ. ๒๕๖๕ ประมาณการอัตราการเติบโตตามรายได้จากการท่องเที่ยวในภาพรวม ที่หดตัวร้อยละ ๖๙.๕๕ และขยายตัวร้อยละ ๔๑๔.๗๕ ตามลำดับ พบว่าค่าเฉลี่ยรายได้จากการท่องเที่ยวเชิงสุขภาพระหว่าง พ.ศ. ๒๕๖๐ – ๒๕๖๕ หดตัวประมาณร้อยละ ๑๒.๙๒ ต่อปี โดยเมื่อเปรียบเทียบสถานการณ์การบรรลุเป้าหมาย พ.ศ. ๒๕๗๐ อัตราการขยายตัวของรายได้จากการท่องเที่ยวเชิงสุขภาพ ความงาม และแพทย์แผนไทย เฉลี่ยร้อยละ ๘ ต่อปี ยังคงอยู่ในสถานการณ์การบรรลุเป้าหมายในระดับวิกฤต
- รายได้การท่องเที่ยวสำราญทางน้ำเพิ่มขึ้น พิจารณาเทียบเคียงการใช้ข้อมูลจำนวนนักท่องเที่ยวเรือสำราญทางน้ำที่เดินทางเข้ามาประเทศไทยในปี พ.ศ. ๒๕๖๕ ได้มีเรือสำราญจำนวน ๔ ลำแรก นำนักท่องเที่ยวเข้ามาในประเทศไทยกว่า ๙,๐๐๐ คน โดยเมื่อเปรียบเทียบสถานการณ์การบรรลุเป้าหมาย พ.ศ. ๒๕๗๐ อัตราการขยายตัวของรายได้การท่องเที่ยวเรือสำราญไม่น้อยกว่าร้อยละ ๗ ต่อปี ยังคงอยู่ในสถานการณ์การบรรลุเป้าหมายในระดับวิกฤต

(๒) <u>ความเชื่อมโยงกับนโยบายและแผน</u>

ยุทธศาสตร์ชาติ (พ.ศ. ๒๕๖๑ – ๒๕๘๐) ด้านการสร้างความสามารถในการแข่งขัน (แผนระดับที่ ๑) ได้กำหนดแนวทางการพัฒนาที่ให้ความสำคัญกับการพัฒนากลไกขับเคลื่อนเศรษฐกิจเพื่ออนาคตที่สามารถสร้างมูลค่าเพิ่มได้ ทั้งในภาคเกษตร อุตสาหกรรมและบริการ และการท่องเที่ยว โดยการสร้างความหลากหลายด้านการท่องเที่ยว

แผนแม่บทภายใต้ยุทธศาสตร์ชาติ ประเด็นที่ ๐๕ การท่องเที่ยว เป้าหมายแผนแม่บท ๐๕๐๐๐๑ ผลิตภัณฑ์มวลรวมในประเทศด้านการท่องเที่ยวต่อผลิตภัณฑ์มวลรวมในประเทศเพิ่มขึ้น (แผนระดับที่ ๒)

ให้ความสำคัญกับการเป็นจุดหมายปลายทางของการท่องเที่ยวในระดับโลก ที่ดึงดูดนักท่องเที่ยวทุกระดับและเพิ่มสัดส่วนของนักท่องเที่ยวที่มีคุณภาพสูง มุ่งพัฒนาธุรกิจด้านการท่องเที่ยวให้มีมูลค่าสูงเพิ่มมากยิ่งขึ้นด้วยอัตลักษณ์และวัฒนธรรมไทย ตลอดจนให้คุณค่ากับทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อม ประกอบด้วยแผนแม่บทย่อย ๖ แผน ดังนี้

- การท่องเที่ยวเชิงสร้างสรรค์และวัฒนธรรม
- การท่องเที่ยวเชิงธุรกิจ
- การท่องเที่ยวเชิงสุขภาพ ความงาม และแพทย์แผนไทย
- การท่องเที่ยวสำราญทางน้ำ
- การท่องเที่ยวเชื่อมโยงภูมิภาค
- การพัฒนาระบบนิเวศการท่องเที่ยว

แผนพัฒนาเศรษฐกิจและสังคมแห่งชาติ ฉบับที่ ๑๓ พ.ศ. ๒๕๖๖ - ๒๕๗๐ (แผนระดับที่ ๒) ซึ่งเป็นกลไกที่สำคัญในการแปลงยุทธศาสตร์ชาติไปสู่การปฏิบัติ และใช้เป็นกรอบสำหรับการจัดทำแผนระดับที่ ๓ เพื่อให้การดำเนินงานของภาคีการพัฒนาที่เกี่ยวข้องสามารถสนับสนุนการบรรลุเป้าหมายตามยุทธศาสตร์ชาติ ตามกรอบระยะเวลาที่คาดหวังไว้ได้ ซึ่งได้กำหนดแผนกลยุทธ์รายหมุดหมาย โดยหมุดหมายที่ ๒ ไทยเป็นจุดหมายของการท่องเที่ยวที่เน้นคุณภาพและความยั่งยืน มุ่งเน้นการสร้างความหลากหลายด้านการท่องเที่ยว รักษาการเป็นจุดหมายปลายทางที่สำคัญของการท่องเที่ยวระดับโลกที่ดึงดูดนักท่องเที่ยวทุกระดับ และเพิ่มสัดส่วนของนักท่องเที่ยวที่มีคุณภาพสูง โดยมีเป้าหมายในการพัฒนา ได้แก่ ๑) การปรับโครงสร้างภาคการผลิตและบริการสู่เศรษฐกิจฐานนวัตกรรม โดยยกระดับให้ภาคการท่องเที่ยวมีขีดความสามารถในการแข่งขันที่สูงขึ้นและส่งเสริมให้ผู้ประกอบการรายย่อยและชุมชนสามารถเชื่อมโยงกับห่วงโซ่มูลค่าได้ ๒) การพัฒนาคนสำหรับโลกยุคใหม่ ๓) การมุ่งสู่สังคมแห่งโอกาสและความเป็นธรรม และ ๔) การเปลี่ยนผ่านการผลิตและบริโภคไปสู่ความยั่งยืน

คำแถลงนโยบายของคณะรัฐมนตรี นายเศรษฐา ทวีสิน แถลงต่อรัฐสภา เมื่อวันที่ ๑๑ กันยายน ๒๕๖๖ ได้กำหนดให้การสร้างรายได้จากการท่องเที่ยวเป็นนโยบายเร่งด่วนของรัฐบาล มีเป้าหมายจะเปิดประตูรับนักท่องเที่ยวด้วยการอำนวยความสะดวก ปรับปรุงขั้นตอนการขอวีซ่า และการยกเว้นการเก็บค่าธรรมเนียมวีซ่าสำหรับกลุ่มนักท่องเที่ยวในกลุ่มประเทศเป้าหมาย การจัดทำ Fast Track VISA สำหรับผู้เข้าร่วมงานแสดงสินค้านานาชาติ (MICE) และเพื่อเป็นการกระตุ้นการใช้จ่ายของนักท่องเที่ยวในช่วงสิ้นปี รัฐบาลจะร่วมกับภาคธุรกิจในทุกภาคส่วนเป็นเจ้าภาพจัดงานแสดงสินค้า งานเทศกาลระดับโลก เพื่อยกระดับประเทศไทยให้เป็นสถานที่สำหรับการจัดงานแสดงต่าง ๆ ที่สำคัญอีกแห่งหนึ่งในภูมิภาคนี้ ในขณะเดียวกันรัฐบาลจะผลักดันการพัฒนาการบริหารจัดการทุกขั้นตอนการบริการที่เป็นประตูสู่ประเทศไทย ซึ่งรวมถึงการปรับปรุงระบบคมนาคมทั้งทางบก ทางน้ำ และทางอากาศ โดยจะปรับปรุงสนามบินและจัดการเที่ยวบินของสนามบินทั่วประเทศให้มีประสิทธิภาพ เพิ่มปริมาณเที่ยวบินให้สามารถนำนักท่องเที่ยวมาสู่ประเทศไทยได้มากขึ้น แก้ปัญหาการทุจริตคอร์รัปชันและปราบปรามการเอาเปรียบนักท่องเที่ยว รวมทั้งการเพิ่มมาตรการรักษาความปลอดภัยเพื่อสร้างความมั่นใจและความประทับใจให้กับนักท่องเที่ยวในระยะยาว

แผนพัฒนาการท่องเที่ยวแห่งชาติ ฉบับที่ ๓ (พ.ศ. ๒๕๖๖ - ๒๕๗๐) (แผนระดับที่ ๓) เล็งเห็นถึงความสำคัญของการพลิกฟื้นการท่องเที่ยวไทยเพื่ออนาคตที่ดีกว่าสำหรับทุกคน (Building Forward a Better Tourism For All) โดยคำนึงถึงประโยชน์ของ ๓ กลุ่มหลัก ได้แก่ ประชาชน (People) รายได้ (Profits) และ ความยั่งยืน (Planet) มีวิสัยทัศน์ในการพัฒนาและขับเคลื่อนการท่องเที่ยวอย่างครอบคลุมและทั่วถึง ภายในระยะเวลา ๕ ปี คือ “การท่องเที่ยวของประเทศไทยเป็นอุตสาหกรรมที่เน้นคุณค่า มีความสามารถ

ในการปรับตัว เติบโตอย่างยั่งยืนและมีส่วนร่วม (Rebuilding High Value Tourism Industry with Resilience, Sustainability and Inclusive Growth)” โดยการพัฒนาการท่องเที่ยวของประเทศไทยในอนาคตนับจากนี้ จะมุ่งเน้นไปที่การดำเนินการเพื่อพัฒนาและยกระดับอุตสาหกรรมการท่องเที่ยวให้มีความเข้มแข็ง ต่อยอดการพลิกวิกฤตให้เป็นโอกาส ในการเปลี่ยนแปลงและพัฒนาอุตสาหกรรมให้สอดรับกับ Next Normal เพื่อการเติบโตอย่างครอบคลุม (Inclusive Growth) ด้วยการพัฒนาแบบองค์รวม (Holistic Approach) โดยจะเป็นการพลิกโฉมการท่องเที่ยวของไทยไปอย่างสิ้นเชิง

เป้าหมายและแนวทางการพัฒนาภาค พ.ศ. ๒๕๖๖ – ๒๕๗๐ ได้จัดทำขึ้นเพื่อถ่ายทอดแผนระดับชาติ แผนพัฒนาเศรษฐกิจและสังคมแห่งชาติ ฉบับที่ ๑๓ (พ.ศ. ๒๕๖๖ - ๒๕๗๐) แผนรายสาขาและนโยบายของรัฐบาล ลงสู่การปฏิบัติในระดับพื้นที่ เพื่อเป็นทิศทางในการจัดทำแผนพัฒนากลุ่มจังหวัดและแผนพัฒนาจังหวัด รวมทั้งเป็นเครื่องมือในการบูรณาการแผนของส่วนราชการส่วนกลาง ส่วนภูมิภาค ส่วนท้องถิ่น และหน่วยงานอื่นของรัฐที่เกี่ยวข้อง เพื่อขับเคลื่อนการพัฒนาภาคทั้ง ๖ ภาค ได้แก่ ภาคเหนือ ภาคตะวันออกเฉียงเหนือ ภาคกลาง ภาคตะวันออก ภาคใต้ และภาคใต้ชายแดน ให้เป็นไปในทิศทางเดียวกัน

แผนปฏิบัติการเพื่อขับเคลื่อนการท่องเที่ยวสู่การพัฒนาที่ยั่งยืน โดยสำนักงานปลัดกระทรวงการท่องเที่ยวและกีฬา ได้จัดทำแผนปฏิบัติการเพื่อขับเคลื่อนการท่องเที่ยวสู่การพัฒนาที่ยั่งยืน เพื่อเป็นการจัดทำข้อเสนอเชิงนโยบายที่สามารถบูรณาการให้ทุกภาคส่วนเข้ามามีส่วนร่วมกับการขับเคลื่อนการท่องเที่ยวยั่งยืนที่มีอยู่เดิม ซึ่งปรากฏในเป้าหมายการพัฒนาที่ยั่งยืน (Sustainable Development Goals : SDGs) ใน ๒ เป้าหมายย่อย ประกอบด้วย เป้าหมายย่อยที่ ๘.๙ ออกแบบและใช้นโยบายเพื่อส่งเสริมการท่องเที่ยวที่ยั่งยืน ซึ่งช่วยสร้างงานและส่งเสริมวัฒนธรรมและผลิตภัณฑ์ท้องถิ่น ภายในปี พ.ศ. ๒๕๗๓ และเป้าหมายย่อย ๑๒.b พัฒนาและดำเนินการใช้เครื่องมือเพื่อติดตามผลกระทบของการพัฒนาที่ยั่งยืนในด้านการท่องเที่ยวที่ยั่งยืนที่สร้างงานและส่งเสริมวัฒนธรรมและผลิตภัณฑ์ท้องถิ่น

ตัวชี้วัดขับเคลื่อนการบูรณาการร่วมกัน (Joint KPIs) ประจำปีงบประมาณ พ.ศ. ๒๕๖๗ คณะรัฐมนตรี ในคราวประชุมเมื่อวันที่ ๘ สิงหาคม ๒๕๖๖ ได้เห็นชอบตัวชี้วัดฯ ตามประเด็นเป้าหมาย ๓ รายได้จากการท่องเที่ยว ซึ่งสำนักงาน ก.พ.ร. ได้กำหนดให้เป็นตัวชี้วัดร่วมของหน่วยงานจำนวน ๔๔ หน่วยงาน (ส่วนราชการ ๒๙ หน่วยงาน รัฐวิสาหกิจ ๖ หน่วยงาน องค์การมหาชน ๗ หน่วยงาน อื่น ๆ ๒ หน่วยงาน) และจังหวัด ๗๖ จังหวัด จำนวน ๗ ตัวชี้วัด ได้แก่ ๑) รายได้จากการท่องเที่ยวเชิงสร้างสรรค์และวัฒนธรรมเพิ่มขึ้น ๒) เมืองและชุมชนที่มีศักยภาพด้านการท่องเที่ยวสร้างสรรค์และวัฒนธรรมเพิ่มขึ้น ๓) สินค้าท่องเที่ยวเชิงสร้างสรรค์และวัฒนธรรมได้รับการขึ้นทะเบียนทรัพย์สินทางปัญญาเพิ่มขึ้น ๔) รายได้จากการท่องเที่ยวเชิงธุรกิจเพิ่มขึ้น ๕) รายได้จากการท่องเที่ยวเชิงสุขภาพ ความงาม และแพทย์แผนไทยเพิ่มขึ้น ๖) รายได้จากการท่องเที่ยวสำราญทางน้ำเพิ่มขึ้น และ ๗) โครงสร้างพื้นฐานเพื่อสนับสนุนการท่องเที่ยวมีคุณภาพและมาตรฐานดีขึ้น ทั้งนี้ มีตัวชี้วัดที่ตรงกับจุดเน้นการตรวจติดตามของผู้ตรวจราชการ ได้แก่ ตัวชี้วัดที่ ๑ ๔ ๕ และ ๖

(๓) <u>วัตถุประสงค์ในการตรวจติดตาม</u>

(๓.๑) เพื่อเร่งรัด ติดตามความคืบหน้าในการดำเนินงานของหน่วยงานที่รับผิดชอบและที่เกี่ยวข้องเพื่อส่งเสริมและพัฒนาด้านการท่องเที่ยว ตามแผนแม่บทย่อย การท่องเที่ยวเชิงสร้างสรรค์และวัฒนธรรม การท่องเที่ยวเชิงธุรกิจ การท่องเที่ยวเชิงสุขภาพ ความงาม และแพทย์แผนไทย การท่องเที่ยวสำราญทางน้ำ ซึ่งจะช่วยขับเคลื่อนยุทธศาสตร์ชาติด้านการสร้างขีดความสามารถในการแข่งขันให้สามารถบรรลุเป้าหมายได้ตามที่กำหนด

(๓.๒) เพื่อทราบ ปัญหาอุปสรรค ข้อจำกัด และข้อคิดเห็นเกี่ยวกับการท่องเที่ยวในเชิงภาพรวม พร้อมทั้งเสนอแนะแนวทางในการแก้ไขปัญหาดังกล่าว

(๓.๓) เพื่อเสนอแนะแนวทางในการแก้ไขปัญหาในระดับนโยบายเสนอต่อนายกรัฐมนตรี เพื่อมอบหมายให้หน่วยงานที่รับผิดชอบและที่เกี่ยวข้องปรับปรุงการดำเนินงานให้อุตสาหกรรมการท่องเที่ยวของประเทศไทย สามารถพลิกวิกฤตให้เป็นโอกาสและพัฒนาให้สอดรับกับภาวะความปกติถัดไป เพื่อการเติบโตอย่างครอบคลุม ด้วยการพัฒนาแบบองค์รวมสร้างความเชื่อมั่น ในเรื่องของการท่องเที่ยวคุณค่าสูง และการบริหารจัดการการท่องเที่ยวอย่างยั่งยืน ซึ่งจะส่งผลกระทบให้เศรษฐกิจของประเทศไทยฟื้นตัวตลอดจนเกิดความอุดมสมบูรณ์ของธรรมชาติและสิ่งแวดล้อมอย่างยั่งยืน

(๔) <u>กรอบประเด็นการตรวจติดตาม</u>

(๔.๑) การขับเคลื่อนเรื่องการท่องเที่ยวเพื่อสร้างรายได้เพิ่มให้แก่จังหวัด ในปีงบประมาณ พ.ศ. ๒๕๖๗

- แผนการดำเนินการส่งเสริมการท่องเที่ยวภายในจังหวัด
- สถานที่ท่องเที่ยวหรือกิจกรรมที่โดดเด่น หรือมีอัตลักษณ์ เป็น Soft Power ของจังหวัด
- จัดปฏิทินท่องเที่ยว ๑๒ เดือน เพื่อให้เกิดการท่องเที่ยว Hight Season
- การส่งเสริมและพัฒนาบุคลากรด้านการท่องเที่ยว
- การอำนวยความสะดวกให้แก่นักท่องเที่ยว

(๔.๒) การเชื่อมโยงสถานที่ท่องเที่ยวจากจังหวัดสู่จังหวัดใกล้เคียงที่มีเขตติดต่อกัน หรือการส่งเสริมการท่องเที่ยวข้ามภูมิภาค The Link Local To Global

(๔.๓) การส่งเสริมการท่องเที่ยวที่สามารถสร้างรายได้อย่างยั่งยืน

- การส่งเสริมการท่องเที่ยวที่เป็นมิตรต่อสิ่งแวดล้อม
- การส่งเสริมสถานที่ท่องเที่ยว/วัฒนธรรมประเพณี/ผลิตภัณฑ์ชุมชน ที่มีอยู่เดิมให้สามารถดึงดูดนักท่องเที่ยวได้มากขึ้น
- การส่งเสริมให้เกิด Land Mark/ผลิตภัณฑ์/เทศกาล/กิจกรรมใหม่ในจังหวัด เพื่อสร้างความน่าสนใจ และดึงดูดนักท่องเที่ยวได้มากขึ้น

(๔.๔) การประชาสัมพันธ์ด้านการท่องเที่ยวของจังหวัด

(๔.๕) ปัญหาอุปสรรคที่เกี่ยวกับระเบียบหรือกฎหมายของภาครัฐที่เกี่ยวข้องกับการท่องเที่ยว

(๔.๖) ปัญหาอุปสรรคและข้อเสนอแนะในการแก้ไขปัญหาที่ส่งผลต่อการขับเคลื่อนด้านการท่องเที่ยว รวมทั้งเพื่อให้เกิดการพัฒนาด้านการท่องเที่ยวในด้านต่าง ๆ ได้อย่างยั่งยืน

ตารางที่ ๒ แสดงความเชื่อมโยงของหน่วยงานที่เกี่ยวข้องกับการส่งเสริมและพัฒนาด้านการท่องเที่ยว

เป้าหมาย ระดับแผนแม่บทย่อย (Y๑)	หน่วยงานหลัก	หน่วยงานสนับสนุน/ที่เกี่ยวข้อง
๐๕๐๑๐๑ รายได้จากการท่องเที่ยวเชิงสร้างสรรค์และวัฒนธรรมเพิ่มขึ้น	**กระทรวงการท่องเที่ยวและกีฬา**	- กระทรวงการต่างประเทศ - กระทรวงวัฒนธรรม - กระทรวงมหาดไทย - กระทรวงทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อม - กระทรวงเกษตรและสหกรณ์ - กระทรวงสาธารณสุข - กระทรวงอุตสาหกรรม - สำนักนายกรัฐมนตรี
๐๕๐๒๐๑ รายได้จากการท่องเที่ยวเชิงธุรกิจเพิ่มขึ้น		- กระทรวงการต่างประเทศ - กระทรวงคมนาคม - กระทรวงแรงงาน - กระทรวงมหาดไทย - กระทรวงทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อม - สำนักนายกรัฐมนตรี
๐๕๐๓๐๑ รายได้จากการท่องเที่ยวเชิงสุขภาพ ความงามและแพทย์แผนไทยเพิ่มขึ้น		- กระทรวงการต่างประเทศ - กระทรวงมหาดไทย - กระทรวงสาธารณสุข - กระทรวงการอุดมศึกษา วิทยาศาสตร์ วิจัยและนวัตกรรม - กระทรวงอุตสาหกรรม
๐๕๐๔๐๑รายได้จากการท่องเที่ยวสำราญทางน้ำเพิ่มขึ้น		- กระทรวงการต่างประเทศ - กระทรวงมหาดไทย - กระทรวงการคลัง - กระทรวงคมนาคม - กระทรวงสาธารณสุข - สำนักนายกรัฐมนตรี

***ที่มา** : เอกสารแนบประกอบมติคณะรัฐมนตรี เมื่อวันที่ ๘ สิงหาคม ๒๕๖๖ เรื่อง ตัวชี้วัดขับเคลื่อนการบูรณาการร่วมกัน (Joint KPIs) ประจำปีงบประมาณ พ.ศ. ๒๕๖๗ นำเสนอโดยคณะกรรมการพัฒนาระบบราชการ (ก.พ.ร.)

(๕) <u>พื้นที่การตรวจติดตาม</u>

ตรวจติดตามทุกจังหวัดทั่วประเทศ

๒.๒.๒ ด้านการขยายโอกาส : การขับเคลื่อนนโยบาย Soft Power

(๑) <u>หลักการและเหตุผล</u>

รัฐบาลมีนโยบายให้ความสำคัญกับการส่งเสริม Soft Power ของประเทศไทย โดยในการแถลงนโยบายของคณะรัฐมนตรีต่อรัฐสภาของนายกรัฐมนตรี นายเศรษฐา ทวีสิน เมื่อวันที่ ๑๑ กันยายน ๒๕๖๖ ได้แสดงเจตจำนงว่า รัฐบาลมีนโยบายสนับสนุนการสร้างพลังสร้างสรรค์ หรือ Soft Power ของประเทศ เพื่อยกระดับและพัฒนาความสามารถด้านความรู้ ความสามารถ และความคิดสร้างสรรค์ของคนไทยให้สร้างมูลค่าและสร้างรายได้ รวมทั้งการอนุรักษ์ ฟื้นฟู และพัฒนาต่อยอดศิลปะ วัฒนธรรม และส่งเสริมภูมิปัญญาท้องถิ่น เพื่อนำมาต่อยอดในการสร้างมูลค่าเพิ่ม รวมถึงการสร้างงานสร้างรายได้ผ่านการส่งเสริม ๑ ครอบครัว ๑ ทักษะ Soft Power

นายกรัฐมนตรีได้มีคำสั่งสำนักนายกรัฐมนตรี ที่ ๒๓๐/๒๕๖๖ เรื่อง แต่งตั้งคณะกรรมการยุทธศาสตร์ซอฟต์พาวเวอร์แห่งชาติ โดยมีนายกรัฐมนตรีเป็นประธานกรรมการ มีหน้าที่และอำนาจในการกำหนดยุทธศาสตร์ซอฟพาวเวอร์ของประเทศ จัดทำนโยบายและแผนระดับชาติว่าด้วยยุทธศาสตร์ซอฟต์พาวเวอร์ของประเทศ เพื่อเสนอขอความเห็นชอบจากคณะรัฐมนตรี รวมถึงเสนอแนะต่อคณะรัฐมนตรีเพื่อกำหนดนโยบายและทิศทางด้านการเงิน การคลัง การลงทุน มาตรการและสิทธิประโยชน์ต่าง ๆ รวมถึงประเด็นการปรับปรุงหรือแก้ไขเพิ่มเติมกฎหมายและระเบียบ และการดำเนินงานตามนโยบายและแผนระดับชาติของหน่วยงานและภาคส่วนต่างๆ ในส่วนที่เกี่ยวกับหรือเพื่อประโยชน์ในการส่งเสริมซอฟต์พาวเวอร์ของประเทศ

(๒) <u>การดำเนินงาน</u>

ในการประชุมคณะกรรมการยุทธศาสตร์ซอฟต์พาวเวอร์แห่งชาติ ครั้งที่ ๑/๒๕๖๖ เมื่อวันที่ ๓ ตุลาคม ๒๕๖๖ ได้มีการกำหนดยุทธศาสตร์ซอฟต์พาวเวอร์ของประเทศในด้านต่าง ๆ เพื่อให้เป็นเครื่องมือสนับสนุนการเพิ่มมูลค่าให้แก่สินค้าและบริการของไทย และเพิ่มขีดความสามารถในการแข่งขันของประเทศ รวมทั้งเป็นการส่งเสริมภาพลักษณ์และสร้างความเชื่อมั่นของประเทศไทยในเวทีโลก โดยมีเป้าหมายขับเคลื่อนโครงการ แผนงาน และมาตรการต่าง ๆ ที่มีผลกระทบสูงใน ๑๑ อุตสาหกรรมซอฟต์พาวเวอร์เป้าหมายของประเทศไทย โดยมีรายละเอียดสำคัญสรุปได้ ดังนี้

(๒.๑) แผนดำเนินงาน (Roadmap) การขับเคลื่อนซอฟต์พาวเวอร์ประเทศไทย

(๒.๑.๑) แผนงานยุทธศาสตร์ซอฟต์พาวเวอร์แห่งชาติ ได้แก่ เร่งขับเคลื่อน ๑ ครอบครัว ๑ ซอฟต์พาวเวอร์ (One Family One Soft Power (OFOS)) และ Thailand Creative Content Agency (THACCA) โดยมีแนวทางการขับเคลื่อนใน ๓ ขั้นตอน ดังนี้

- <u>ขั้นตอนที่ ๑</u> การพัฒนาคนผ่านกระบวนการส่งเสริมบ่มเพาะศักยภาพ
- <u>ขั้นตอนที่ ๒</u> การพัฒนาอุตสาหกรรมซอฟต์พาวเวอร์สาขาต่าง ๆ ภายในประเทศ จำนวน ๑๑ สาขา ได้แก่ อาหาร กีฬา เฟสติวัล การท่องเที่ยว ดนตรี หนังสือ ภาพยนตร์ เกม ศิลปะ การออกแบบ และแฟชั่น
- <u>ขั้นตอนที่ ๓</u> การนำอุตสาหกรรมซอฟต์พาวเวอร์รุกสู่เวทีโลก

(๒.๑.๒) เป้าหมายระยะสั้นและระยะกลาง

- เป้าหมายระยะเวลา ๑๐๐ วัน (ภายใน ๑๑ มกราคม ๒๕๖๗) ในช่วงเตรียมความพร้อม อาทิ กองทุนหมู่บ้านและชุมชนเมืองจะพร้อมให้ประชาชนลงทะเบียนแสดงความสนใจเข้ารับการบ่มเพาะ ปรับปรุงศูนย์บ่มเพาะทักษะสร้างสรรค์ในสถาบันการศึกษาต่าง ๆ เป็นต้น
- เป้าหมายภายในระยะเวลา ๖ เดือน (ภายใน ๓ เมษายน ๒๕๖๗) เข้าสู่กระบวนการบ่มเพาะศักยภาพคนผ่านศูนย์บ่มเพาะทักษะสร้างสรรค์ พร้อมเสนอร่างพระราชบัญญัติ THACCA การจัดงานเทศกาลสงกรานต์ทั้งประเทศให้เป็นเทศกาลระดับสากล และจัดงานซอฟต์พาวเวอร์ฟอรัมนานาชาติทั้งในระดับประเทศและระดับโลก
- เป้าหมายภายในระยะเวลา ๑ ปี (ภายใน ๓ ตุลาคม ๒๕๖๗) สามารถสร้างแรงงานทักษะสูงและแรงงานสร้างสรรค์ ได้จำนวนอย่างน้อย ๑ ล้านคน และคาดว่าร่างพระราชบัญญัติ THACCA จะได้รับความเห็นชอบจากสภาผู้แทนราษฎร และเขาสู่การพิจารณาของวุฒิสภา

(๒.๒) โครงการเร่งด่วนในการขับเคลื่อน ๑๑ อุตสาหกรรมซอฟต์พาวเวอร์ประเทศไทย ประกอบด้วย

(๒.๒.๑) **ด้านอาหาร** : ครัวไทยสู่ครัวโลก มีเป้าหมายจัดทำโครงการหนึ่งหมู่บ้านหนึ่งเชฟอาหารไทย และโครงการร้านอาหารเชฟชุมชน ยกระดับอาหาร OTOP ไปสู่ตลาดโลกอย่างยั่งยืน

(๒.๒.๒) **ด้านกีฬา** : ดันมวยไทยไปไกลระดับโลก

(๒.๒.๓) **ด้านเฟสติวัล** : The World’s Festival Country ดึงดูด World Class Events ระดับนานาชาติให้มาจัดงานในประเทศไทย จัดตั้งศูนย์ One Stop Service และจัดงานเทศกาลตลอดทั้งปี

(๒.๒.๔) **ด้านการท่องเที่ยว** : การท่องเที่ยวคุณภาพสูงอย่างยั่งยืน จัดตั้งหน่วยงานที่เชื่อมโยงกับสถาบันการศึกษาและธุรกิจท่องเที่ยว ตั้งศูนย์พัฒนาศักยภาพบุคลากรท่องเที่ยวและผลักดันให้ประเทศไทยเป็น Creative Powerhouse ของโลก

(๒.๒.๕) **ด้านดนตรี** : คนคุณภาพ ดนตรีคุณภาพ ผลงานที่ทั่วโลกยอมรับ

(๒.๒.๖) **ด้านหนังสือ** : หนังสือสร้างคน คนสร้างชาติ พัฒนาห้องสมุดรูปแบบใหม่ที่ทันสมัยทั่วประเทศ

(๒.๒.๗) **ด้านภาพยนตร์** : ผลักดันภาพยนตร์และซีรีย์ไทยสู่ตลาดโลก

(๒.๒.๘) **ด้านเกม** : ศูนย์กลางอุตสาหกรรมเกมในภูมิภาค

(๒.๒.๙) **ด้านศิลปะ** : ASEAN ART CAPITAL จัดตั้งหอศิลป์แห่งชาติแห่งใหม่และแพลตฟอร์ม Thailand Art Move

(๒.๒.๑๐) **ด้านออกแบบ** : Thailand as Brand สนับสนุนอัจฉริยะท้องถิ่นด้านการออกแบบในฐานะแบรนด์ของประเทศ

(๒.๒.๑๑) **ด้านสาขาแฟชั่น** : ยกระดับแฟชั่นสู่ Life Style ใหม่ที่เน้นคุณค่า คุณภาพ และความคิดสร้างสรรค์ พร้อมทั้งสนับสนุนงานวิจัยและหลักสูตรเพื่อพัฒนาทักษะฝีมือ และผลักดันแบรนด์ของไทยสู่เวทีโลก

(๒.๓) ในการประชุมคณะกรรมการยุทธศาสตร์ชาติซอฟต์พาวเวอร์แห่งชาติ ครั้งที่ ๑/๒๕๖๗ เมื่อวันที่ ๙ มกราคม ๒๕๖๗ ที่ประชุมได้พิจารณาข้อเสนอโครงการพัฒนาอุตสาหกรรมซอฟต์พาวเวอร์ ๑๑ สาขา สรุปภาพรวมแผนงานโครงการ ดังนี้

ตารางที่ ๓ แสดงข้อเสนอโครงการพัฒนาอุตสาหกรรมซอฟต์พาวเวอร์

สาขา	จำนวนโครงการ	งบประมาณ ๒๕๖๗	งบประมาณ ๒๕๖๘	งบประมาณรวม
๑. เฟสติวัล	๘	๓๒๑.๒๘	๓๘๘.๗๐	**๗๐๙.๙๗**
๒. ท่องเที่ยว	๗	๔๙๘.๐๐	๒๑๓.๘๐	**๗๑๑.๘๐**
๓. อาหาร	๘	๖๐๐.๐๐	๑,๔๘๘.๒๓	**๒,๐๘๘.๒๓**
๔. ศิลปะ	๕	๒๕.๐๐	๓๕๐.๐๐	**๓๗๕.๐๐**
๕. ออกแบบ	๑	๑๓๓.๘๕	๑๗๕.๖๒	**๓๐๙.๔๘**
๖. กีฬา	๖	๕๐๐.๐๐	๙๐๐.๐๐	**๑,๔๐๐.๐๐**
๗. ดนตรี	๓	๗๘.๐๐	๑๓๔.๕๐	**๒๑๒.๕๐**
๘. หนังสือ	๖	๘.๐๐	๔๒๔.๐๐	**๔๓๒.๐๐**
๙. ภาพยนตร์	๕	๕๔๕.๒๐	๑,๓๐๕.๐๐	**๑,๘๕๐.๒๐**
๑๐. แฟชั่น	๔	๑๐๐.๖๐	๑๖๓.๓๐	**๒๖๓.๙๐**
๑๑. เกม	๗	๙๙.๐๐	๒๗๕.๐๐	**๓๗๔.๐๐**
รวม	**๖๐**	**๒,๙๐๘.๙๓**	**๕,๘๑๘.๑๕**	**๘,๗๒๗.๐๗**

ในการนี้ สำนักงานปลัดสำนักนายกรัฐมนตรีพิจารณาแล้วเห็นว่า นโยบาย Soft Power เป็นนโยบายสำคัญที่รัฐบาลต้องการส่งเสริมและผลักดันอย่างต่อเนื่อง เพื่อเพิ่มขีดความสามารถในการแข่งขันของประเทศ การส่งเสริมภาพลักษณ์ และสร้างความเชื่อมั่นของประเทศไทยในเวทีโลก โดยการผลักดันนโยบายดังกล่าว มีความเกี่ยวข้องกับภารกิจของหลายหน่วยงานภายใต้ ๑๑ อุตสาหกรรมซอฟต์พาวเวอร์ประเทศไทย จึงได้เสนอให้ประเด็นนโยบายสำคัญของรัฐบาล เรื่องการขับเคลื่อนนโยบาย Soft Power เป็นประเด็นในการตรวจราชการแบบบูรณาการของผู้ตรวจราชการ ประจำปีงบประมาณ พ.ศ.๒๕๖๗ โดยมุ่งเน้นในการตรวจติดตามเพื่อร่วมกันขับเคลื่อน Soft Power ประเทศไทยให้เกิดการบูรณาการงานได้อย่างมีประสิทธิภาพและเกิดผลสำเร็จอย่างเป็นรูปธรรม

๒.๒.๓ ด้านการสร้างคุณภาพชีวิต : การแก้ไขปัญหาการเปลี่ยนแปลงสภาพภูมิอากาศเพื่อมุ่งสู่สังคมคาร์บอนต่ำ

(๑) <u>หลักการและเหตุผล</u>

สถานการณ์การปล่อยก๊าซเรือนกระจกของโลกที่เพิ่มสูงขึ้นอย่างต่อเนื่อง ก่อให้เกิดความเสี่ยงต่อการเปลี่ยนแปลงสภาพภูมิอากาศที่มีแนวโน้มรุนแรงขึ้นในทุกภูมิภาคของโลก อาทิ อุณหภูมิเฉลี่ยที่มีแนวโน้มเพิ่มสูงขึ้น ปริมาณน้ำฝนเฉลี่ยที่เพิ่มขึ้นในฤดูน้ำหลากและน้อยในฤดูน้ำแล้ง จำนวนวันที่อากาศร้อนเพิ่มมากขึ้น จำนวนวันที่อากาศเย็นลดลง การเกิดภัยธรรมชาติ เช่น อุทกภัย ภัยแล้ง และวาตภัยที่รุนแรงและบ่อยครั้งขึ้น เป็นต้น รวมถึงผลกระทบจากวิกฤตน้ำทะเลสูงขึ้น ซึ่งกระทบต่อการพัฒนาเศรษฐกิจสังคมในหลายสาขา รวมถึงการเปลี่ยนแปลงของระบบนิเวศ ชนิดพันธุ์พืช ชนิดพันธุ์สัตว์ การย้ายถิ่นฐานของประชากรและการแพร่กระจายของโรค โดยประเทศไทยซึ่งตั้งอยู่ในภูมิภาคเอเชียตะวันออกเฉียงใต้เป็นประเทศที่ได้รับผลกระทบจากการเปลี่ยนแปลงสภาพภูมิอากาศ จากรายงานของคณะกรรมการระหว่างรัฐบาลว่าด้วยการเปลี่ยนแปลงสภาพภูมิอากาศ (Intergovernmental Panel on Climate Change : IPCC) ได้ระบุให้ภูมิภาคเอเชียตะวันออกเฉียงใต้เป็นภูมิภาคที่มีความเปราะบางสูงต่อผลกระทบจากการเปลี่ยนแปลงสภาพภูมิอากาศ

เมื่อปี พ.ศ. ๒๕๓๗ ประเทศไทยร่วมเป็นภาคีกรอบอนุสัญญาสหประชาชาติ ว่าด้วยการเปลี่ยนแปลงสภาพภูมิอากาศ (United Nations Framework Convention on Climate Change : UNFCCC) และเมื่อวันที่ ๑ ตุลาคม ๒๕๕๘ ประเทศไทยได้จัดส่งข้อเสนอการมีส่วนร่วมของประเทศไทยในการลดก๊าซเรือนกระจกและการดำเนินงานด้านการเปลี่ยนแปลงสภาพภูมิอากาศ ภายหลังปี พ.ศ. ๒๕๖๓ (Nationally Determined Contribution : NDC) ไปยังสำนักงานเลขาธิการอนุสัญญาสหประชาชาติว่าด้วยการเปลี่ยนแปลงสภาพภูมิอากาศ โดยมีเป้าหมายการลดก๊าซเรือนกระจกของประเทศไทย ภายหลังปี พ.ศ. ๒๕๖๓ ที่ร้อยละ ๒๐ - ๒๕ จากกรณีปกติ

ในการประชุมรัฐภาคีกรอบอนุสัญญาสหประชาชาติว่าด้วยการเปลี่ยนแปลงสภาพภูมิอากาศ ครั้งที่ ๒๑ (COP21) เมื่อวันที่ ๑๒ ธันวาคม ๒๕๕๘ ณ กรุงปารีส ประเทศฝรั่งเศส ที่ประชุมได้มีเป้าหมายร่วมกันว่าจะลดการปล่อยก๊าซเรือนกระจกให้ได้ร้อยละ ๒๐ - ๒๕ ภายในปี ค.ศ. ๒๐๓๐ (พ.ศ. ๒๕๗๓) นำไปสู่การกำหนดความตกลงปารีส (Paris Agreement) ซึ่งเป็นความตกลงภายใต้กรอบอนุสัญญาสหประชาชาติว่าด้วยการเปลี่ยนแปลงสภาพภูมิอากาศ (United Nations Framework Convention on Climate Change : UNFCCC) ที่กำหนดให้ทุกประเทศเสนอเป้าหมายและความก้าวหน้าของการดำเนินงานภายในประเทศเพื่อแก้ไขปัญหาการเปลี่ยนแปลงสภาพภูมิอากาศเป็นระยะ โดยความตกลงปารีสกำหนดเป้าหมายที่จะควบคุมการเพิ่มขึ้นของอุณหภูมิเฉลี่ยของโลกให้ต่ำกว่า ๒ องศาเซลเซียส เมื่อเทียบกับยุคก่อนอุตสาหกรรม

ในการประชุมรัฐภาคีกรอบอนุสัญญาสหประชาชาติว่าด้วยการเปลี่ยนแปลงสภาพภูมิอากาศ ครั้งที่ ๒๖ (COP26) ซึ่งจัดขึ้นระหว่างวันที่ ๓๑ ตุลาคม – ๑๒ พฤศจิกายน ๒๕๖๔ ณ เมืองกลาสโกว์, สกอตแลนด์ พลเอกประยุทธ์ จันทร์โอชา นายกรัฐมนตรีในขณะนั้น ได้กล่าวถ้อยแถลงเพื่อยืนยันว่าประเทศไทยให้ความสำคัญสูงสุดกับการแก้ไขปัญหาการเปลี่ยนแปลงสภาพภูมิอากาศ และพร้อมที่จะยกระดับการดำเนินงานเพื่อมุ่งสู่การบรรลุเป้าหมายความเป็นกลางทางคาร์บอน ภายในปี ค.ศ. ๒๐๕๐ (พ.ศ. ๒๕๙๓) และเป้าหมายการปล่อยก๊าซเรือนกระจกสุทธิเป็นศูนย์ได้ในปี ค.ศ. ๒๐๖๕ (พ.ศ. ๒๖๐๘)

ในการประชุมรัฐภาคีกรอบอนุสัญญาสหประชาชาติว่าด้วยการเปลี่ยนแปลงสภาพภูมิอากาศ ครั้งที่ ๒๘ (COP28) ซึ่งจัดขึ้นระหว่างวันที่ ๓๐ พฤศจิกายน – ๑๒ ธันวาคม ๒๕๖๖ ณ เมืองดูไบ ประเทศสหรัฐอาหรับเอมิเรตส์ ซึ่งการประชุมในครั้งนี้ นายเศรษฐา ทวีสิน นายกรัฐมนตรีและรัฐมนตรีว่าการกระทรวงการคลัง ได้มอบหมายให้ พล.ต.อ.พัชรวาท วงษ์สุวรรณ รองนายกรัฐมนตรี และรัฐมนตรีว่าการกระทรวงทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อม เป็นผู้แทนประเทศไทยเข้าร่วมประชุม และมีรัฐบาลกว่า ๒๐๐ ประเทศทั่วโลกเข้าร่วม ซึ่งมุ่งประเด็นไปที่การหารือเกี่ยวกับมาตรการเพื่อรักษาไม่ให้อุณหภูมิพื้นผิวโลกเพิ่มเกิน ๑.๕ องศาเซลเซียสก่อนยุคปฏิวัติอุตสาหกรรม พร้อมเรียกร้องข้อตกลงให้ทุกประเทศลดการใช้ “เชื้อเพลิงฟอสซิล” ซึ่งเป็นต้นตอสำคัญที่สร้างผลกระทบในการเปลี่ยนแปลงสภาพภูมิอากาศและภาวะโลกร้อน และเรียกร้องให้เพิ่มการใช้พลังงานหมุนเวียนทั่วโลกเป็น ๓ เท่า และเพิ่มประสิทธิภาพการใช้พลังงานเป็น ๒ เท่า ภายในปี พ.ศ. ๒๕๗๓ (ค.ศ. ๒๐๓๐)

การแถลงนโยบายของคณะรัฐมนตรีต่อรัฐสภาของนายกรัฐมนตรี นายเศรษฐา ทวีสิน เมื่อวันที่ ๑๑ กันยายน ๒๕๖๖ แสดงเจตจำนงว่า รัฐบาลจะสานต่อนโยบาย Carbon Neutrality เพื่อให้ประเทศไทยเป็นผู้นำของอาเซียนในด้านการลดการปล่อยก๊าซคาร์บอนไดออกไซด์สู่ชั้นบรรยากาศ การพัฒนาที่ยั่งยืนจะเปิดประตูบานใหญ่สู่การค้าโลก ซึ่งเป็นโอกาสสำคัญของประเทศไทย และสร้างข้อได้เปรียบให้ผู้ผลิตสินค้าและบริการในประเทศ ทำให้รัฐบาลสามารถเจรจาการค้าระหว่างประเทศภายใต้กฎกติกาใหม่

ที่ให้ความสำคัญต่อการใช้ทรัพยากรอย่างมีประสิทธิภาพและลดผลกระทบต่อสิ่งแวดล้อม และรัฐบาลจะใช้การพัฒนาที่ยั่งยืนเป็นพลังสำคัญในการขับเคลื่อนเศรษฐกิจของประเทศ ทั้งในภาคการผลิต ภาคบริการ และภาคการเงิน

นอกจากนี้ นายกรัฐมนตรีได้แถลงร่างพระราชบัญญัติงบประมาณรายจ่ายประจำปีงบประมาณ พ.ศ. ๒๕๖๗ ต่อสภาผู้แทนราษฎร เมื่อวันที่ ๓ มกราคม ๒๕๖๗ โดยรัฐบาลได้จัดสรรงบประมาณรายจ่ายประจำปี งบประมาณ พ.ศ. ๒๕๖๗ จำนวน ๑๓๑,๒๙๒.๓ ล้านบาท หรือคิดเป็นร้อยละ ๓.๘ ของวงเงินงบประมาณ เพื่ออนุรักษ์ ฟื้นฟู และใช้ประโยชน์จากทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อมอย่างสมดุล เพื่อสร้างการเติบโตอย่างยั่งยืน สร้างการเติบโตบนสังคมเศรษฐกิจสีเขียว และบูรณาการความร่วมมือกับภาคีเครือข่ายในการบริหารจัดการทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อม

ในปี พ.ศ. ๒๕๖๕ สถานการณ์ของประเทศไทยตามรายงานการประเมินสถานการณ์แผนแม่บทภายใต้ยุทธศาสตร์ชาติ ประเด็นที่ ๑๘ การเติบโตอย่างยั่งยืน เป้าหมายแผนแม่บทย่อย ๑๘๐๑๐๑ การบริโภคและการผลิตของประเทศมีความยั่งยืนสูงขึ้น พบว่า ค่าเป้าหมาย คือ ดัชนีสมรรถนะสิ่งแวดล้อมมีค่า ๓๘.๑ ซึ่งอยู่ในสถานะต่ำกว่าค่าเป้าหมายระดับ (สีส้ม) เนื่องจากยังมีทรัพยากรธรรมชาติที่ถูกทำลาย และกระบวนการผลิตผลิตภัณฑ์และการบริโภคที่ทำลายสิ่งแวดล้อม ซึ่งส่งผลกระทบต่อสิ่งแวดล้อมและธรรมชาติและส่งผลกระทบมายังสภาพภูมิอากาศในปัจจุบัน และในส่วนของเป้าหมายแผนแม่บทย่อย ๑๘๐๓๐๑ การปล่อยก๊าซเรือนกระจกลดลงอย่างน้อย ร้อยละ ๑๒ จากกรณีปกติ ซึ่งจากรายงานสถานการณ์ฯ ปี พ.ศ. ๒๕๖๕ จะระบุว่าประเทศไทยสามารถลดการปล่อยก๊าซเรือนกระจกได้ถึงร้อยละ ๑๗.๔๙ ซึ่งบรรลุค่าเป้าหมาย (สีเขียว) ตั้งแต่ปี พ.ศ. ๒๕๖๒ โดยในปี พ.ศ. ๒๕๖๔ เป็นต้นมา ประเทศไทยต้องดำเนินการลดก๊าซเรือนกระจกภายใต้เป้าหมายการมีส่วนร่วมที่ประเทศกำหนด (NDC) โดยตั้งเป้าหมายการลดก๊าซเรือนกระจกลดลงร้อยละ ๓๐ - ๔๐ ภายในปี พ.ศ. ๒๕๗๓ ซึ่งเป็นค่าเป้าหมายที่สูง และสุ่มเสี่ยงที่จะไม่สามารถดำเนินการได้ตามเป้าหมาย และในการดำเนินการต้องอาศัยกลไกการสนับสนุนจากทุกภาคส่วนในการพัฒนาเทคโนโลยี และการเสริมสร้างขีดความสามารถต่าง ๆ ในการลดก๊าซเรือนกระจก เพื่อให้บรรลุเป้าหมายที่ตั้งไว้

สำนักงานคณะกรรมการพัฒนาระบบราชการได้เล็งเห็นความสำคัญ จึงได้จัดทำตัวชี้วัดขับเคลื่อนการบูรณาการร่วมกัน (Joint KPIs) ประจำปีงบประมาณ พ.ศ. ๒๕๖๗ เสนอต่อคณะรัฐมนตรีให้ความเห็นชอบเมื่อวันที่ ๘ สิงหาคม ๒๕๖๖ ซึ่งได้กล่าวถึงประเด็นเป้าหมายการลดการปล่อยก๊าซเรือนกระจก ซึ่งจะต้องการผลักดันการบูรณาการการทำงานและเร่งดำเนินการตามยุทธศาสตร์ระยะยาวในการพัฒนาแบบปล่อยก๊าซเรือนกระจกต่ำของประเทศ การสนับสนุนโครงการที่เกี่ยวข้องกับการพัฒนาระบบติดตามและประเมินผลการลดก๊าซเรือนกระจก ส่งเสริมการลงทุนเพื่อขับเคลื่อนภาคเกษตรและอุตสาหกรรมสีเขียว นำนวัตกรรมสมัยใหม่มาประยุกต์ใช้ในการลดก๊าซเรือนกระจก รณรงค์การลดการบริโภคผลิตภัณฑ์ที่ไม่เป็นมิตรต่อสิ่งแวดล้อม และเร่งพัฒนากลไกทางเศรษฐศาสตร์ หรือมาตรการภาษีทางคาร์บอน

ในการนี้ สำนักงานปลัดสำนักนายกรัฐมนตรีพิจารณาแล้วเห็นว่า ประเด็นการตรวจราชการเรื่อง การสร้างการเติบโตอย่างยั่งยืนบนสังคมเศรษฐกิจสีเขียว ในประเด็นการแก้ไขปัญหาการเปลี่ยนแปลงสภาพภูมิอากาศเพื่อมุ่งสู่สังคมคาร์บอนต่ำ เป็นประเด็นที่มีความสำคัญอย่างยิ่ง เนื่องจากประเด็นดังกล่าวส่งผลกระทบโดยตรงต่อคุณภาพชีวิตของประชาชน และถึงแม้ว่ากระทรวงทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อมจะเป็นหน่วยงานหลักในการขับเคลื่อน แต่ในการดำเนินการจำเป็นต้องได้รับความร่วมมือ และการบูรณาการจากหน่วยงานอื่น ๆ ทั้งภาครัฐ ภาคเอกชน และภาคประชาชน จึงจะสามารถดำเนินการให้ประสบความสำเร็จและบรรลุเป้าหมายตามที่ประเทศไทยได้ทำข้อตกลงไว้ภายใต้เป้าหมายการมีส่วนร่วมที่ประเทศกำหนด (NDC)

จึงเห็นสมควรเสนอให้เรื่อง การสร้างการเติบโตอย่างยั่งยืนบนสังคมเศรษฐกิจสีเขียว ในประเด็นการแก้ไขปัญหาการเปลี่ยนแปลงสภาพภูมิอากาศเพื่อมุ่งสู่สังคมคาร์บอนต่ำ เป็นประเด็นการตรวจราชการแบบบูรณาการของผู้ตรวจราชการ ในปีงบประมาณ พ.ศ. ๒๕๖๗

(๒) <u>ความเชื่อมโยงกับนโยบายและแผน</u>

ยุทธศาสตร์ชาติ (พ.ศ. ๒๕๖๑ – ๒๕๘๐) ด้านการสร้างการเติบโตบนคุณภาพชีวิตที่เป็นมิตรต่อสิ่งแวดล้อม (แผนระดับที่ ๑) ดำเนินการบนพื้นฐานความเชื่อในการเติบโตร่วมกัน ไม่ว่าจะเป็นเศรษฐกิจสิ่งแวดล้อม และคุณภาพชีวิต โดยให้ความสำคัญกับการสร้างความสมดุลทั้ง ๓ ด้าน ไม่ให้มากหรือน้อยจนเกินไป อันจะนำไปสู่ความยั่งยืนเพื่อคนรุ่นต่อไปอย่างแท้จริง สอดคล้องกับแนวคิดหลักของแผน คือ เติบโต สมดุล ยั่งยืน

แผนแม่บทภายใต้ยุทธศาสตร์ชาติ ประเด็นที่ ๑๘ การเติบโตอย่างยั่งยืน เป้าหมายแผนแม่บท ๑๘๐๐๐๑ สภาพแวดล้อมของประเทศไทยมีคุณภาพดีขึ้นอย่างยั่งยืน (แผนระดับที่ ๒) มีวัตถุประสงค์เพื่ออนุรักษ์ คุ้มครอง ฟื้นฟู และสร้างฐานทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อมอย่างยั่งยืน ส่งเสริมความหลากหลายทางชีวภาพให้มีระบบนิเวศที่สมดุล สนับสนุนการเพิ่มพื้นที่สีเขียวทั้งในเขตเมืองและชุมชน รวมทั้งส่งเสริมการลงทุนและเปลี่ยนแปลงพฤติกรรมการผลิตและการบริโภคไปสู่ความยั่งยืน โดยให้ความสำคัญกับประเด็นต่าง ๆ เพื่อพัฒนาทรัพยากรธรรมชาติ สิ่งแวดล้อม และวัฒนธรรมอย่างมีคุณภาพตามแนวทางการเติบโตอย่างยั่งยืนที่เป็นมิตรต่อสิ่งแวดล้อม โดยมีเป้าหมายระดับประเด็น คือ สภาวะแวดล้อมของประเทศไทยมีคุณภาพดีขึ้นอย่างยั่งยืน

แผนพัฒนาเศรษฐกิจและสังคมแห่งชาติ ฉบับที่ ๑๓ พ.ศ. ๒๕๖๖ - ๒๕๗๐ (แผนระดับที่ ๒) ซึ่งเป็นกลไกที่สำคัญในการแปลงยุทธศาสตร์ชาติไปสู่การปฏิบัติ และใช้เป็นกรอบสำหรับการจัดทำแผนระดับที่ ๓ เพื่อให้การดำเนินงานของภาคีการพัฒนาที่เกี่ยวข้องสามารถสนับสนุนการบรรลุเป้าหมายตามยุทธศาสตร์ชาติ ตามกรอบระยะเวลาที่คาดหวังไว้ได้ ซึ่งได้กำหนดแผนกลยุทธ์รายหมุดหมาย ดังนี้

- หมุดหมายที่ ๑๐ ไทยมีเศรษฐกิจหมุนเวียนและสังคมคาร์บอนต่ำ สอดคล้องกับเป้าหมายหลักของแผนพัฒนาเศรษฐกิจและสังคมแห่งชาติฉบับที่ ๑๓ จำนวน ๔ เป้าหมาย ได้แก่ ๑) การปรับโครงสร้างภาคการผลิตและบริการสู่เศรษฐกิจฐานนวัตกรรม ที่มุ่งยกระดับขีดความสามารถในการแข่งขันให้สูงขึ้น ด้วยการใช้องค์ความรู้ ความคิดสร้างสรรค์และนวัตกรรม ๒) การมุ่งสู่สังคมแห่งโอกาสและความเป็นธรรมเพื่อการสร้างโอกาสและการกระจายรายได้สู่ชุมชน ๓) การเปลี่ยนผ่านการผลิตและบริโภคไปสู่ความยั่งยืน โดยเน้นการใช้ทรัพยากรธรรมชาติในการผลิตและบริโภคอย่างมีประสิทธิภาพและสอดคล้องกับขีดความสามารถในการรองรับของระบบนิเวศ และเป้าหมายที่ ๔) การเสริมสร้างความสามารถของประเทศในการรับมือกับการเปลี่ยนแปลงและความเสี่ยงภายใต้บริบทโลกใหม่ โดยเฉพาะประเด็นการเปลี่ยนแปลงสภาพภูมิอากาศ
- หมุดหมายที่ ๑๑ การลดความเสี่ยงจากภัยธรรมชาติและการเปลี่ยนแปลงสภาพภูมิอากาศ เชื่อมโยงกับเป้าหมายหลักของแผนพัฒนาฯ ฉบับที่ ๑๓ จำนวน ๒ เป้าหมาย ได้แก่ ๑) การเปลี่ยนผ่านการผลิตและบริโภคไปสู่ความยั่งยืน และ ๒) การเสริมสร้างความสามารถของประเทศในการรับมือกับการเปลี่ยนแปลงและความเสี่ยงภายใต้บริบทโลกใหม่

(๓) <u>วัตถุประสงค์ในการตรวจติดตาม</u>

(๓.๑) เพื่อเร่งรัด ติดตามความคืบหน้าในการดำเนินงานของหน่วยงานที่รับผิดชอบและที่เกี่ยวข้องเพื่อขับเคลื่อนการลดก๊าซเรือนกระจกของประเทศให้สอดคล้องตามเป้าหมาย NDC (Nationally Determined Contribution) และตามแผนปฏิบัติการลดก๊าซเรือนกระจกของประเทศ

(๓.๒) เพื่อทราบ ปัญหาอุปสรรค ข้อจำกัด และข้อคิดเห็นเกี่ยวกับการลดก๊าซเรือนกระจกจากภาคส่วนต่าง ๆ พร้อมทั้งเสนอแนะแนวทางในการแก้ไขปัญหาดังกล่าว

(๓.๓) เพื่อเสนอแนะแนวทางในการแก้ไขปัญหาในระดับนโยบายเสนอต่อนายกรัฐมนตรี เพื่อมอบหมายให้หน่วยงานที่รับผิดชอบและที่เกี่ยวข้องปรับปรุงการดำเนินงานให้สามารถขับเคลื่อนการลดก๊าซเรือนกระจกของประเทศ และส่งเสริมการสร้างสมดุลระหว่างการอนุรักษ์ ฟื้นฟู และการใช้ประโยชน์จากฐานทรัพยากรธรรมชาติให้เกิดความคุ้มค่า

(๔) <u>กรอบประเด็นการตรวจติดตาม</u>

(๔.๑) การขับเคลื่อนการจัดทำแผนปฏิบัติการลดก๊าซเรือนกระจก รวมถึงการดูดซับและการกักเก็บก๊าซเรือนกระจกในประเทศไปสู่ภาคการปฏิบัติของหน่วยงานในพื้นที่

(๔.๒) แนวทางการดำเนินการลดการปล่อยก๊าซเรือนกระจกของหน่วยงานภาครัฐในพื้นที่ที่สอดรับตามเป้าหมาย NDC (Nationally Determined Contribution) และตามแผนปฏิบัติการลดก๊าซเรือนกระจกของประเทศ

(๔.๓) แนวทางและผลการดำเนินการของหน่วยงานภาครัฐตามนโยบายและภารกิจที่เกี่ยวข้องในเชิงพื้นที่ในการลดก๊าซเรือนกระจก และการดูดซับ/การกักเก็บก๊าซเรือนกระจก

(๔.๓.๑) การลดการปล่อยก๊าซเรือนกระจก ใน ๕ สาขาที่สำคัญ

- สาขาพลังงาน
- สาขาขนส่ง
- สาขาการจัดการของเสีย
- สาขากระบวนการทางอุตสาหกรรมและการใช้ผลิตภัณฑ์
- สาขาการเกษตร

(๔.๓.๒) การดูดซับ/การกักเก็บก๊าซเรือนกระจก

- การเพิ่มพื้นที่สีเขียว เช่น ป่าไม้ ป่าไม้ชุมชน ฯลฯ
- การดำเนินงานในด้านอื่น ๆ

(๔.๔) การเตรียมความพร้อมของทุกภาคส่วนในประเด็น ดังนี้

- การส่งเสริมการตระหนักรู้ของทุกภาคส่วนเกี่ยวกับเหตุของการเปลี่ยนแปลงสภาพภูมิอากาศอันเกิดจากก๊าซเรือนกระจก
- การส่งเสริมการสร้างความสมดุลระหว่างการอนุรักษ์ ฟื้นฟู กับการใช้ประโยชน์ฐานทรัพยากรธรรมชาติ และความหลากหลายทางชีวภาพ

(๔.๕) แนวทางและกลไกในการดำเนินการเพื่อส่งเสริมการบริหารจัดการคาร์บอนเครดิต

(๔.๖) การบูรณาการความร่วมมือระหว่างภาครัฐ ภาคเอกชน และภาคประชาชน

- การขับเคลื่อนการลดก๊าซเรือนกระจกของประเทศให้บรรลุเป้าหมาย
- การส่งเสริมและสนับสนุนเพื่อให้เกิดการลด ดูดซับ และการกักเก็บก๊าซเรือนกระจกในประเทศไทย

(๔.๗) ปัญหา/อุปสรรคในการดำเนินงาน

(๔.๘) ข้อคิดเห็น และข้อเสนอแนะจากการดำเนินงาน

ตารางที่ ๔ แสดงความเชื่อมโยงหน่วยดำเนินงานที่เกี่ยวข้องกับการแก้ไขปัญหาการเปลี่ยนแปลงสภาพภูมิอากาศเพื่อมุ่งสู่สังคมคาร์บอนต่ำ

หน่วยงานหลัก	หน่วยงานที่เกี่ยวข้อง/สนับสนุน
กระทรวงทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อม	- กระทรวงทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อม - กระทรวงพลังงาน - กระทรวงคมนาคม - กระทรวงอุตสาหกรรม - กระทรวงเกษตรและสหกรณ์ - กระทรวงมหาดไทย - กระทรวงการอุดมศึกษา วิทยาศาสตร์ วิจัยและนวัตกรรม - กระทรวงดิจิทัลเพื่อเศรษฐกิจและสังคม

***ที่มา** : เอกสารแนบประกอบมติคณะรัฐมนตรี เมื่อวันที่ ๘ สิงหาคม ๒๕๖๖ เรื่อง ตัวชี้วัดขับเคลื่อนการบูรณาการร่วมกัน (Joint KPIs) ประจำปีงบประมาณ พ.ศ. ๒๕๖๗ นำเสนอโดยคณะกรรมการพัฒนาระบบราชการ (ก.พ.ร.)

(๕) <u>พื้นที่การตรวจติดตาม</u>

ตรวจติดตามทุกจังหวัดทั่วประเทศ

๒.๓ การแก้ไขปัญหาความเดือดร้อนหรือข้อร้องเรียนของประชาชน หรือการผลักดันการดำเนินโครงการ/มาตรการสำคัญในเชิงพื้นที่ของส่วนราชการ หรือกรณีอื่น ๆ ตามที่ได้รับมอบหมาย

๒.๓.๑ <u>ที่มาของเรื่องที่นำมาดำเนินการ</u>

ผู้ตรวจราชการสำนักนายกรัฐมนตรีในแต่ละเขตตรวจราชการเป็นผู้พิจารณากำหนดประเด็นการตรวจราชการแบบบูรณาการในพื้นที่ร่วมกับผู้ตรวจราชการกระทรวงที่เกี่ยวข้อง ขับเคลื่อนการแก้ไขปัญหาความเดือดร้อนหรือข้อร้องเรียนของประชาชนในพื้นที่เขตตรวจราชการ หรือร่วมกันผลักดันการดำเนินโครงการ/มาตรการสำคัญในเชิงพื้นที่ของส่วนราชการที่มีความสำคัญและเกิดประโยชน์ต่อประชาชน โดยที่มาของเรื่องที่จะดำเนินการ ประกอบด้วย

(๑) เรื่องร้องเรียนผ่านศูนย์บริการประชาชน สำนักงานปลัดสำนักนายกรัฐมนตรี หรือศูนย์ดำรงธรรมจังหวัด

(๒) เรื่องจากคณะกรรมการธรรมาภิบาลจังหวัด

(๓) เรื่องจากที่ปรึกษาผู้ตรวจราชการภาคประชาชน

(๔) เรื่องจากแผนพัฒนาภาค/แผนพัฒนากลุ่มจังหวัด/แผนพัฒนาจังหวัด (ประเด็นปัญหาและความต้องการเชิงพื้นที่)

(๕) เรื่องที่พบจากการตรวจราชการในพื้นที่

(๖) เรื่องที่รองนายกรัฐมนตรีที่กำกับติดตามการปฏิบัติราชการในส่วนภูมิภาคมอบหมาย

(๗) เรื่องที่เป็นนโยบายสำคัญของรัฐบาล

(๘) แหล่งอื่น ๆ ตามดุลยพินิจของผู้ตรวจราชการสำนักนายกรัฐมนตรี

๒.๓.๒ <u>จุดเน้นในการตรวจติดตาม</u>

(๑) เน้นการตรวจติดตามเพื่อบรรเทาปัญหาความเดือดร้อน หรือแก้ไขปัญหาความเดือดร้อนหรือข้อร้องเรียนของประชาชนฯ ให้มีความก้าวหน้าในการดำเนินการหรือบรรลุผลสำเร็จ

โดยให้ความสำคัญกับการรับฟังปัญหาและความต้องการของประชาชน โดยการมีส่วนร่วมของผู้มีส่วนได้ส่วนเสียจากทุกภาคส่วน ทั้งผู้แทนหน่วยงานภาครัฐ นักวิชาการ/ผู้เชี่ยวชาญ ผู้แทนจากภาคเอกชน และประชาชนในการแก้ไขปัญหาหรือการผลักดันการดำเนินโครงการหรือมาตรการสำคัญ รวมทั้งมีการประเมินผลผลิตหรือผลลัพธ์ที่ได้จากการดำเนินการของผู้ตรวจราชการ

(๒) เน้นการตรวจติดตามเพื่อสนับสนุนการแก้ไขปัญหาความเดือดร้อนและความต้องการของประชาชนในเชิงพื้นที่ โดยใช้กลไกการตรวจราชการแบบบูรณาการของผู้ตรวจราชการสำนักนายกรัฐมนตรีร่วมกับผู้ตรวจราชการกระทรวง/ผู้ตรวจราชการกรมที่เกี่ยวข้อง

๒.๓.๓ <u>ประเด็นการตรวจติดตาม</u>

(๑) ประเด็นปัญหา/ความต้องการของประชาชน/แนวทางการพัฒนาที่สำคัญของจังหวัด (สภาพปัญหา สาเหตุของปัญหาความเดือดร้อนหรือข้อร้องเรียนของประชาชน หรือปัญหาอุปสรรคของการดำเนินโครงการ/มาตรการสำคัญในเชิงพื้นที่ หรือการพัฒนาที่สำคัญของจังหวัด หรือประเด็นปัญหาและความต้องการเชิงพื้นที่และผลกระทบของปัญหาที่มีต่อประชาชนหรือต่อการพัฒนาในพื้นที่)

(๒) แนวทางในการแก้ไขปัญหาความเดือดร้อนหรือข้อร้องเรียนของประชาชน หรือแนวทางการขับเคลื่อนเพื่อผลักดันการดำเนินโครงการ/มาตรการสำคัญในเชิงพื้นที่ หรือการพัฒนาที่สำคัญของจังหวัด หรือประเด็นปัญหาและความต้องการเชิงพื้นที่

(๓) ผลการดำเนินการ/ความสำเร็จที่เกิดขึ้นจากการแก้ไขปัญหาความเดือดร้อนหรือข้อร้องเรียนของประชาชน ส่งผลให้เกิดประโยชน์ต่อประชาชนหรือให้เกิดการต่อยอดในการดำเนินโครงการ/มาตรการสำคัญในพื้นที่เชิงประจักษ์ เช่น ผลการสำรวจความพึงพอใจของประชาชน การเปรียบเทียบข้อมูลก่อนและหลังดำเนินการ หรือสถิติการลดลงของปัญหาที่เกิดขึ้น เป็นต้น

(๔) ปัญหาอุปสรรค และข้อจำกัดในการดำเนินงาน

(๕) ข้อคิดเห็น/ข้อเสนอแนะ

๒.๓.๔ <u>ขอบเขตในการตรวจติดตาม</u>

(๑) คัดเลือกประเด็นปัญหาหรือข้อร้องเรียนของประชาชน หรือโครงการ/มาตรการ หรือการพัฒนาที่สำคัญของจังหวัดในการขับเคลื่อน ผลักดันให้มีผลในทางปฏิบัติ โดยพิจารณาคัดเลือกปัญหาที่มีผลกระทบต่อประชาชนในพื้นที่ในวงกว้าง หรือปัญหาที่เกิดขึ้นเป็นระยะเวลานานแต่ยังไม่ได้รับการแก้ไข หรือปัญหาที่มีความเกี่ยวข้องกับหลายหน่วยงาน และขาดเจ้าภาพในการแก้ไขปัญหา โดยขับเคลื่อนให้เกิดผลสำเร็จ/เกิดความคืบหน้าในการดำเนินการ อย่างน้อยเขตตรวจราชการละ ๑ เรื่อง

(๒) ตรวจติดตามโดยใช้กลไกการตรวจราชการแบบบูรณาการของผู้ตรวจราชการสำนักนายกรัฐมนตรีร่วมกับผู้ตรวจราชการกระทรวง/ผู้ตรวจราชการกรม ขึ้นอยู่กับดุลพินิจของผู้ตรวจราชการสำนักนายกรัฐมนตรี

๒.๓.๕ <u>พื้นที่การตรวจติดตาม</u>

ตรวจติดตามอย่างน้อยเขตตรวจราชการละ ๑ เรื่อง

๓ กรอบแนวทางปฏิบัติและกรอบระยะเวลาในการตรวจราชการแบบบูรณาการฯ

สำนักงานปลัดสำนักนายกรัฐมนตรี ได้จัดทำกรอบแนวทางปฏิบัติและกรอบระยะเวลาในการตรวจราชการแบบบูรณาการของผู้ตรวจราชการ ประจำปีงบประมาณ พ.ศ. ๒๕๖๗ สรุปได้ ดังนี้

๓.๑ การตรวจราชการแบบบูรณาการในพื้นที่

(๑) การตรวจติดตามนโยบายเร่งด่วน และนโยบายสำคัญของรัฐบาล

- **ผู้ตรวจราชการสำนักนายกรัฐมนตรี และผู้ตรวจราชการกระทรวง หรือผู้ตรวจราชการกรมที่ได้รับหมอบหมาย** ลงพื้นที่ตรวจราชการตามแผนการตรวจราชการแบบบูรณาการ โดยใช้ดุลพินิจของผู้ตรวจราชการสำนักนายกรัฐมนตรีในการกำหนดระยะเวลา และสถานที่ตรวจราชการ ทั้งนี้ ขอให้ดำเนินการตรวจติดตามแบบบูรณาการ <u>อย่างน้อยเขตตรวจราชการละ ๑ จังหวัด</u>
- **ผู้ตรวจราชการสำนักนายกรัฐมนตรี**ตรวจติดตามในจังหวัดอื่นที่มิได้มีการตรวจราชการแบบบูรณาการ

(๒) การแก้ไขปัญหาความเดือดร้อนของประชาชน/การพัฒนาเชิงพื้นที่

- **ผู้ตรวจราชการสำนักนายกรัฐมนตรี และผู้ตรวจราชการกระทรวง/กรม เฉพาะกระทรวง/กรมที่เกี่ยวข้อง**กับปัญหาความเดือดร้อนของประชาชน ลงพื้นที่ตรวจราชการแบบบูรณาการ เพื่อร่วมกันแก้ไขปัญหาความเดือดร้อนของประชาชนในพื้นที่ โดยใช้ดุลพินิจของผู้ตรวจราชการสำนักนายกรัฐมนตรีในการกำหนดระยะเวลา และสถานที่ตรวจราชการ <u>อย่างน้อยเขตตรวจราชการละ ๑ เรื่อง</u>

*** ในกรณีที่ผู้ตรวจราชการกระทรวงไม่สามารถลงพื้นที่ตรวจราชการได้ด้วยตนเอง และประสงค์จะมอบหมายผู้แทนในการลงพื้นที่ตรวจราชการ ขอให้พิจารณามอบหมายผู้ที่ปฏิบัติหน้าที่ในส่วนกลางเป็นผู้แทนของผู้ตรวจราชการกระทรวงเท่านั้น เช่น ผู้ตรวจราชการกรม ผู้อำนวยการสำนัก/กอง หรือผู้เชี่ยวชาญที่เกี่ยวข้องกับงานตรวจราชการ เป็นต้น**

๓.๒ วิธีการตรวจราชการ

(๑) การตรวจติดตามนโยบายเร่งด่วน และนโยบายสำคัญของรัฐบาล ตรวจติดตามโดยวิธีการต่าง ๆ ดังนี้

- รับฟังรายงาน และสอบถามข้อมูลจากหน่วยงานที่รับผิดชอบและหน่วยงานที่เกี่ยวข้องในระดับพื้นที่ และหน่วยงานอื่น ๆ ตามดุลพินิจของผู้ตรวจราชการ
- การสังเกตการณ์การดำเนินการในพื้นที่จริง ตามดุลพินิจของผู้ตรวจราชการ

(๒) การแก้ไขปัญหาความเดือดร้อนของประชาชน/การพัฒนาเชิงพื้นที่

- รับฟังรายงาน และสอบถามข้อมูลจากหน่วยงานที่รับผิดชอบและที่เกี่ยวข้อง หรือสัมภาษณ์ประชาชนผู้มีส่วนได้เสียในปัญหาความเดือดร้อน เพื่อให้สามารถกำหนดปัญหาที่จะดำเนินการแก้ไขปัญหาได้ตรงกับความต้องการของประชาชน
- การสังเกตการณ์ปัญหาและแนวทางการพัฒนาที่สำคัญของจังหวัดในพื้นที่จริงตามดุลพินิจของผู้ตรวจราชการสำนักนายกรัฐมนตรี
- ระดมความคิดเห็นเกี่ยวกับสาเหตุของปัญหาและข้อเสนอแนะ/แนวทางในการแก้ไขปัญหาร่วมกับผู้ตรวจราชการกระทรวง/ผู้ตรวจราชการกรม หน่วยงานที่รับผิดชอบและที่เกี่ยวข้อง และภาคส่วนต่าง ๆ ที่เกี่ยวข้อง

**** ทั้งนี้ ให้เป็นดุลพินิจของผู้ตรวจราชการสำนักนายกรัฐมนตรีในการเลือกรูปแบบตรวจติดตามตามความเหมาะสม อาทิ การประชุมร่วมกับหน่วยรับตรวจ ณ จังหวัด หรือการประชุมผ่านสื่ออิเล็กทรอนิกส์ (Video/Web Conference) ในการตรวจราชการ รวมทั้ง การรับฟังรายงานและการสอบถามข้อมูลจากหน่วยงานฯ และ/หรือ การสังเกตการณ์การดำเนินงานในพื้นที่จริง**

๓.๓ ระยะเวลาในการตรวจราชการ

(๑) การตรวจติดตามแบบบูรณาการในพื้นที่ จำนวน ๒ ครั้ง ดังนี้

- ครั้งที่ ๑ ระหว่างวันที่ ๑ กุมภาพันธ์ ถึง ๑๕ มีนาคม ๒๕๖๗
  (หรือตามดุลพินิจของผู้ตรวจราชการสำนักนายกรัฐมนตรี)
  ตรวจติดตามใน ๓ ประเด็น ดังนี้
  (๑.๑) มาตรการพักชำระหนี้เกษตรกรให้กับลูกหนี้รายย่อยตามนโยบายรัฐบาล
  (๑.๒) การส่งเสริมและพัฒนาด้านการท่องเที่ยว
  (๑.๓) การแก้ไขปัญหาการเปลี่ยนแปลงสภาพภูมิอากาศเพื่อมุ่งสู่สังคมคาร์บอนต่ำ
- ครั้งที่ ๒ ระหว่างวันที่ ๑ กรกฎาคม ถึง ๓๑ สิงหาคม ๒๕๖๗
  ตรวจติดตามใน ๕ ประเด็น ดังนี้
  (๑.๑) มาตรการพักชำระหนี้เกษตรกรให้กับลูกหนี้รายย่อยตามนโยบายรัฐบาล
  (๑.๒) มาตรการตามแนวทางการแก้ไขปัญหาหนี้ทั้งระบบ
  (๑.๓) การส่งเสริมและพัฒนาด้านการท่องเที่ยว
  (๑.๔) การขับเคลื่อนนโยบาย Soft Power
  (๑.๕) การแก้ไขปัญหาการเปลี่ยนแปลงสภาพภูมิอากาศเพื่อมุ่งสู่สังคมคาร์บอนต่ำ

(๒) การแก้ไขปัญหาความเดือดร้อนของประชาชน/การพัฒนาเชิงพื้นที่
ตามดุลพินิจของผู้ตรวจราชการสำนักนายกรัฐมนตรี

๓.๔ การรายงานผลการตรวจราชการแบบบูรณาการของผู้ตรวจราชการสำนักนายกรัฐมนตรี

(๑) **ผู้ตรวจราชการสำนักนายกรัฐมนตรี** จัดทำรายงานผลการตรวจราชการแบบบูรณาการฯ รายเขตตามรูปแบบที่กำหนด เสนอปลัดสำนักนายกรัฐมนตรี เพื่อทราบ/พิจารณา จำนวน ๒ ครั้ง ดังนี้

- ครั้งที่ ๑ ภายในวันที่ ๓๑ มีนาคม ๒๕๖๗
- ครั้งที่ ๒ ภายในวันที่ ๑๕ กันยายน ๒๕๖๗

(๒) **ผู้ตรวจราชการสำนักนายกรัฐมนตรี** จัดทำรายงานสรุปผลการดำเนินการแก้ไขปัญหาความเดือดร้อนของประชาชนในภาพรวม ปีงบประมาณ พ.ศ. ๒๕๖๗ เสนอต่อรองนายกรัฐมนตรีที่กำกับ/ติดตามการปฏิบัติราชการในส่วนภูมิภาครายเขตตรวจราชการ ภายในวันที่ ๑๕ กันยายน ๒๕๖๗

๓.๕ การรายงานผลการตรวจราชการแบบบูรณาการของผู้ตรวจราชการกระทรวง

- **ผู้ตรวจราชการกระทรวง** ที่มีภารกิจเกี่ยวกับแผนงาน/โครงการตามประเด็นการตรวจราชการแบบบูรณาการฯ ประจำปีงบประมาณ พ.ศ. ๒๕๖๗ พิจารณาจัดทำรายงานผลการตรวจราชการในลักษณะภาพรวมการดำเนินงานในความรับผิดชอบของกระทรวงตามรูปแบบที่กำหนด เสนอปลัดกระทรวง และส่งให้สำนักงานปลัดสำนักนายกรัฐมนตรี จำนวน ๒ ครั้ง ดังนี้
  - ครั้งที่ ๑ ภายในวันที่ ๓๑ มีนาคม ๒๕๖๗
  - ครั้งที่ ๒ ภายในวันที่ ๑๕ กันยายน ๒๕๖๗

๓.๖ การรายงานผลการตรวจราชการในลักษณะภาพรวมทั้งประเทศ

สำนักตรวจราชการ สำนักงานปลัดสำนักนายกรัฐมนตรี จัดทำรายงานผลการตรวจราชการแบบบูรณาการในลักษณะภาพรวมทั้งประเทศ โดยการประมวลรายงานผลการตรวจราชการของผู้ตรวจราชการสำนักนายกรัฐมนตรี และผู้ตรวจราชการกระทรวง และนำเสนอขอความเห็นชอบจากนายกรัฐมนตรี ตามที่เห็นสมควร ดังนี้

- ครั้งที่ ๑ จัดทำสรุปรายงานผลการตรวจราชการภาพรวม โดยสรุปผลการดำเนินงาน พร้อมทั้งประมวลปัญหาอุปสรรคและข้อเสนอแนะของผู้ตรวจราชการ นำกราบเรียนนายกรัฐมนตรี ภายในวันที่ ๓๐ เมษายน ๒๕๖๗
- ครั้งที่ ๒ จัดทำสรุปรายงานผลการตรวจราชการภาพรวม โดยสรุปผลการดำเนินงาน ประมวลปัญหาอุปสรรคและข้อเสนอแนะของผู้ตรวจราชการ นำกราบเรียนนายกรัฐมนตรี ภายในวันที่ ๓๐ กันยายน ๒๕๖๗

***** หากเกิดสถานการณ์ที่อาจส่งผลกระทบต่อการตรวจติดตามของผู้ตรวจราชการในการลงพื้นที่เพื่อรับฟังรายงาน การสังเกตการณ์ในพื้นที่จริง และการรายงานผลของหน่วยรับตรวจ ให้เป็นดุลพินิจของปลัดสำนักนายกรัฐมนตรี ในการพิจารณาปรับเปลี่ยนหรือขยายกรอบเวลาการตรวจติดตามและการรายงานผลการตรวจราชการได้ตามความเหมาะสม ซึ่งหากมีการปรับเปลี่ยนหรือขยายกรอบเวลาดังกล่าว สำนักนายกรัฐมนตรีจะได้แจ้งกระทรวงเพื่อทราบต่อไป**

๓.๗ ปฏิทินการตรวจราชการแบบบูรณาการ ประจำปีงบประมาณ พ.ศ. ๒๕๖๗

ปฏิทินการตรวจราชการแบบบูรณาการ ประจำปีงบประมาณ พ.ศ.๒๕๖๗

๑ วันที่ ๑๘ มกราคม ๒๕๖๗

การประชุมเชิงปฏิบัติการเพื่อขับเคลื่อนการตรวจราชการแบบบูรณาการของผู้ตรวจราชการ ประจำปีงบประมาณ พ.ศ.๒๕๖๗

เพื่อซักซ้อมแนวทางการตรวจราชการแบบบูรณาการของผู้ตรวจราชการแบบบูรณาการ ประจำปีงบประมาณ พ.ศ.๒๕๖๗ และรับทราบข้อมูลประกอบการตรวจราชการแบบบูรณาการ

๒ ระหว่างวันที่ ๑ กุมภาพันธ์ - ๑๕ มีนาคม ๒๕๖๗

หรือตามดุลพินิจของผู้ตรวจราชการสำนักนายกรัฐมนตรี

ตรวจติดตามแบบบูรณาการในพื้นที่ รอบที่ ๑

๑. ตรวจติดตามนโยบายเร่งด่วนและนโยบายสำคัญของรัฐบาล (ยกเว้น ๑. มาตรการตามแนวทางการแก้ไขปัญหาหนี้ทั้งระบบ และ ๒. การขับเคลื่อนนโยบาย Soft Power)

๒. พิจารณากำหนดประเด็นการแก้ไขปัญหาความเดือดร้อนของประชาชน

๓ ภายในวันที่ ๓๑ มีนาคม ๒๕๖๗

รายงานผลการตรวจติดตามแบบบูรณาการ รอบที่ ๑

- ผู้ตรวจราชการสำนักนายกรัฐมนตรี
  - จัดทำรายงานผลการตรวจราชการแบบบูรณาการฯ รายเขต
- ผู้ตรวจราชการกระทรวง
  - จัดทำรายงานผลการตรวจราชการภาพรวมในความรับผิดชอบของกระทรวง

๔ ภายในวันที่ ๓๐ เมษายน ๒๕๖๗

รายงานผลการตรวจติดตามภาพรวมทั้งประเทศ รอบที่ ๑

โดยสรุปผลการดำเนินงาน ปัญหาอุปสรรค และข้อเสนอแนะของผู้ตรวจราชการ กราบเรียนนายกรัฐมนตรี

๕ ระหว่างวันที่ ๑ กรกฎาคม - ๓๑ สิงหาคม ๒๕๖๗

ตรวจติดตามแบบบูรณาการในพื้นที่ รอบที่ ๒

๑. ตรวจติดตามนโยบายเร่งด่วนและนโยบายสำคัญของรัฐบาล

๒. การลงพื้นที่เพื่อแก้ไขปัญหาความเดือดร้อนของประชาชน

๖ ภายในวันที่ ๑๕ กันยายน ๒๕๖๗

รายงานผลการตรวจติดตามแบบบูรณาการ รอบที่ ๒

- ผู้ตรวจราชการสำนักนายกรัฐมนตรี
  - จัดทำรายงานผลการตรวจราชการแบบบูรณาการฯ รายเขต
  - จัดทำรายงานสรุปผลการแก้ไขปัญหาความเดือดร้อนของประชาชน
- ผู้ตรวจราชการกระทรวง
  - จัดทำรายงานผลการตรวจราชการภาพรวมในความรับผิดชอบของกระทรวง

๗ ภายในวันที่ ๓๐ กันยายน ๒๕๖๗

รายงานผลการตรวจติดตามภาพรวมทั้งประเทศ รอบที่ ๒

โดยสรุปความก้าวหน้าผลการดำเนินงาน ปัญหาอุปสรรค และข้อเสนอแนะของผู้ตรวจราชการ กราบเรียนนายกรัฐมนตรี

ภาคผนวก

สำเนา

ด่วนที่สุด

ที่ นร ๐๕๐๕/ว ๓๙๐๑

สำนักเลขาธิการคณะรัฐมนตรี
ทำเนียบรัฐบาล กทม. ๑๐๓๐๐

๑๐ พฤศจิกายน ๒๕๖๔

เรื่อง โครงการสำคัญประจำปี ๒๕๖๖ ที่ส่งผลต่อการบรรลุเป้าหมายของยุทธศาสตร์ชาติและแผนแม่บทภายใต้ยุทธศาสตร์ชาติ (ปี ๒๕๖๖ – ปี ๒๕๗๐)

กราบเรียน/เรียน รอง – นรม., รัฐ – นร., กระทรวง, กรม

สิ่งที่ส่งมาด้วย ๑. สำเนาหนังสือสำนักงานสภาพัฒนาการเศรษฐกิจและสังคมแห่งชาติ ด่วนที่สุด ที่ นร ๑๑๑๒/๕๙๗๐ ลงวันที่ ๑๑ ตุลาคม ๒๕๖๔
๒. สำเนาหนังสือสำนักงบประมาณ ด่วนที่สุด ที่ นร ๐๗๒๘/๗๐ ลงวันที่ ๒ พฤศจิกายน ๒๕๖๔
๓. สำเนาหนังสือสำนักงานคณะกรรมการกฤษฎีกา ด่วนที่สุด ที่ นร ๐๙๑๓/๓๐๓ ลงวันที่ ๙ พฤศจิกายน ๒๕๖๔

ด้วยสำนักงานสภาพัฒนาการเศรษฐกิจและสังคมแห่งชาติ ในฐานะสำนักงานเลขานุการของคณะกรรมการยุทธศาสตร์ชาติได้เสนอเรื่อง โครงการสำคัญประจำปี ๒๕๖๖ ที่ส่งผลต่อการบรรลุเป้าหมายของยุทธศาสตร์ชาติและแผนแม่บทภายใต้ยุทธศาสตร์ชาติ (ปี ๒๕๖๖ – ปี ๒๕๗๐) ไปเพื่อดำเนินการ ซึ่งสำนักงบประมาณและสำนักงานคณะกรรมการกฤษฎีกาได้เสนอความเห็นไปเพื่อประกอบการพิจารณาของคณะรัฐมนตรีด้วย ความละเอียดปรากฏตามสำเนาหนังสือที่ส่งมาด้วยนี้

คณะรัฐมนตรีได้ประชุมปรึกษาเมื่อวันที่ ๙ พฤศจิกายน ๒๕๖๔ ลงมติว่า

๑. เห็นชอบตามที่สำนักงานสภาพัฒนาการเศรษฐกิจและสังคมแห่งชาติ ในฐานะสำนักงานเลขานุการของคณะกรรมการยุทธศาสตร์ชาติเสนอ และให้สำนักงานสภาพัฒนาการเศรษฐกิจและสังคมแห่งชาติ ในฐานะสำนักงานเลขานุการของคณะกรรมการยุทธศาสตร์ชาติและหน่วยงานที่เกี่ยวข้องรับความเห็นของสำนักงบประมาณและสำนักงานคณะกรรมการกฤษฎีกาไปพิจารณาดำเนินการในส่วนที่เกี่ยวข้องต่อไปด้วย

๒. ให้สำนักงานสภาพัฒนาการเศรษฐกิจและสังคมแห่งชาติ ในฐานะสำนักงานเลขานุการของคณะกรรมการยุทธศาสตร์ชาติ ติดตามการดำเนินการของหน่วยงานที่เกี่ยวข้องในการจัดทำโครงการต่าง ๆ เพื่อรองรับการขับเคลื่อนเป้าหมายการพัฒนายุทธศาสตร์ชาติให้ครอบคลุมทุกมิติอย่างครบถ้วน รวมทั้งเร่งชี้แจงทำความเข้าใจกับทุกภาคส่วนที่เกี่ยวข้องให้ถูกต้องและชัดเจนเกี่ยวกับบทบาทหน้าที่และความเชื่อมโยงในการขับเคลื่อนเป้าหมายแผนแม่บทย่อยทั้ง ๑๔๐ เป้าหมาย เพื่อให้การจัดทำโครงการสำคัญประจำปี ๒๕๖๖ ที่ส่งผลต่อการบรรลุเป้าหมายของยุทธศาสตร์ชาติและแผนแม่บทภายใต้ยุทธศาสตร์ชาติ (ปี ๒๕๖๖ – ปี ๒๕๗๐) มีความต่อเนื่องและสามารถสนับสนุนการขยายตัวและต่อยอดห่วงโซ่คุณค่าของประเทศไทยได้อย่างมีประสิทธิภาพและประสิทธิผลต่อไป

จึงกราบเรียนมาเพื่อโปรดทราบ/จึงเรียนยืนยันมา/จึงเรียนมาเพื่อโปรดทราบ

ขอแสดงความนับถือ (อย่างยิ่ง)

ณัฐฏ์จารี อนันตศิลป์

(นางณัฐฏ์จารี อนันตศิลป์)
เลขาธิการคณะรัฐมนตรี

กองพัฒนายุทธศาสตร์และติดตามนโยบายพิเศษ
โทร. ๐ ๒๒๘๐ ๙๐๐๐ ต่อ ๑๖๒๓ (พิษณุพงศ์), ๑๕๓๓ (ปภัสรา)
โทรสาร ๐ ๒๒๘๐ ๑๔๔๖ www.soc.go.th
ไปรษณีย์อิเล็กทรอนิกส์ saraban@soc.go.th (ke 07-11-64)

หมายเหตุ อัยการสูงสุด : จึงกราบเรียนมาเพื่อโปรดทราบ
รอง-นรม., รัฐ-นร. : จึงเรียนยืนยันมา
กรม, องค์กรอิสระ : จึงเรียนมาเพื่อโปรดทราบ

ด่วนที่สุด

ที่ นร ๑๑๑๒/๕๙๗๐

สำนักงานสภาพัฒนาการ
เศรษฐกิจและสังคมแห่งชาติ
๙๖๒ ถนนกรุงเกษม กทม. ๑๐๑๐๐

๑๑ ตุลาคม ๒๕๖๔

เรื่อง โครงการสำคัญประจำปี ๒๕๖๖ ที่ส่งผลต่อการบรรลุเป้าหมายของยุทธศาสตร์ชาติและแผนแม่บทภายใต้ยุทธศาสตร์ชาติ (ปี ๒๕๖๖ – ปี ๒๕๗๐)

เรียน เลขาธิการคณะรัฐมนตรี

สิ่งที่ส่งมาด้วย ๑. สำเนาบันทึกข้อความ สำนักงานสภาพัฒนาการเศรษฐกิจและสังคมแห่งชาติ ด่วนที่สุด ที่ นร ๑๑๑๒/ ๕๙๑๒ ลงวันที่ ๗ ตุลาคม ๒๕๖๔
๒. รายงานการประชุมคณะกรรมการยุทธศาสตร์ชาติ ครั้งที่ ๒/๒๕๖๔
๓. ตารางสรุปรายการโครงการสำคัญ ประจำปีงบประมาณ พ.ศ. ๒๕๖๖

ด้วย พลเอก ประยุทธ์ จันทร์โอชา นายกรัฐมนตรี ในฐานะประธานกรรมการยุทธศาสตร์ชาติ ได้เห็นชอบให้เสนอ เรื่อง **โครงการสำคัญประจำปี ๒๕๖๖ ที่ส่งผลต่อการบรรลุเป้าหมายของยุทธศาสตร์ชาติและแผนแม่บทภายใต้ยุทธศาสตร์ชาติ (ปี ๒๕๖๖ – ปี ๒๕๗๐)** ดังรายละเอียดปรากฏตามสิ่งที่ส่งมาด้วย ๑ ซึ่งเป็นผลสืบเนื่องจากการประชุมคณะกรรมการยุทธศาสตร์ชาติ ครั้งที่ ๒/๒๕๖๔ เมื่อวันพฤหัสบดีที่ ๑๖ กันยายน ๒๕๖๔ ดังรายละเอียดปรากฏตามสิ่งที่ส่งมาด้วย ๒ ในการนี้ สำนักงานสภาพัฒนาการเศรษฐกิจและสังคมแห่งชาติ ในฐานะสำนักงานเลขานุการของคณะกรรมการยุทธศาสตร์ชาติ จึงใคร่ขอเสนอผลการพิจารณาดังกล่าวมาเพื่อคณะรัฐมนตรีพิจารณา

ทั้งนี้ เรื่องดังกล่าวมีรายละเอียด ดังนี้

๑. <u>ความเป็นมา</u>

คณะกรรมการยุทธศาสตร์ชาติ ในคราวประชุม ครั้งที่ ๒/๒๕๖๔ เมื่อวันที่ ๑๖ กันยายน ๒๕๖๔ ได้มีมติมอบหมายให้สำนักงานสภาพัฒนาการเศรษฐกิจและสังคมแห่งชาติ ในฐานะสำนักงานเลขานุการของคณะกรรมการยุทธศาสตร์ชาติ นำเสนอผลการพิจารณาของคณะกรรมการยุทธศาสตร์ชาติในส่วนของ**โครงการสำคัญประจำปี ๒๕๖๖ ที่ส่งผลต่อการบรรลุเป้าหมายของยุทธศาสตร์ชาติและแผนแม่บทภายใต้ยุทธศาสตร์ชาติ (ปี ๒๕๖๖ – ปี ๒๕๗๐)** ต่อคณะรัฐมนตรีเพื่อพิจารณาสั่งการต่อไป

๒. <u>เหตุผลความจำเป็นที่ต้องเสนอคณะรัฐมนตรี</u>

เรื่องนี้เข้าข่ายต้องนำเสนอคณะรัฐมนตรีตามมาตรา ๔ (๑) และ มาตรา ๔ (๑๒) แห่งพระราชกฤษฎีกาว่าด้วยการเสนอเรื่องและการประชุมคณะรัฐมนตรี พ.ศ. ๒๕๔๘ รวมทั้งตามนัยของพระราชบัญญัติการจัดทำยุทธศาสตร์ชาติ พ.ศ. ๒๕๖๐

๓. <u>สาระสำคัญ</u>

๓.๑ โครงการสำคัญประจำปี ๒๕๖๖ ที่ส่งผลต่อการบรรลุเป้าหมายของยุทธศาสตร์ชาติและแผนแม่บทภายใต้ยุทธศาสตร์ชาติ (ปี ๒๕๖๖ – ปี ๒๕๗๐) สำนักงานฯ ร่วมกับหน่วยงานเจ้าภาพขับเคลื่อนประเด็นแผนแม่บทภายใต้ยุทธศาสตร์ชาติ (จ.๑) หน่วยงานเจ้าภาพขับเคลื่อนเป้าหมายระดับประเด็น

/แผนแม่บท...

แผนแม่บทภายใต้ยุทธศาสตร์ชาติ (จ.๒) และหน่วยงานเจ้าภาพขับเคลื่อนเป้าหมายระดับแผนย่อย (จ.๓) รวมทั้งทุกหน่วยงานของรัฐในระดับกรมหรือเทียบเท่า ในฐานะหน่วยปฏิบัติซึ่งมีส่วนเกี่ยวข้องโดยตรงในการขับเคลื่อนการดำเนินการตามยุทธศาสตร์ชาติ ดำเนินการจัดทำ**โครงการสำคัญ ประจำปีงบประมาณ พ.ศ. ๒๕๖๖ ที่ส่งผลต่อการบรรลุเป้าหมายของยุทธศาสตร์ชาติและแผนแม่บทภายใต้ยุทธศาสตร์ชาติ (ปี ๒๕๖๖ – ปี ๒๕๗๐)** ตามแนวทางการขับเคลื่อนการดำเนินงานเพื่อบรรลุเป้าหมายยุทธศาสตร์ชาติ ตามมติคณะรัฐมนตรี เมื่อวันที่ ๑๘ พฤษภาคม ๒๕๖๔ เรื่อง **แนวทางการขับเคลื่อนยุทธศาสตร์ชาติไปสู่การปฏิบัติบนฐานข้อมูลเชิงประจักษ์** เพื่อให้การแปลงยุทธศาสตร์ชาติไปสู่การปฏิบัติของหน่วยงานของรัฐในห้วงระยะเวลาที่เหลือของยุทธศาสตร์ชาติเป็นการดำเนินงานบนฐานข้อมูลเชิงประจักษ์ได้อย่างแท้จริง ยึดหลักการความสัมพันธ์เชิงเหตุและผล (Causal Relationship: XYZ) และวงจรนโยบาย (Policy cycle) นำไปสู่การบรรลุเป้าหมายและวิสัยทัศน์ได้อย่างเป็นรูปธรรม โดยให้หน่วยงานของรัฐดำเนินการจัดทำโครงการสำคัญในแต่ละปีงบประมาณ ในห้วงปี ๒๕๖๖ – ๒๕๗๐ ที่สามารถส่งผลต่อการบรรลุเป้าหมายที่กำหนดไว้ในปี ๒๕๗๐ ซึ่งเป็นห้วงที่ ๒ ของการดำเนินการตามแผนแม่บทภายใต้ยุทธศาสตร์ชาติ **โดยยึดแนวทางการดำเนินการตามมติคณะรัฐมนตรีเมื่อวันที่ ๕ พฤษภาคม ๒๕๖๓** เรื่อง **แนวทางการขับเคลื่อนการดำเนินงานเพื่อบรรลุเป้าหมายยุทธศาสตร์ชาติ** ใน ๔ แนวทาง ประกอบด้วย (๑) การมองเป้าหมายร่วมกัน (๒) การวิเคราะห์ห่วงโซ่คุณค่าที่ส่งผลให้บรรลุเป้าหมายแผนแม่บทย่อยและจัดทำข้อเสนอโครงการสำคัญ (๓) การจัดลำดับความสำคัญของข้อเสนอโครงการ และ (๔) การจัดทำแผนปฏิบัติราชการ **ผ่านระบบเทคโนโลยีสารสนเทศ (Online) ในระหว่างช่วงเดือนมิถุนายน ถึง เดือนสิงหาคม ๒๕๖๔**

ทั้งนี้ หน่วยงานของรัฐนำเข้าข้อเสนอโครงการสำคัญประจำปีงบประมาณ ๒๕๖๖ ในระบบติดตามและประเมินผลแห่งชาติ (eMENSCR) และผ่านการอนุมัติจากผู้บังคับบัญชา (M๗) **จำนวนทั้งสิ้น ๓,๐๓๙ โครงการ** โดยสำนักงานฯ และหน่วยงานเจ้าภาพ จ.๑ จ.๒ และ จ.๓ ประเมินให้คะแนนข้อเสนอโครงการสำคัญตามหลักเกณฑ์ที่สำนักงานฯ กำหนด และสำนักงานฯ ได้ประมวลผลคะแนนข้อเสนอโครงการสำคัญฯ ตามกระบวนการทางสถิติ เพื่อพิจารณาคัดเลือกโครงการสำคัญประจำปี ๒๕๖๖ ของแต่ละเป้าหมายแผนแม่บทย่อยที่มีความจำเป็นต้องดำเนินการ และสามารถส่งผลต่อการขับเคลื่อนการดำเนินการให้บรรลุเป้าหมายตามยุทธศาสตร์ชาติและแผนแม่บทภายใต้ยุทธศาสตร์ชาติที่กำหนดไว้ในห้วงปี ๒๕๖๖ – ๒๕๗๐ ส่งผลให้ได้**โครงการสำคัญประจำปีงบประมาณ ๒๕๖๖ จำนวนทั้งสิ้น ๔๐๖ โครงการ** ดังรายละเอียดปรากฏตามสิ่งที่ส่งมาด้วย ๓ ทั้งนี้ หน่วยงานเจ้าของโครงการที่มีโครงการสำคัญประจำปี ๒๕๖๖ จะต้องนำโครงการสำคัญฯ ไปบรรจุในแผนปฏิบัติราชการประจำปีของหน่วยงานร่วมกับการดำเนินงานตามภารกิจปกติอื่น ๆ และดำเนินการตามกระบวนการขอรับการจัดสรรงบประมาณต่อไป นอกจากนี้ **ยังมีเป้าหมายแผนแม่บทย่อยที่ไม่มีโครงการสำคัญมารองรับจำนวนทั้งสิ้น ๔๕ เป้าหมาย จาก ๑๔๐ เป้าหมาย** ซึ่งหน่วยงานของรัฐโดยเฉพาะหน่วยงานสนับสนุนหลักภายใต้เป้าหมายย่อยจะต้องพิจารณาจัดทำโครงการให้ครอบคลุมทั้ง ๑๔๐ เป้าหมาย

๓.๒ แนวทางการขับเคลื่อนการดำเนินการโครงการสำคัญ จากการดำเนินการจัดทำโครงการสำคัญฯ ตามแนวทางดังกล่าว สำนักงานฯ ได้นำข้อสังเกตมาจัดทำเป็นแนวทางการขับเคลื่อนการดำเนินโครงการสำคัญที่ส่งผลต่อการบรรลุเป้าหมายแผนแม่บทภายใต้ยุทธศาสตร์ชาติได้อย่างแท้จริง ประกอบด้วย

๓.๒.๑ แนวทางที่ ๑ การมองเป้าหมายร่วมกัน หน่วยงานเจ้าภาพขับเคลื่อนแผนแม่บทภายใต้ยุทธศาสตร์ชาติทุกระดับ และทุกหน่วยงานของรัฐ ต้องวิเคราะห์ความเกี่ยวข้องกับเป้าหมายแผนแม่บทย่อย โดยพิจารณาจากภารกิจของหน่วยงาน และข้อมูลโครงการ/การดำเนินงานที่ผ่านมาภายใต้เป้าหมายแผนแม่บทย่อยในระบบ eMENSCR เพื่อนำไปสู่การมองเป้าหมายการพัฒนาร่วมกัน และเกิดการประสานและขับเคลื่อนการดำเนินการระหว่างหน่วยงานที่เกี่ยวข้องอย่างบูรณาการในทิศทางเดียวกัน

/๓.๒.๒ แนวทาง...

๓.๒.๒ แนวทางที่ ๒ การวิเคราะห์ห่วงโซ่คุณค่าที่ส่งผลให้บรรลุเป้าหมายแผนแม่บทย่อย และการจัดทำข้อเสนอโครงการสำคัญ

๑) มอบหมายสำนักงานฯ ในฐานะสำนักงานเลขานุการคณะกรรมการยุทธศาสตร์ชาติ ดำเนินการจัดทำคู่มือการจัดทำโครงการสำคัญ และปฏิทินขับเคลื่อนกระบวนการจัดทำโครงการสำคัญตามแนวทางการขับเคลื่อนตามมติคณะรัฐมนตรี เมื่อวันที่ ๑๘ พฤษภาคม ๒๕๖๔ ที่ให้ยึดแนวทางการดำเนินการตามมติคณะรัฐมนตรีเมื่อวันที่ ๕ พฤษภาคม ๒๕๖๓ สำหรับการดำเนินงานในระยะต่อไป

๒) ทุกหน่วยงานของรัฐ โดยเฉพาะหน่วยงานสนับสนุนหลักภายใต้เป้าหมายแผนแม่บทย่อย ต้องจัดทำและปรับข้อเสนอโครงการสำคัญให้เป็นการดำเนินการบนฐานข้อมูลเชิงประจักษ์โดยหลักการความสัมพันธ์เชิงเหตุและผล (XYZ) มีความสอดคล้องกับห่วงโซ่คุณค่าของประเทศไทยทั้ง ๑๔๐ เป้าหมายแผนแม่บทย่อยภายใต้แผนแม่บทภายใต้ยุทธศาสตร์ชาติ (ฉบับแก้ไขปี ๒๕๖๖) และมีการบูรณาการการดำเนินงาน/โครงการร่วมกับหน่วยงานที่เกี่ยวข้อง เพื่อนำไปสู่การขอรับการจัดสรรงบประมาณต่อไป

๓) ทุกหน่วยงานของรัฐดำเนินการเสนอโครงการสำคัญที่ส่งผลต่อการบรรลุเป้าหมายแผนแม่บทย่อยผ่านระบบ eMENSCR ให้ทันกรอบระยะเวลาการดำเนินการ

๓.๒.๓ แนวทางที่ ๓ การจัดลำดับความสำคัญของข้อเสนอโครงการ หน่วยงานเจ้าภาพขับเคลื่อนแผนแม่บทภายใต้ยุทธศาสตร์ชาติทุกระดับ และหน่วยงานผู้มีสิทธิ์ประเมินให้คะแนนโครงการสำคัญต้องศึกษาและเข้าใจกระบวนการประเมินให้คะแนนข้อเสนอโครงการสำคัญ และเข้ามามีส่วนร่วมในกระบวนการประเมินให้คะแนนตามหลักเกณฑ์การคัดเลือกโครงการสำคัญอย่างเที่ยงตรง และเป็นธรรม เพื่อให้ได้ข้อเสนอโครงการสำคัญที่สามารถขับเคลื่อนการดำเนินการให้บรรลุเป้าหมายยุทธศาสตร์ชาติและแผนแม่บทภายใต้ยุทธศาสตร์ชาติ ได้อย่างเป็นรูปธรรม

๓.๒.๔ แนวทางที่ ๔ การจัดทำแผนปฏิบัติราชการ

๑) ทุกหน่วยงานของรัฐจัดทำแผนปฏิบัติราชการรายปี และแผนปฏิบัติราชการระยะ ๕ ปี รวมทั้งเมื่อสิ้นปีงบประมาณให้จัดทำรายงานแสดงผลสัมฤทธิ์ของแผนปฏิบัติราชการประจำปีเพื่อเสนอต่อคณะรัฐมนตรี ตามกระบวนการที่กำหนดไว้ในพระราชกฤษฎีกาว่าด้วยหลักเกณฑ์และวิธีการบริหารจัดการบ้านเมืองที่ดี พ.ศ. ๒๕๔๖ และ (ฉบับที่ ๒) พ.ศ. ๒๕๖๒

๒) ทุกหน่วยงานของรัฐต้องนำเข้าและรายงานผลสัมฤทธิ์ของแผนปฏิบัติราชการในระบบ eMENSCR ดังนี้ **(๑) แผนปฏิบัติราชการรายปี** นำเข้าภายในวันที่ ๓๐ ตุลาคมของปีที่ได้รับงบประมาณ และรายงานผลสัมฤทธิ์ภายใน ๓ เดือนเมื่อสิ้นปีงบประมาณ **(๒) แผนปฏิบัติราชการระยะ ๕ ปี** นำเข้าภายในวันที่ ๓๐ ตุลาคมของปีงบประมาณที่เริ่มดำเนินการ และให้รายงานผลสัมฤทธิ์เมื่อสิ้นสุดระยะเวลาของแผนระยะ ๕ ปี ตามแนวทางของมติคณะรัฐมนตรี เมื่อวันที่ ๑๘ พฤษภาคม ๒๕๖๔ ทั้งนี้ กรณีเป็นหน่วยงานของรัฐที่ดำเนินงานตามปีปฏิทิน ให้นำเข้าแผนปฏิบัติราชการรายปีและแผนปฏิบัติราชการระยะ ๕ ปี ภายในวันที่ ๓๐ มกราคมของปีที่ได้รับงบประมาณหรือเริ่มดำเนินการ และรายงานผลสัมฤทธิ์ภายใน ๓ เดือนเมื่อสิ้นปีปฏิทินหรือเสร็จสิ้นการดำเนินการ

๓.๒.๕ การจัดสรรงบประมาณ

๑) มอบหมายสำนักงบประมาณพิจารณาจัดสรรงบประมาณรองรับการดำเนินการโครงการสำคัญประจำปีงบประมาณ ๒๕๖๖ จำนวน ๔๐๖ โครงการ ในลักษณะงบประมาณพิเศษ หรืองบประมาณแบบบูรณาการเพื่อการบรรลุเป้าหมายยุทธศาสตร์ชาติและแผนแม่บทภายใต้ยุทธศาสตร์ชาติ

/๒) มอบหมาย...

๒) มอบหมายสำนักงบประมาณใช้ห่วงโซ่คุณค่าของประเทศไทย๑๔๐ เป้าหมายแผนแม่บทย่อยฯ (ฉบับแก้ไขปี ๒๕๖๖) ประกอบการพิจารณาการจัดสรรงบประมาณเพื่อการบรรลุเป้าหมายยุทธศาสตร์ชาติและแผนแม่บทภายใต้ยุทธศาสตร์ชาติ ประจำปีงบประมาณ พ.ศ. ๒๕๖๖ ต่อไป ซึ่งต้องครอบคลุมทุกปัจจัยและองค์ประกอบของห่วงโซ่คุณค่าของเป้าหมายแผนแม่บทย่อย

๔. <u>ข้อเสนอของส่วนราชการ</u>

สำนักงานฯ ในฐานะสำนักงานเลขานุการของคณะกรรมการยุทธศาสตร์ชาติขอเสนอมติคณะกรรมการยุทธศาสตร์ชาติ เพื่อนำเสนอคณะรัฐมนตรีพิจารณา ดังนี้

๔.๑ เห็นชอบโครงการสำคัญประจำปี ๒๕๖๖ ที่ส่งผลต่อการบรรลุเป้าหมายของยุทธศาสตร์ชาติและแผนแม่บทภายใต้ยุทธศาสตร์ชาติ (ปี ๒๕๖๖ – ปี ๒๕๗๐) จำนวน ๔๐๖ โครงการ ตามข้อ ๓.๑ ตามที่คณะกรรมการยุทธศาสตร์ชาติเสนอ

๔.๒ เห็นชอบแนวทางการขับเคลื่อนการดำเนินการโครงการสำคัญ ตามข้อ ๓.๒ ตามที่คณะกรรมการยุทธศาสตร์ชาติเสนอ

จึงเรียนมาเพื่อโปรดนำเสนอคณะรัฐมนตรีเพื่อโปรดพิจารณาต่อไป

ขอแสดงความนับถือ

(นายดนุชา พิชยนันท์)
เลขาธิการสภาพัฒนาการเศรษฐกิจและสังคมแห่งชาติ
กรรมการและเลขานุการคณะกรรมการยุทธศาสตร์ชาติ

QR Code สิ่งที่ส่งมาด้วย

กองยุทธศาสตร์ชาติและการปฏิรูปประเทศ
โทร. ๐ ๒๒๘๐ ๔๐๘๕ ต่อ ๖๒๓๐
โทรสาร ๐ ๒๒๘๐ ๖๓๘๔
E-mail: Sorraya@nesdc.go.th

สำเนาถูกต้อง

ปภัสรา

(นางสาวปภัสรา เพ็งโสภา)
เจ้าหน้าที่วิเคราะห์นโยบายและแผน
09 / 11 / 64

ด่วนที่สุด **บันทึกข้อความ**

ส่วนราชการ สำนักงานสภาพัฒนาการเศรษฐกิจและสังคมแห่งชาติ (๐๒๒๘๐ ๔๐๘๕ ต่อ ๖๒๓๙)

ที่ นร ๑๑๑๒/ ๕๙๖ **วันที่** ๗ ตุลาคม ๒๕๖๔

เรื่อง การขับเคลื่อนการดำเนินการสำคัญสืบเนื่องจากการประชุมคณะกรรมการยุทธศาสตร์ชาติ ครั้งที่ ๒/๒๕๖๔

กราบเรียน นายกรัฐมนตรี

ประธานกรรมการยุทธศาสตร์ชาติ

ตามที่ คณะกรรมการยุทธศาสตร์ชาติ ในคราวประชุมครั้งที่ ๒/๒๕๖๔ เมื่อวันพฤหัสบดีที่ ๑๖ กันยายน ๒๕๖๔ ได้มีมติมอบหมายให้สำนักงานสภาพัฒนาการเศรษฐกิจและสังคมแห่งชาติ ในฐานะสำนักงานเลขานุการของคณะกรรมการยุทธศาสตร์ชาติ นำเสนอผลการพิจารณาของคณะกรรมการยุทธศาสตร์ชาติในส่วนของการดำเนินการที่สำคัญ ต่อคณะรัฐมนตรีเพื่อพิจารณาสั่งการ จำนวน ๒ เรื่อง ประกอบด้วย **(๑) โครงการสำคัญประจำปี ๒๕๖๖ ที่ส่งผลต่อการบรรลุเป้าหมายของยุทธศาสตร์ชาติและแผนแม่บทภายใต้ยุทธศาสตร์ชาติ (ปี ๒๕๖๖ – ปี ๒๕๗๐)** และ **(๒) การติดตาม ตรวจสอบ และประเมินผลเพื่อขับเคลื่อนยุทธศาสตร์ชาติไปสู่การปฏิบัติ** นั้น ในการนี้ สำนักงานฯ ในฐานะสำนักงานเลขานุการของคณะกรรมการยุทธศาสตร์ชาติ ได้แจ้งเวียนรับรองรายงานการประชุมแล้วเสร็จ **ซึ่งคณะกรรมการยุทธศาสตร์ชาติได้พิจารณารับรองรายงานการประชุมฯ โดยไม่มีการแก้ไข** รายละเอียดปรากฏตามเอกสารแนบ ๑ จึงใคร่ขอความเห็นชอบให้เสนอผลการประชุมดังกล่าว ต่อคณะรัฐมนตรีเพื่อพิจารณา โดยมีสาระสำคัญ ข้อเสนอเพื่อคณะรัฐมนตรีพิจารณา และข้อเสนอเพื่อพิจารณา ดังนี้

๑. สาระสำคัญ

๑.๑ โครงการสำคัญประจำปี ๒๕๖๖ ที่ส่งผลต่อการบรรลุเป้าหมายของยุทธศาสตร์ชาติและแผนแม่บทภายใต้ยุทธศาสตร์ชาติ (ปี ๒๕๖๖ – ปี ๒๕๗๐)

๑.๑.๑ ความเป็นมา คณะรัฐมนตรีมีมติเมื่อวันที่ ๑๘ พฤษภาคม ๒๕๖๔ เรื่อง **แนวทางการขับเคลื่อนยุทธศาสตร์ชาติไปสู่การปฏิบัติบนฐานข้อมูลเชิงประจักษ์** เพื่อให้การแปลงยุทธศาสตร์ชาติไปสู่การปฏิบัติของหน่วยงานของรัฐในห้วงระยะเวลาที่เหลือของยุทธศาสตร์ชาติ เป็นการดำเนินงานบนฐานข้อมูลเชิงประจักษ์ได้อย่างแท้จริง ยึดหลักการความสัมพันธ์เชิงเหตุและผล (Causal Relationship: XYZ) และวงจรนโยบาย (Policy Cycle) นำไปสู่การบรรลุเป้าหมายและวิสัยทัศน์ได้อย่างเป็นรูปธรรม โดยให้หน่วยงานของรัฐดำเนินการจัดทำโครงการสำคัญในแต่ละปีงบประมาณ ในห้วงปี ๒๕๖๖ – ๒๕๗๐ ที่สามารถส่งผลต่อการบรรลุเป้าหมายที่กำหนดไว้ในปี ๒๕๗๐ ซึ่งเป็นห้วงที่ ๒ ของการดำเนินการตามแผนแม่บทภายใต้ยุทธศาสตร์ชาติ **โดยยึดแนวทางการดำเนินการตามมติคณะรัฐมนตรีเมื่อวันที่ ๕ พฤษภาคม ๒๕๖๓ เรื่อง แนวทางการขับเคลื่อนการดำเนินงานเพื่อบรรลุเป้าหมายยุทธศาสตร์ชาติ** ใน ๔ แนวทาง ประกอบด้วย (๑) การมองเป้าหมายร่วมกัน (๒) การวิเคราะห์ห่วงโซ่คุณค่าที่ส่งผลให้บรรลุเป้าหมายแผนแม่บทย่อยและจัดทำข้อเสนอโครงการสำคัญ (๓) การจัดลำดับความสำคัญของข้อเสนอโครงการ และ (๔) การจัดทำแผนปฏิบัติราชการ

๑.๑.๒ การดำเนินการ สำนักงานฯ ได้ดำเนินการตามมติคณะรัฐมนตรีดังกล่าว ร่วมกับหน่วยงานเจ้าภาพขับเคลื่อนประเด็นแผนแม่บทฯ (จ.๑) หน่วยงานเจ้าภาพขับเคลื่อนเป้าหมายระดับประเด็นแผนแม่บทฯ (จ.๒) และหน่วยงานเจ้าภาพขับเคลื่อนเป้าหมายระดับแผนย่อย (จ.๓) รวมทั้ง ทุกหน่วยงานของรัฐในระดับกรมหรือเทียบเท่า ในฐานะหน่วยปฏิบัติซึ่งมีส่วนเกี่ยวข้องโดยตรงในการจัดทำโครงการสำคัญและการจัดทำแผนปฏิบัติราชการ เพื่อให้ได้โครงการสำคัญประจำปี ๒๕๖๖ บนฐานข้อมูลเชิงประจักษ์ ตามหลักการ

ความสัมพันธ์เชิงเหตุและผล (XYZ) ที่สอดคล้องกับห่วงโซ่คุณค่าของประเทศไทย ๑๔๐ เป้าหมายแผนแม่บทย่อยภายใต้แผนแม่บทภายใต้ยุทธศาสตร์ชาติ (ฉบับแก้ไขปี ๒๕๖๖) **ผ่านระบบเทคโนโลยีสารสนเทศ (Online) ในระหว่างช่วงเดือนมิถุนายน ถึงเดือนสิงหาคม ๒๕๖๔** โดยมีข้อเสนอโครงการสำคัญประจำปีงบประมาณ ๒๕๖๖ ที่หน่วยงานนำเข้าระบบติดตามและประเมินผลแห่งชาติ (eMENSCR) ซึ่งผ่านการอนุมัติจากผู้บังคับบัญชา (M๗) จำนวนทั้งสิ้น ๓,๐๓๙ โครงการ โดยสำนักงานฯ และหน่วยงานเจ้าภาพ จ.๑ จ.๒ และ จ.๓ ร่วมประเมินให้คะแนนข้อเสนอโครงการสำคัญ ตามหลักเกณฑ์การให้คะแนนโครงการสำคัญตามที่สำนักงานฯ กำหนด ทั้งนี้ มีหน่วยงานที่ไม่ได้ดำเนินการให้คะแนนข้อเสนอโครงการ ได้แก่ สำนักงบประมาณ ในฐานะหน่วยงานผู้มีสิทธิ์ประเมินให้คะแนนโครงการสำคัญ และสำนักงานคณะกรรมการข้าราชการพลเรือน ในฐานะหน่วยงานเจ้าภาพ จ.๓ สำนักงานฯ ได้ดำเนินการประมวลผลการให้คะแนนโครงการสำคัญตามกระบวนการทางสถิติ เพื่อพิจารณาคัดเลือกโครงการสำคัญประจำปี ๒๕๖๖ ของแต่ละเป้าหมายแผนแม่บทย่อยที่มีความจำเป็นต้องดำเนินการ และสามารถส่งผลต่อการขับเคลื่อนการดำเนินการให้บรรลุเป้าหมายตามยุทธศาสตร์ชาติและแผนแม่บทภายใต้ยุทธศาสตร์ชาติที่กำหนดไว้ในห้วงปี ๒๕๖๖ - ๒๕๗๐ โดยได้**โครงการสำคัญประจำปีงบประมาณ พ.ศ. ๒๕๖๖ จำนวนทั้งสิ้น ๔๐๖ โครงการ** รายละเอียดปรากฏตามเอกสารแนบ ๒ ซึ่งหน่วยงานเจ้าของโครงการที่มีโครงการสำคัญประจำปี ๒๕๖๖ จะต้องนำโครงการสำคัญฯ ไปบรรจุในแผนปฏิบัติราชการประจำปีของหน่วยงานร่วมกับการดำเนินงานตามภารกิจปกติอื่น ๆ และดำเนินการตามกระบวนการขอรับการจัดสรรงบประมาณต่อไป อย่างไรก็ตาม **ยังมีเป้าหมายแผนแม่บทย่อยที่ไม่มีโครงการสำคัญมารองรับจำนวนทั้งสิ้น ๔๕ เป้าหมาย จาก ๑๔๐ เป้าหมาย** ซึ่งหน่วยงานของรัฐ โดยเฉพาะหน่วยงานสนับสนุนหลักภายใต้เป้าหมายย่อยจะต้องพิจารณาจัดทำโครงการให้ครอบคลุมทั้ง ๑๔๐ เป้าหมาย

โครงการสำคัญฯ
จำนวน ๔๐๖ โครงการ

๑.๑.๓ แนวการขับเคลื่อนการดำเนินการโครงการสำคัญประจำปี ๒๕๖๖ จากการดำเนินการจัดทำโครงการสำคัญฯ ตามแนวทางดังกล่าว สำนักงานฯ ได้นำข้อสังเกตมาจัดทำเป็นแนวทางการขับเคลื่อนการดำเนินโครงการสำคัญที่ส่งผลต่อการบรรลุเป้าหมายแผนแม่บทภายใต้ยุทธศาสตร์ชาติได้อย่างแท้จริง ประกอบด้วย

๑) แนวทางที่ ๑ การมองเป้าหมายร่วมกัน หน่วยงานเจ้าภาพขับเคลื่อนแผนแม่บทภายใต้ยุทธศาสตร์ชาติทุกระดับ และทุกหน่วยงานของรัฐ ต้องวิเคราะห์ความเกี่ยวข้องกับเป้าหมายแผนแม่บทย่อย โดยพิจารณาจากภารกิจของหน่วยงาน และข้อมูลโครงการ/การดำเนินงานที่ผ่านมาภายใต้เป้าหมายแผนแม่บทย่อยในระบบ eMENSCR เพื่อนำไปสู่การมองเป้าหมายการพัฒนาร่วมกัน และเกิดการประสานและขับเคลื่อนการดำเนินการระหว่างหน่วยงานที่เกี่ยวข้องอย่างบูรณาการในทิศทางเดียวกัน

๒) แนวทางที่ ๒ การวิเคราะห์ห่วงโซ่คุณค่าที่ส่งผลให้บรรลุเป้าหมายแผนแม่บทย่อยและจัดทำข้อเสนอโครงการสำคัญ โดย **(๑) สำนักงานฯ** ในฐานะสำนักงานเลขานุการคณะกรรมการยุทธศาสตร์ชาติ ดำเนินการจัดทำคู่มือการจัดทำโครงการสำคัญ และปฏิทินขับเคลื่อนกระบวนการจัดทำโครงการสำคัญตามแนวทางการขับเคลื่อนตามมติคณะรัฐมนตรี เมื่อวันที่ ๑๘ พฤษภาคม ๒๕๖๔ เรื่อง **แนวทางการขับเคลื่อนยุทธศาสตร์ชาติไปสู่การปฏิบัติบนฐานข้อมูลเชิงประจักษ์** สำหรับการดำเนินงานในระยะต่อไป **(๒) ทุกหน่วยงานของรัฐ** โดยเฉพาะหน่วยงานสนับสนุนหลักภายใต้เป้าหมายแผนแม่บทย่อย ต้องจัดทำและปรับข้อเสนอโครงการสำคัญให้เป็นการดำเนินการบนฐานข้อมูลเชิงประจักษ์โดยหลักการความสัมพันธ์เชิงเหตุและผล (XYZ) มีความสอดคล้องกับห่วงโซ่คุณค่าของประเทศไทย ทั้ง ๑๔๐ เป้าหมายแผนแม่บทย่อยฯ (ฉบับแก้ไขปี ๒๕๖๖) และมีการบูรณาการการดำเนินงาน/โครงการร่วมกับหน่วยงานที่เกี่ยวข้อง เพื่อนำไปสู่การขอรับการจัดสรร

งบประมาณต่อไป และ (๓) ทุกหน่วยงานของรัฐดำเนินการเสนอโครงการสำคัญที่ส่งผลต่อการบรรลุเป้าหมายแผนแม่บทย่อยผ่านระบบ eMENSCR ให้ทันกรอบระยะเวลาการดำเนินการ

๓) **แนวทางที่ ๓ การจัดลำดับความสำคัญของข้อเสนอโครงการ** หน่วยงานเจ้าภาพขับเคลื่อนแผนแม่บทภายใต้ยุทธศาสตร์ชาติทุกระดับ รวมทั้งหน่วยงานผู้มีสิทธิ์ประเมินให้คะแนนโครงการสำคัญ ได้แก่ สำนักงานฯ และสำนักงบประมาณ ต้องศึกษาและเข้าใจกระบวนการประเมินให้คะแนนข้อเสนอโครงการสำคัญ และเข้ามามีส่วนร่วมในกระบวนการประเมินให้คะแนนตามหลักเกณฑ์การคัดเลือกโครงการสำคัญอย่างเที่ยงตรงและเป็นธรรม เพื่อให้ได้ข้อเสนอโครงการสำคัญที่สามารถขับเคลื่อนการดำเนินการให้บรรลุเป้าหมายยุทธศาสตร์ชาติและแผนแม่บทภายใต้ยุทธศาสตร์ชาติ ได้อย่างเป็นรูปธรรม

๔) **แนวทางที่ ๔ การจัดทำแผนปฏิบัติราชการ** ทุกหน่วยงานของรัฐจัดทำแผนปฏิบัติราชการรายปี และแผนปฏิบัติราชการระยะ ๕ ปี รวมทั้งเมื่อสิ้นปีงบประมาณให้จัดทำรายงานแสดงผลสัมฤทธิ์ของแผนปฏิบัติราชการประจำปีเพื่อเสนอต่อคณะรัฐมนตรี ตามกระบวนการที่กำหนดไว้ในพระราชกฤษฎีกาว่าด้วยหลักเกณฑ์และวิธีการบริหารจัดการบ้านเมืองที่ดี พ.ศ. ๒๕๔๖ และ (ฉบับที่ ๒) พ.ศ. ๒๕๖๒ และต้องนำเข้า และรายงานผลสัมฤทธิ์ของแผนปฏิบัติราชการในระบบ eMENSCR ดังนี้ **(๑) แผนปฏิบัติราชการรายปี** นำเข้าภายในวันที่ ๓๐ ตุลาคมของปีที่ได้รับงบประมาณ และรายงานผลสัมฤทธิ์ภายใน ๓ เดือนเมื่อสิ้นปีงบประมาณ **(๒) แผนปฏิบัติราชการระยะ ๕ ปี** นำเข้าภายในวันที่ ๓๐ ตุลาคมของปีงบประมาณที่เริ่มดำเนินการ และให้รายงานผลสัมฤทธิ์เมื่อสิ้นสุดระยะเวลาของแผนระยะ ๕ ปี ตามแนวทางของมติคณะรัฐมนตรี เมื่อวันที่ ๑๘ พฤษภาคม ๒๕๖๔ ทั้งนี้ กรณีเป็นหน่วยงานของรัฐที่ดำเนินงานตามปีปฏิทิน ให้นำเข้าแผนปฏิบัติราชการรายปีและแผนปฏิบัติราชการระยะ ๕ ปี ภายในวันที่ ๓๐ มกราคมของปีที่ได้รับงบประมาณหรือเริ่มดำเนินการ และรายงานผลสัมฤทธิ์ภายใน ๓ เดือนเมื่อสิ้นปีปฏิทินหรือเสร็จสิ้นการดำเนินการ

๕) **การจัดสรรงบประมาณ** สำนักงบประมาณพิจารณาจัดสรรงบประมาณรองรับการดำเนินการโครงการสำคัญประจำปีงบประมาณ ๒๕๖๖ จำนวน ๔๐๖ โครงการ ในลักษณะงบประมาณพิเศษ หรืองบประมาณแบบบูรณาการ เพื่อการบรรลุเป้าหมายยุทธศาสตร์ชาติและแผนแม่บทภายใต้ยุทธศาสตร์ชาติ และใช้ห่วงโซ่คุณค่าของประเทศไทย ๑๔๐ เป้าหมายแผนแม่บทย่อยฯ (ฉบับแก้ไขปี ๒๕๖๖) เพื่อประกอบการพิจารณาการจัดสรรงบประมาณเพื่อการบรรลุเป้าหมายยุทธศาสตร์ชาติและแผนแม่บทภายใต้ยุทธศาสตร์ชาติ ประจำปีงบประมาณ พ.ศ. ๒๕๖๖ ต่อไป ซึ่งต้องครอบคลุมทุกปัจจัยและองค์ประกอบของห่วงโซ่คุณค่าของเป้าหมายแผนแม่บทย่อย

๑.๑.๔ มติคณะกรรมการยุทธศาสตร์ชาติ เห็นชอบโครงการสำคัญประจำปี ๒๕๖๖ ที่ส่งผลต่อการบรรลุเป้าหมายของยุทธศาสตร์ชาติและแผนแม่บทภายใต้ยุทธศาสตร์ชาติ (ปี ๒๕๖๖ – ปี ๒๕๗๐) และแนวทางการขับเคลื่อนการดำเนินการโครงการสำคัญฯ ตามที่สำนักงานฯ เสนอ และมอบหมายให้สำนักงานฯ นำเสนอผลการพิจารณาเสนอต่อคณะรัฐมนตรีเพื่อพิจารณาสั่งการต่อไป

๑.๒ การติดตาม ตรวจสอบ และประเมินผล เพื่อขับเคลื่อนยุทธศาสตร์ชาติไปสู่การปฏิบัติ

๑.๒.๑ ความเป็นมา พระราชบัญญัติการจัดทำยุทธศาสตร์ชาติ พ.ศ. ๒๕๖๐ มาตรา ๕ กำหนดให้ยุทธศาสตร์ชาติเป็นเป้าหมายการพัฒนาที่ยั่งยืนตามหลักธรรมาภิบาลเพื่อใช้เป็นกรอบในการจัดทำแผนต่าง ๆ ให้สอดคล้องและบูรณาการกัน ประกอบกับพระราชกฤษฎีกาว่าด้วยหลักเกณฑ์และวิธีการบริหารกิจการบ้านเมืองที่ดี พ.ศ. ๒๕๔๖ และ (ฉบับที่ ๒) พ.ศ. ๒๕๖๒ มาตรา ๑๖ กำหนดให้**ส่วนราชการต้องจัดทำแผนปฏิบัติราชการของส่วนราชการ เป็นแผนระยะ ๕ ปี** ซึ่งต้องสอดคล้องกับยุทธศาสตร์ชาติ แผนแม่บทฯ แผนการปฏิรูปประเทศ แผนพัฒนาเศรษฐกิจและสังคมแห่งชาติ นโยบายของคณะรัฐมนตรี และแผนอื่น ๆ ที่เกี่ยวข้อง **และในแต่ละ**

ปีงบประมาณ ให้ส่วนราชการจัดทำแผนปฏิบัติราชการประจำปี โดยหน่วยงานของรัฐทุกแห่งต้องมีการรายงานผลการดำเนินการตามยุทธศาสตร์ชาติและแผนการปฏิรูปประเทศในระบบ eMENSCR ที่สำนักงานฯ พัฒนาขึ้นตามระเบียบว่าด้วยการติดตาม ตรวจสอบ และประเมินผลการดำเนินการตามยุทธศาสตร์ชาติและการปฏิรูปประเทศ พ.ศ. ๒๕๖๒ ตามหลักวงจรนโยบาย (Policy Cycle) และการแปลงแผนระดับต่าง ๆ ไปสู่การปฏิบัติตามหลักการความสัมพันธ์เชิงเหตุและผล (XYZ) **จึงจำเป็นต้องให้ความสำคัญกับดำเนินการตามกระบวนการติดตาม ตรวจสอบ และประเมินผลตามขั้นตอนของวงจรนโยบายสาธารณะ** เพื่อนำไปสู่การวิเคราะห์ช่องว่างเชิงนโยบายและช่องว่างการพัฒนาต่อการบรรลุเป้าหมาย การจัดทำข้อเสนอแนะเชิงนโยบายและปรับปรุงกระบวนการดำเนินงานบนฐานข้อมูลเชิงประจักษ์ได้อย่างเป็นรูปธรรมต่อไป

๑.๒.๒ ประเด็นท้าทายของการติดตาม ตรวจสอบ และประเมินผล เพื่อขับเคลื่อนยุทธศาสตร์ชาติไปสู่การปฏิบัติ การติดตาม ตรวจสอบ และประเมินผลการดำเนินการตามยุทธศาสตร์ชาติในปัจจุบันมีหลายกลไกและภาคีที่เกี่ยวข้อง ซึ่งอาจมีการใช้เครื่องมือและข้อมูลประกอบการดำเนินการที่หลากหลาย ส่งผลให้การติดตาม ตรวจสอบ และประเมินผลการดำเนินงานของหน่วยงานของรัฐตามยุทธศาสตร์ชาติขาดการบูรณาการการดำเนินงานที่เป็นไปในทิศทางเดียวกันอย่างเป็นระบบ

๑.๒.๓ แนวทางการติดตาม ตรวจสอบ และประเมินผล เพื่อขับเคลื่อนยุทธศาสตร์ชาติไปสู่การปฏิบัติ โดยยึดหลักวงจรการบริหารงานคุณภาพ (PDCA) เป็นกรอบแนวทางในการขับเคลื่อนยุทธศาสตร์ชาติไปสู่การปฏิบัติ โดยมุ่งเน้นและให้ความสำคัญกับ ๒ ขั้นตอน ได้แก่ การตรวจสอบ (Check) และการปรับปรุงการดำเนินงาน (Act) เพื่อให้สามารถส่งผลต่อการบรรลุผลสัมฤทธิ์ตามเป้าหมายของยุทธศาสตร์ชาติ และผลลัพธ์ตามเป้าหมายของแผนแม่บทภายใต้ยุทธศาสตร์ชาติอย่างเป็นรูปธรรม ดังนี้

๑) **การตรวจสอบ (Check)** การติดตาม ตรวจสอบ และประเมินผลในการดำเนินการตามยุทธศาสตร์ชาติต้องมีการทำงานร่วมกันอย่างบูรณาการ เพื่อติดตาม ตรวจสอบ และประเมินผลการทำงานของหน่วยงานของรัฐให้เป็นไปตามเป้าหมายของยุทธศาสตร์ชาติและแผนระดับที่ ๒ โดยใช้ระบบ eMENSCR เป็นเครื่องมือกลางในการดำเนินการ ซึ่งมีแนวทางการดำเนินการของภาคส่วนที่เกี่ยวข้อง ดังนี้

๑.๑) **หน่วยงานของรัฐ** เป็นกลไกที่สำคัญในการแปลงแผนระดับต่าง ๆ ไปสู่การปฏิบัติ โดยมีแนวทางการดำเนินการ ดังนี้ **(๑) จัดทำแผนระดับที่ ๓** ได้แก่ แผนปฏิบัติราชการระยะ ๕ และรายปี **(๒) นำเข้าข้อมูล**โครงการ/การดำเนินงาน และแผนระดับที่ ๓ ในระบบ eMENSCR และข้อมูลแผน/งานวิจัยในฐานข้อมูลเปิดภาครัฐเพื่อสนับสนุนการติดตามและประเมินผลการดำเนินงานตามยุทธศาสตร์ชาติ (Open-D) **(๓) ติดตาม ตรวจสอบ และประเมินผล** การดำเนินโครงการ/การดำเนินงานของหน่วยงาน และ **(๔) รายงานผลสัมฤทธิ์**โครงการ/การดำเนินงาน และแผนปฏิบัติราชการ แผนหรือโครงการงานวิจัย ในระบบ eMENSCR

๑.๒) **ผู้ตรวจราชการ** ประกอบด้วย ผู้ตรวจราชการสำนักนายกรัฐมนตรี ผู้ตรวจราชการกระทรวง และผู้ตรวจราชการกรม เป็นกลไกสำคัญในการบริหารราชการแผ่นดิน ที่จะช่วยขับเคลื่อนการปฏิบัติราชการของหน่วยงานของรัฐเป็นไปตามเป้าหมายการพัฒนาประเทศในเชิงบูรณาการ โดยมีแนวทางการดำเนินการ ดังนี้ **(๑) ผู้ตรวจราชการสำนักนายกรัฐมนตรี** ในฐานะหน่วยตรวจราชการในภาพรวม จัดทำแผนการตรวจราชการและรายงานผลสัมฤทธิ์การดำเนินงานของหน่วยงานของรัฐในภาพรวม ในระบบ eMENSCR **(๒) ผู้ตรวจราชการกระทรวง** ติดตาม ตรวจสอบ และประเมินผลโครงการ/การดำเนินงาน รวมทั้งประสานและบูรณาการกับผู้ตรวจราชการกระทรวงอื่น ๆ ที่เกี่ยวข้อง และ **(๓) ผู้ตรวจราชการกรม** ติดตาม ตรวจสอบ และประเมินผลโครงการ/การดำเนินงานและรายงานผลสัมฤทธิ์ในระบบ eMENSCR

๑.๓) คณะกรรมการตรวจสอบและประเมินผลภาคราชการ (ค.ต.ป.) เป็นกลไกในการตรวจสอบและประเมินผลระดับชาติในการติดตาม ตรวจสอบ การดำเนินงานภาครัฐตามภารกิจ **หรือนโยบายสำคัญเร่งด่วน และความสอดคล้องกับแผนระดับต่าง ๆ ของประเทศ** ในลักษณะ **การป้องกันและประเมินความเสี่ยงที่อาจก่อให้เกิดผลกระทบในวงกว้าง และเกิดข้อเสนอแนะหรือแนวทางแก้ไข ไปยังหน่วยงานของรัฐ** โดยให้สำนักงานคณะกรรมการพัฒนาระบบราชการ (ก.พ.ร.) ในฐานะฝ่ายเลขานุการฯ ประสานงานกับคณะกรรมการ และคณะอนุกรรมการฯ ตามแนวทางการดำเนินการ ดังนี้ **(๑) คณะกรรมการตรวจสอบและประเมินผลภาคราชการ (ค.ต.ป.)** วางนโยบาย แนวทางการตรวจสอบและกำหนดประเด็นการตรวจสอบและประเมินผลประจำปี **(๒) คณะอนุกรรมการตรวจสอบและประเมินผลภาคราชการ กลุ่มกระทรวง (อ.ค.ต.ป.) คณะต่าง ๆ** ติดตาม ตรวจสอบ และประเมินผลการดำเนินงานให้เป็นไปตามประเด็นการตรวจสอบและประเมินผลประจำปีที่ ค.ต.ป. กำหนด และรายงานผลสัมฤทธิ์การดำเนินงานในระบบ eMENSCR และ **(๓) คณะกรรมการตรวจสอบและประเมินผลภาคราชการ ประจำกระทรวง (ค.ต.ป. กระทรวง)** ติดตาม ตรวจสอบ และประเมินผลการดำเนินงานของกระทรวงให้บรรลุเป้าหมายตามแผนปฏิบัติราชการ และแผนการตรวจสอบและประเมินผลประจำปี รวมทั้งต้องเป็นไปตามตัวชี้วัดกระทรวง (KPIs Basket) ตามมาตรการการปรับปรุงประสิทธิภาพในการปฏิบัติราชการของสำนักงาน ก.พ.ร. ด้วย และรายงานผลสัมฤทธิ์การดำเนินงานในระบบ eMENSCR

๑.๔) คณะกรรมการระดับชาติ เป็นกลไกหลักในการติดตาม ตรวจสอบ และประเมินผลการดำเนินการตามแผนปฏิบัติการด้าน... ต้องดำเนินการให้มีการจัดทำรายงานสรุปผลสัมฤทธิ์การดำเนินงานของแผนปฏิบัติการด้าน... ที่อยู่ในความรับผิดชอบ และนำเข้าในระบบ eMENSCR เป็นรายปี

๑.๕) สำนักงบประมาณ เป็นกลไกสำคัญในการดำเนินการติดตาม ตรวจสอบ และประเมินผลสัมฤทธิ์ของการใช้จ่ายงบประมาณประจำปีของหน่วยงานของรัฐ โดยใช้ข้อมูลความก้าวหน้าผลการดำเนินงานของหน่วยงานแต่ละไตรมาสจากระบบ eMENSCR

๑.๖) สำนักงานฯ ดำเนินการตามแนวทางการดำเนินการ ดังนี้ (๑) จัดทำรายงานผลสัมฤทธิ์การดำเนินงานตามยุทธศาสตร์ชาติ (รายงานประจำปี) จากการติดตาม ตรวจสอบ และประเมินผลการดำเนินการตามยุทธศาสตร์ชาติ และการบรรลุเป้าหมายแผนแม่บทฯ เพื่อเสนอคณะกรรมการยุทธศาสตร์ชาติ คณะรัฐมนตรี หัวหน้าหน่วยงานของรัฐ และรัฐสภาเพื่อทราบ อีกทั้ง เพื่อเผยแพร่ต่อสาธารณะ/ประชาชน และเพื่อเป็นกรอบในการติดตาม ตรวจสอบ และประเมินผลของกลไกระดับต่าง ๆ (๒) ร่วมกับศูนย์เทคโนโลยีอิเล็กทรอนิกส์และคอมพิวเตอร์แห่งชาติ (NECTEC) พัฒนาระบบ eMENSCR เพื่อรองรับการรายงานผลสัมฤทธิ์ของการดำเนินงานตามยุทธศาสตร์ชาติ ของกลไกการติดตาม ตรวจสอบ และประเมินผลระดับต่าง ๆ

๒) การปรับปรุงการดำเนินการติดตาม ตรวจสอบ และประเมินผล (Act) วิเคราะห์และประมวลผลการติดตาม ตรวจสอบ และประเมินผลการดำเนินงานตามยุทธศาสตร์ชาติของกลไกระดับต่าง ๆ เพื่อนำไปทบทวน ปรับปรุงแก้ไข แนวทางการติดตาม ตรวจสอบ และประเมินผล รวมถึงพัฒนาและยกระดับกระบวนการการดำเนินโครงการ/การดำเนินงาน โดยมีแนวทางการดำเนินการ ดังนี้

๒.๑) หน่วยงานของรัฐ นำรายงานผลสัมฤทธิ์การดำเนินงานเพื่อวิเคราะห์ช่องว่างการพัฒนาต่อการบรรลุเป้าหมายระดับต่าง ๆ และปรับปรุงแก้ไข พัฒนากระบวนการดำเนินงานในการจัดทำและดำเนินโครงการ/การดำเนินงานที่สามารถส่งผลต่อการบรรลุเป้าหมายตามยุทธศาสตร์ชาติ แผนแม่บทฯ และแผนอื่น ๆ ที่เกี่ยวข้องให้เกิดขึ้นอย่างเป็นรูปธรรม

คณะผู้จัดทำ

ที่ปรึกษา

นายธีระพงษ์	วงศ์ศิวะวิลาส	ปลัดสำนักนายกรัฐมนตรี
นายพีระ	ทองโพธิ์	หัวหน้าผู้ตรวจราชการสำนักนายกรัฐมนตรี

ผู้จัดทำ

นางสาวอารียา	ไกรทอง	ผู้อำนวยการสำนักตรวจราชการ
นางสาวชนิดา	จันทรนคร	ผู้เชี่ยวชาญด้านติดตามการปฏิบัติราชการในพื้นที่ภาคกลาง
นายสุกิจ	ประกาศสุขการ	นักวิเคราะห์นโยบายและแผนชำนาญการพิเศษ ผู้อำนวยการส่วนแผนและข้อมูลการตรวจราชการ
นางประสานสุข	ทรัพย์เอกชัย	นักวิเคราะห์นโยบายและแผนชำนาญการพิเศษ
นางสาวมานิตา	เฉลิมทรงศักดิ์	นักวิเคราะห์นโยบายและแผนชำนาญการพิเศษ
นางชลลดา	วงษ์อินทร์	นักวิเคราะห์นโยบายและแผนชำนาญการ

และเจ้าหน้าที่ส่วนแผนและข้อมูลการตรวจราชการ

สำนักตรวจราชการ สำนักงานปลัดสำนักนายกรัฐมนตรี
ทำเนียบรัฐบาล เขตดุสิต กรุงเทพฯ
โทรศัพท์ ๐ ๒๒๘๓ ๔๑๕๙
www.opm.go.th